

خروج

کتاب تورات - بخش دوم

غلامی بنی اسرائیل در مصر

اینمى نام ها از باچه هاى اسرائيل آسته كه هر كدم شى قد خانوار خو قد يعقوب در مصر آمدد: ^۲ رثوبين، شمعون، لاوى و يهودا؛ ^۳ يساكار، زبولون و بنيامين؛ ^۴ دان، نفتالى، جاد و اشير. ^۵ تمام اولاده يعقوب كه از پشت ازو پيدا شدد، هفتاد نفر بود. مگم يوسف از گاه در مصر بود. ^۶ پس يوسف و براراي شى قد تمام امزو نسل فوت كد. ^۷ ليكن اولاده اسرائيل بارور بود و كلو شده يگ قوم كنه و بزرگ جور شد، در اندازه كه سرزمين مصر ازوا پُر شد.

^۸ پسانتر يگ پادشاه نو در مصر در سر قدرت آمد كه او يوسف ره نمينخشيد. ^۹ او در مردم خو گفت: "اونه، مردم بنى اسرائيل از مو كده كلو و زورتو شده. ^{۱۰} بييد كه قد ازوا هوشيارانه رفتار كنى. اگه نه، تعداد ازوا ازى كده كلو موشه و در وخت جنگ اونا قد دشمناي مويگجاي شده در ضد ازمو جنگ مونه و ازى ملك دوتا مونه." ^{۱۱} پس مصرى ها در سر بنى اسرائيل سركارگرا ره تعيين كد، تاكه اونا ره قد كاراي اجباري آزار-و-اذيت كنه. و بنى اسرائيل شاراي فيتوم و رعسيس ره بلده فرعون^{۱۲} جور كد تاكه ازوا در عنوان ذخيره گاه كار بگيره. ^{۱۲} ليكن هر چي كلوتر اونا در سر بنى اسرائيل ظلم و ستم موكد، تعداد ازوا كلو شده مورفت و اونا در سرزمين مصر زيادتر تيت موشد و مصرى ازوا وحشت موكد. ^{۱۳} پس مصرى بنى اسرائيل ره در زور ظلم در غلامى اندخت. ^{۱۴} اونا زندگى بنى اسرائيل ره تلخ كد و اونا ره در زحمت هاى سخت مثل گل كارى و خشت سازى و ديگه كارا در اطراف مجبور كد. خلاصه، مصرى در تمام كاراي سخت خو ظالمانه از بنى اسرائيل كار ميگرفت. ^{۱۵} پس پادشاه مصر در دايى هاى عبرانى كه يگ شى شفره و ديگه شى فوعه نام دشت گفت: ^{۱۶} "غيتيكه بلده خاتونوى عبرانى در وخت زیدو دايى گرى موييد، توخ كنييد كه اگه باچه بود، او ره بكشيد و اگه دختر بود، او ره زنده نگاه كنييد." ^{۱۷} مگم دايى ها از خدا ترس موخورد و از ايد پادشاه مصر نموشد، بلكه باچه ها ره ام زنده نگاه موكد. ^{۱۸} اوخته پادشاه مصر دايى ها ره طلب كده دروا گفت: "چرا اى كار ره كديد و باچه ها ره زنده ايشتيد؟" ^{۱۹} دايى ها در فرعون گفت كه "خاتونوى عبرانى مثل خاتونوى مصرى آلى نييه. اونا قوى آسته و پيش از رسيدون دايى خودون شى ميژه." ^{۲۰} خدا قد دايى ها خوبى و مهربانى كد و تعداد مردم عبرانى كلو شد و اونا عذر قوى شد. ^{۲۱} و ازى كه دايى ها از خدا ميترسيد، خدا دروا مهربانى كد و اونا خودون شى صاحب خانواده شد. ^{۲۲} پس فرعون در پگ مردم خو اينى رقم امر كد: "ازى پس هر باچه نو پيدا شده عبرانى ره در دريای نيل بندريد، مگم دخترن شى ره زنده بيليد."

تولد موسى

^۲ در امزو غيت يگ آدم از خانوار لاوى قد يكى از دخترن قبيله خو توى كد. ^۲ او خاتو حامله شده يگ باچه در دنيا آورد و ديد كه او يگ باچه نوريست آسته و امزو خاطر او ره تا مدت سه ماه تاشه كد. ^۳ ليكن وختيكه ديگه او ره تاشه كده نتيست، يگ تكري از نى جور كده ره بلده شى گرفت و دروا قير ليش كد. بعد ازو باچه خو ره در ميه شى ايشت و تكري ره در بين نيزار در لب دريای نيل ايله كد. ^۴ مگم خوار نلغه از دور توخ موكد كه در سر ازو چى واقع موشه. ^۵ اوخته

^a ۱:۱۱ «فرعون» يگ لقب بود كه بلده تمام پادشايون مصر استفاده موشد.

دُخترِ فِرْعَوْنَ بِلْدِهْ غُسْلِ كَدُو دَ لَبِ دِرْبَايِ نِيلِ اَمَدِ. دَ حَالِيكِه كَنِيزَايِ شِي دَ بَغَلِ دِرْبَا مِيگِشْت، چِيمِ شِي دَمَزُو تُكْرِي اُفْتَدِ و اُو يَكِي از كَنِيزَايِ خُو رِه رِبِي كَد تَاكِه اُو رِه گِرِفْتِه بِيرِه. ^۶ اُو تُكْرِي رِه وَاز كَدِه نِلْغِه رِه دِيدِ و بَاچِه دَرُو ووبِي مَوَكِد. دِلِ شِي دَ حَالِ اَزُو سُوخْتِ و اُو كُفْت: "اِي يَكِي از بَاچِه‌هَایِ عِبْرَانِيَا اَسْتِه." ^۷ دَ اُو غَيْتِ خَوَارِ نِلْغِه پِيَشِ دُخْتَرِ فِرْعَوْنَ اَمَدِه كُفْت: "اِيَا مِيخَاهِي بُوْرُمِ و يَكِي از خَاْتُونُوِي شِيْرْتُوِي عِبْرَانِي رِه بِيْرُمِ تَاكِه اِي نِلْغِه رِه بِلْدِه اَزْتُو شِيْرِ بَدِيه؟" ^۸ دُخْتَرِ فِرْعَوْنَ دَرُو كُفْت: "اَرِي، بُوْرُو." پَسِ اُمُو دُخْتَرِ رِفْتِ و اَبِه نِلْغِه رِه كُوِي كَد. ^۹ اُوخْتِه دُخْتَرِ فِرْعَوْنَ دَرُو خَاْتُو كُفْت: "اِي نِلْغِه رِه بَبَرِ و اِي رِه بِلْدِه اَزْمِه شِيْرِ بَدِي. حَقِ تُو رِه مَا دَرِ تُو مِيْدُم." پَسِ اُو خَاْتُو نِلْغِه رِه بَرْدِ و دَرُو شِيْرِ دَد. ^{۱۰} و خْتِيكِه نِلْغِه كْنِه شُد، اَبِه شِي اُو رِه پِيَشِ دُخْتَرِ فِرْعَوْنَ بَرْدِ و اُو اُمُو بَاچِه رِه دَ فِرْزَنْدِي خُو كِرِفْتِ و اُو رِه مُوسِي نَامِ اِيَشْت، ^{۱۱} چُونِ اُو كُفْت: "مَا اِي رِه اَز مَنِه اُو كَشِيْدُم."

مُوسِي دُوتَا مُونِه

^{۱۱} زَمَانِيكِه مُوسِي كْنِه شُد، اُو يَكِ رُوْزِ دَ دِيْرِ قَوْمَايِ خُو رِفْتِ و چِيمِ شِي دَ كَارَايِ سَخْتِ اَزُو اُفْتَدِ. دَ اَمْرُو غَيْتِ اُو يَكِ مِصْرِي رِه دِيدِ كِه يَكِ عِبْرَانِي رِه، يِعْنِي يَكِي از قَوْمَايِ شِي رِه دَرُو مِيْرَنِه. ^{۱۲} مُوسِي اِي سُو-و-اُسُو رِه تُوخِ كَدِ و اَزِي كِه كَسِي رِه دَ اُونَجِي نَدِيدِ، اُمُو مِصْرِي رِه زَدِه كُشْتِ و اُو رِه دَ زِيْرِ رِيْگِ تَاشِه كَد. ^{۱۳} رُوْزِ دِيْگِه شِي و خْتِيكِه بَرُو رِفْتِ، اُو دُو نَفَرِ عِبْرَانِي رِه دِيدِ كِه قَدِ يَكْدِيْگِه خُو جَنْگِ مُونِه. اُو از اَدَمِ جَنْگِرِه پُرْسَانِ كَد: "چِرَا بَرَارِ خُو رِه مِيْرَنِي؟" ^{۱۴} اُو اَدَمِ كُفْت: "تُو رِه كِي دَ سَرِ اَزْمُو حَاكِمِ و قَاْضِي تَعْيِيْنِ كَدِه؟ اِيَا قَصْدِ دَرِي كِه مَرِه اَمِ بُكُشِي، رَقْمِيكِه اُمُو مِصْرِي رِه كُشْتِي؟" پَسِ مُوسِي تَرَسِ خُوْرَدِه قَدِ خُو كُفْت: "وَاقِعَاً اِي تُوْرِه بَرْمَلَا شُدِه." ^{۱۵} و خْتِيكِه فِرْعَوْنَ اَزِي تُوْرِه خَبَرِ شُد، اُو قَصْدِ كَدِ كِه مُوسِي رِه بُكُشِه. لِيَكِنِ مُوسِي از دِسْتِ فِرْعَوْنَ دُوتَا كَدِه دَ سَرِزَمِيْنِ مِدْيَانِ رِفْتِ و دَ اُونَجِي دَ پَالُوِي يَكِ چَاهِ شِيْشْت. ^{۱۶} پِيَشُوَايِ مِدْيَانِ صَاْحِبِ هَفْتِ دُخْتَرِ بُوْدِ و اُونَا دَمَزُو غَيْتِ دَ سَرِ چَاهِ اَمَدِ تَا اُو بَرِ كْنِه و اُوخُوْرَا رِه پُرِ اُو كَدِه رَمِه اْتِه خُو رِه اُو بَدِيه. ^{۱۷} لِيَكِنِ چُوپُونُو اَمَدِه اُونَا رِه هِي كَد. پَسِ مُوسِي بَالِه شُدِه دَ كَوْمَكِ دُخْتَرُو رَسِيْدِ و رَمِه اَزُو رِه سِيْرِ اُو كَد. ^{۱۸} و خْتِيكِه اُونَا پِيَشِ اْتِه خُو رَعُوْئِيْلِ پَسِ اَمَدِ، اُو پُرْسَانِ كَد: "چَطُوْر شُدِ كِه اِمْرُوْزِ اِيْقَسِ زُوْدِ اَمَدِيْدِ؟" ^{۱۹} اُونَا كُفْت: "يَكِ اَدَمِ مِصْرِي مُو رِه اَزِ دِسْتِ چُوپُونُو نِجَاتِ دَدِ و بِلْدِه مُو اَزِ چَاهِ اُو كَشِيْدِه رَمِه رِه اَمِ اُو دَد." ^{۲۰} اُوخْتِه اُو از دُخْتَرُوْنَ خُو پُرْسَانِ كَد: "اَلِي اُمُو نَفَرِ دَ كُجَا يِه؟ چِرَا اُو رِه دَ جَايِ خُوَايِلِه كَدِيْدِ؟ بُوْرِيْدِ اُو رِه كُوِي كُنِيْدِ كِه يَكِ لُغْمِه نَانِ بُوخُوْرِه." ^{۲۱} و مُوسِي رَاْضِي شُدِ كِه قَدِ اَزُو اَدَمِ بَشِيْنِه، و اُو دُخْتَرِ خُو صَفُوْرَا رِه دَ مُوسِي دَد. ^{۲۲} و صَفُوْرَا يَكِ بَاچِه دَ دُنْيَا اُوْرَدِ و مُوسِي اُو رِه چَرَشُوْمِ^b نَامِ اِيَشْت، چُونِ اُو كُفْت: "مَا دَ سَرِ زَمِيْنِ خَارِجِ يَكِ بِيْگْنِه اَسْتُم."

^{۲۳} دَ اَمْرُو زَمَانِ، و خْتِيكِه رُوْزَايِ كَلُو تِيْرِ شُدِ پَادِشَاهِ مِصْرِ فَوْتِ كَدِ و بَنِي اِسْرَائِيْلِ دَ سَبَبِ غُلَامِي اَه-و-نَالِه كَشِيْدِه فَرِيَادِ مَوَكِد. اَزِي كِه اُونَا سَخْتِ دَ چَنْگِ غُلَامِي بُوْدِ نَالِه هَايِ اَزُو دَ دَرْگَاهِ خُدَا رَسِيْدِ ^{۲۴} و خُدَا داد-و-فَرِيَادِ اَزُو رِه شِنِيْدِ؛ چُونِ عَهْدِي رِه كِه خُدَا قَدِ اِبْرَاهِيْمِ، اِسْحَاقِ و يِعْقُوْبِ كُد، دَ يَادِ شِي بُوْد. ^{۲۵} پَسِ خُدَا دَ سَرِ قَوْمِ اِسْرَائِيْلِ نَظَرِ اَنْدَخْتِه حَالْتِ اَزُو رِه پِي بَرْدِ.

خُدَاوَنْدِ اَزِ بُوْثِه سُوْزَانِ قَدِ مُوسِي تُوْرِه مُوْگِيِه

^۳ ^۱ دَ اَمْرُو زَمَانِ مُوسِي مَشْغُوْلِ چَرَنْدُوْنِ رَمِه خُسْرِ خُو يِتْرُوْنِ^c پِيَشُوَايِ مِدْيَانِ بُوْد. يَكِ رُوْزِ و خْتِيكِه رَمِه رِه دَ اُو سُوْنِ بِيَابُو بَرْدِ، اُو دَ كُوِه خُدَا، يِعْنِي دَ كُوِه حُوْرِيْبِ رَسِيْدِ. ^۲ بِيْغَلْغِه مَلَايِكِه خُدَاوَنْدِ دَ اَلَنْگِه اَتِشِ اَزِ مَنِه بُوْثِه دَرُو ظَاهِرِ شُد. مُوسِي تُوخِ كَدِ كِه اَزِ مَنِه بُوْثِه دَرُو اَلَنْگِ اَتِشِ بَرِ مُوْشِه وَلِي بُوْثِه نَمُوْسُوْزِه. ^۳ اُوخْتِه مُوسِي قَدِ خُوْدِ خُو كُفْت: "مَا ^a ۲:۱۰ معْنِي "مُوسِي" دَ زَبُوْنِ عِبْرَانِي يِعْنِي "كَشِيْدِه" ^b ۲:۲۲ دَ زَبُوْنِ عِبْرَانِي "چَرَشُوْم" يِعْنِي "بِيْگْنِه" ^c ۳:۱ نَامِ دِيْگِه يِتْرُوْنِ، رَعُوْئِيْلِ اَسْتِه و دَ فِصْلِ ۲ آيِه ۱۸ اَمِ ذِكْرِ شُدِه. ^d ۳:۱ «كُوِه حُوْرِيْبِ» يَا «كُوِه خُدَا» دَ نَامِ كُوِه «سِيْنَا» اَمِ مَشْهُوْرِ اَسْتِه.

باید سُونِ ازی بورْم و امی چِیزِ عَجِیبِ ره توخ کُنْم که چرا ای بُوْتِه نُمُوسوزِه؟^۴ وختی خُداوند دید که مُوسیٰ پیشِ مییه تاکه اُمُو بُوْتِه ره بِنِگرِه، خُدا از مَنِه بُوْتِه کُوی کد: ”مُوسِیٰ، مُوسِیٰ!“ اُو جواب دَد: ”اَمْرُ کُو صَاحِبِ.“^۵ خُدا گُفت: ”دَ اِیْنجِی نَزْدِیک نَشُو! کُوشِرِه خُو ره از پَای خُو بُر کُو، چُون دَ جایی که ایستِه شُدِے، اُو جَای مُقَدَّس آستِه.“^۶ و اُو بَسْم گُفت: ”ما خُدا یِبابِه کَلونای تُو، یعنی خُدا یِ اِبْرَاهِیم، خُدا یِ اِسْحَاق و خُدا یِ یَعْقُوب آسْتِم.“ اوخته مُوسِیٰ رُوی خُو ره تاشه کد، چُون ترس خورد که سُونِ خُدا توخ کنه.^۷ خُداوند گُفت: ”ما مُصِیْبِتِ قَوْمِ خُو ره دَ مِصر دِیدِم و نالِه ازوا ره از دِستِ ناظِرِای ازوا شِنِیدِم. از رَنج-و-تَکْلِیْفِ ازوا باخبر آسْتِم.^۸ پس ما اَمَدِیم تاکه اونا ره از چَنگِ مِصرِیا خلاص کُنْم و اونا ره اَزُو سرزَمی بُرُو اُورده دَ سرزَمینِ پَراخ و حَاصِلَتُو بُبُرْم که دَ اُو سرزَمی شِیر و عَسَل جَاری آستِه و فِعلًا دَ اُونجِی کِنَعانِیا،^۹ جِتیّا، اَمُورِیا، فَرِزیّا، جُویّا و یَبُوسِیا زَندِگی مُونِه.^۹ اونه، نالِه بَنیِ اِسْرَائِیل دَ گوش مه رسیده و ظَلَمی که مِصرِیا دَ یَلِه ازوا مُونِه، ما اُو ره دِیدِیم.^{۱۰} پس آلی تُو ره پیشِ فِرْعَوْنِ رِیی مُونْم تاکه قَوْمِ مه، یعنی بَنیِ اِسْرَائِیل ره از مِصر بُرُو بیری.“^{۱۱} لیکِن مُوسِیٰ دَ خُدا گُفت: ”ما کی آسْتِم که پیشِ فِرْعَوْنِ بورْم و بَنیِ اِسْرَائِیل ره از مِصر بُرُو بیَرْم؟“^{۱۲} خُدا بَسْم گُفت: ”ما قد ازتو آسْتِم و نشانی ازی که واقعا ما تُو ره رِیی کدِیم، اِیْنی یِه: وختیکه بَنیِ اِسْرَائِیل ره از مِصر بُرُو اُوردی، شُمو دَمزی کوه مَرِه عِبَادَتِ مُونِید.“^{۱۳} پس مُوسِیٰ دَ خُدا عرض کد: ”خو، فرض کُو که ما پیشِ بَنیِ اِسْرَائِیل بورْم و دَزُوا بُگْم که خُدا یِبابِه کَلونای شُمو مَرِه دَ دِیر از شُمو رِیی کده، و اونا از مه پُرسان کنه که نامِ اَزُو چی آستِه؟“ پس ما دَزُوا چی بُگْم؟“^{۱۴} و خُدا دَ مُوسِیٰ گُفت: ”ما آسْتِم اُمُو که آسْتِم.^{۱۵} دَ بَنیِ اِسْرَائِیل اِیْنی رَقْمِ بَگی: «ما آسْتِم» مَرِه پیشِ شُمو رِیی کده.“^{۱۵} خُدا بَسْم دَ مُوسِیٰ گُفت: ”امی رَقْمِ ام دَ بَنیِ اِسْرَائِیل بَگی که خُداوند، یعنی خُدا یِبابِه کَلونای شُمو، خُدا یِ اِبْرَاهِیم، اِسْحَاق و یَعْقُوب، مَرِه پیشِ شُمو رِیی کده. اِیْنِمی نامِ دایمی مه آستِه و از نَسَلِ تا نَسَلِ دَ اِیْنِمی نامِ مَرِه یاد کُنِید.^{۱۶} بورُو و پَگِ کتِه کَلونای مَرْدُمِ اِسْرَائِیل ره جَمِ کُو و دَزُوا بَگی: خُداوند، خُدا یِبابِه کَلونای شُمو، خُدا یِ اِبْرَاهِیم، اِسْحَاق و یَعْقُوب دَز مه ظاهِرِ شُدِه گُفت که ”ما دَ فِکِرِ از شُمو آسْتِم و از کارای که اونا دَ مِصر سر از شُمو کده، خَبر دَرْم.^{۱۷} و ما گُفتِیم که شُمو ره از رَنج-و-سَخْتِی هَای که دَ مِصر مِیکَشِید بُرُو مِیرْم و شُمو ره دَ سرزَمینِ کِنَعانِیا، جِتیّا، اَمُورِیا، فَرِزیّا، جُویّا و یَبُوسِیا مُوبُرْم، دَ سرزَمینِی که شِیر و عَسَل جَاری آستِه.“^{۱۸} و کتِه کَلونای اِسْرَائِیل تورا ی تُو ره قَبُولِ مُونِه. پس تُو قد ازوا پیشِ پادشاهِ مِصر بورُو و دَزُوا بَگی که خُداوند، خُدا یِ عِبرانِیا، دَز مو ظاهِرِ شُدِه. و آلی، ای پادشاه، مو ره بیل که دَ اندازِه سِه روزه راه دَ بیابو بوری و دَ اُونجِی بَلَدِه خُداوند، خُدا یِ خُو قُربانی کُنِی.^{۱۹} لیکِن ما مِیدَنْم که پادشاهِ مِصر شُمو ره نِه میله که بورید، حتی که دِستِ زور تُو ام اُو ره مَجْبُور کنه.^{۲۰} پس ما دِستِ خُو ره دِراز مُونْم و مِصر ره قد تمامِ قُدْرَتِ خُو مِیزَنْم و کارای عَجِیبِ دَ بَینِ ازوا مُونْم. بعد ازوا پادشاهِ شُمو ره هِی مُونِه.^{۲۱} و ما ای قَوْمِ ره دَ نَظَرِ مِصرِیا مُحْتَرَمِ جُورِ مُونْم و غِیْتِیکه از اُونجِی بُرُو مُوشِید شُمو دِستِ خالی نَمُورید،^{۲۲} بَلْکِه هر خاتُونِ اِسْرَائِیلی از هَمسایِه خُو و از هر خاتُونِ که دَ خانِه شی بَشِه، چِیزای نَقْرَه یی، زِبُورَاتِ طَلّایی و کالّا بَطْلَبِه و اُو چِیزا ره دَ باچه ها و دُخترُونِ خُو بَپُوشَنِه. دَمزی رَقْمِ شُمو مِصرِیا ره غَازَتِ مُونِید.“

خُدا دَ مُوسِیٰ قُدْرَتِ مِیدِیه

۴ بعد ازوا مُوسِیٰ دَ جوابِ خُداوند گُفت: ”و اگه بَنیِ اِسْرَائِیل دَز مه اِعتِبار نَکنه و دَ تورا ی مه گوش نَدِیه و بُگه: خُداوند دَز تُو ظاهِرِ نَشُدِه! ما چی کُنْم؟“^۲ اوخته خُداوند از مُوسِیٰ پُرسان کد: ”دَ دِستِ تُو چی آستِه؟“ اُو گُفت: ”تِیاق.“^۳ پس خُداوند گُفت: ”اُو ره دَ رُوی زَمی پورته کُو!“ و مُوسِیٰ اُو ره دَ زَمی پورته کد و تِیاقِ دَ مار تَبَدِیلِ شُد و مُوسِیٰ از پیشِ اَزُو دُوتا کد!^۴ خُداوند بَسْم دَ مُوسِیٰ گُفت: ”دِستِ خُو ره دِراز کُو و دُم شی ره بَگیر.“ پس مُوسِیٰ دِستِ ^a ۳:۴ دَ زبونِ عِبرانی ”اِیْنجِی آسْتِم“ نَوشْتِه یِه. ^b ۳:۸ امی مِلَّتِ ها دَ سرزَمینِی زَندِگی مُوکد که اُو ره خُداوند دَ اِبْرَاهِیم و اَوْلادِه شی وعده کد. ^c ۳:۱۴ «ما آسْتِم» و «خُداوند» دَ زبونِ عِبرانی از جُمْلِه مَثْرَافَا آستِه. و اِمکانِ دَرِه که «خُداوند» از کَلِمِه «آسْتِم» گِرِفته شُدِه بَشِه.

خُو ره دِراز كده دُم مار ره گِرفت و مار دَ دِست شی دُوباره دَ تَبیاق تَبَدیل شُد! ^۵ اوخته خُداوند گُفت: ”ای کار ره بُوکو تا اونا باور کنه که خُداوند، خُدا ی بابَه کلونای ازوا، یعنی خُدا ی اِبْرَاهیم، اِسحاق و یَعقُوب دَز تُو ظاهر شُدِه.“ ^۶ و خُداوند بسم دَزُو گُفت: ”دِست خُو ره دَ تَی جیلک خُو بُوکو!“ مُوسی دِست خُو ره دَ تَی جیلک خُو کد و امی که او ره از تَی جیلک بُر کد، دید که دِست شی دَ اَثَر مَرَضِ کولی^۷ بَرَف وَری سفید شُدِه. ^۷ و خُداوند گُفت: ”آلی دِست خُو ره باز دَ تَی جیلک خُو بُوکو.“ و مُوسی اُمُطور کد و دِست خُو ره پس کشیده دید که دُوباره صَحیح و سَالِم مِثَلِ باقی جان شی وَری جور شُدِه. ^۸ اوخته خُداوند دَ مُوسی گُفت: ”اگه مَرْدَم نشانی اَوَّل ره قَبُول نَکد و دَز تُو گوش نَدَد، اونا دَوَمنه ره قَبُول مونه. ^۹ لیکن اگه اونا هیچ کُدَم از ی دُو نشانی ره قَبُول نَکد و دَ تورا ی تُو گوش نَدَد، اوخته از او دریا ی نیل بَگیر و او ره دَ رُوی خُشکی شیو کُو. و اَمو او ره که از دریا ی نیل کشیده دَ رُوی خُشکی دَ خُون تَبَدیل موشه!“ ^{۱۰} مُوسی دَ خُداوند گُفت: ”یا مولا! ما هرگز توره گوی خُوب نَبودیم؛ نَه دَ سَابِق و نَه دَ ای وخت که قد بنده خُو توره گُفتی؛ ما کم توره و کُنْد زبو اَسْتَم.“ ^{۱۱} و خُداوند دَزُو گُفت: ”کی اَسْتَه که دَ اِنسان زبو دَدَه؟ و کی اَسْتَه که اِنسان ره کَر یا گُنگه، بینا و یا کور جور کده؟ آیا ما که خُداوند اَسْتَم، امی کارا ره نَکُدَم؟ ^{۱۲} و آلی بورو، ما قد ازتو اَسْتَم و دَ زبون تُو قُدْرَتِ بیان میدَم، و ما تُو ره یاد میدَم که چی باید بگی.“ ^{۱۳} مگم مُوسی گُفت: ”یا مولا، خاهش مُونَم، یگو کس دیگه ره رِبی کُو. هر کسی ره که رِبی مَوکنی.“ ^{۱۴} پس خُداوند دَ بِلَه مُوسی قار شُدِه گُفت: ”برار تُو هارون از قَبیلَه لاوی، او توره گوی خُوب اَسْتَه. او امی آلی دَ راه اَسْتَه و میبِه که تُو ره بَنگره و از دیدون تُو دِل شی خوش موشه. ^{۱۵} تُو قد ازو توره بگی و پیغام ره دَزُو بدی و ما دَ زبون هر دُوی شَمو قُدْرَتِ بیان میدَم و دَز شَمو نِشو میدَم که چی باید بکنید. ^{۱۶} او بِلدِه تُو توره گوی جور موشه و دَ جای تُو قد مَرْدَم گپ میزنه. و تُو بِلدِه ازو مِثَلِ خُدا اَلی جور موشی و هر چیزی ره که او باید بگه، تُو دَزُو بیان کُو. ^{۱۷} ای تَبیاق ره دَ دِست خُو بَگیر و قد از ی اَمو نشانی ها ره دَ مَرْدَم ظاهر کُو.“

مُوسی پس دَ مِصر موره

^{۱۸} بعد ازو مُوسی پِیش خُسَر خُو یَترون پس اَمَدِه دَزُو گُفت: ”مَره بیل که پس دَ مِصر بورم و بَنگرم که قوما ی مه زنده اَسْتَه یا مُرده.“ یَترون گُفت: ”بورو، بَخیر بوری.“ ^{۱۹} خُلاصَه، وختی مُوسی هنوز دَ سرزمینِ مِدیان بود خُداوند دَزُو گُفت: ”پس دَ مِصر بورو، چُون تمام کسای که میخاست تُو ره بَکُشه، قوت کده.“ ^{۲۰} اوخته مُوسی خاتو و اولادای خُو ره گِرفته دَ بِلَه خَر سَوار کد و پس سُون سرزمینِ مِصر رِبی شُد. او امچنان تَبیاق ره که خُدا دَزُو دَدَد، دَ دِست خُو گِرفته قد خُو بُرد. ^{۲۱} خُداوند دَ مُوسی گُفت: ”وختیکه دَ مِصر رَسیدی، توخ کُو که تمام مُعجزه های ره که قُدْرَتِ اِنجام ازوا ره دَ دِست تُو دَدَم، دَ پِیش فِرْعَوْن ظاهر کنی. لیکن ما دِل فِرْعَوْن ره سخت مُونَم تا که بنی اِسرائیل ره ایله نَکنه. ^{۲۲} پس دَ فِرْعَوْن بگی: خُداوند اینی رقم مَوگه: ”اِسرائیل، باچه اَوَلباری مه اَسْتَه. ^{۲۳} از ی خاطر ما دَز تُو اَمر مُونَم: باچه مَره ایله کُو تا که او مَره خِدمت کنه. اگه تُو سرکشی کنی و او ره ایله نَکنی، اوخته ما باچه اَوَلباری ازتو ره مَوکُشَم.“ ^{۲۴} دَ اَمزو وخت، دَ یگ کاروان-سرای دَ بَین راه خُداوند قد مُوسی سر خورد و میخاست که او ره بَکُشه. ^{۲۵} اوخته صَفورا یگ سنگ تیز ره گِرفته باچه خُو ره خَتنه کد و قد پوستِ مَنثی شُدِه دَ پای مُوسی مَلیده گُفت: ”اینه، تُو واقعا بِلدِه ازمه یگ شوی خُون اَسْتی!“ ^{۲۶} پس خُداوند او ره ایله کد. دَ او غَیت صَفورا از خاطرِ رَواجِ خَتنه او ره ”شوی خُون“ گُفت.

^{۲۷} دَ او غَیت خُداوند دَ هارون گُفت: ”بِلدِه اِسْتِقبالِ برار خُو مُوسی دَ بیابو بورو.“ و هارون رفت و قد ازو دَ کوه حوریب یعنی دَ ”کوه خُدا“ رُوی دَ رُوی شُد و او ره ماخ کد. ^{۲۸} بعد ازو مُوسی تمام تورا ی ره که خُداوند دَ وختِ رِبی کدون شی

^a ۴:۶ دَ جای «مَرَضِ کولی» دَ زبونِ عِبْرانی «مَرَضِ جلدی ساری» نوشته یه. دَ باقی کتاب ام معنای مَرَضِ کولی عَینِ چیز اَسْتَه. ^b ۴:۲۵ ایطور معلوم موشه که ام خودِ مُوسی و ام باچه شی تا هنوز خَتنه نَشُدِه بُود. اِمکان دَره که خُداوند ای کوتاهی مُوسی ره دَزُو گناه حساب کده او ره تهدید کده بَشه. مگم صَفورا ای کَمبُودی ره قد خَتنه کدون باچه خُو پوره کد و مُوسی ره از مَرگ نِجات دَد.

دَ مِصرِ دَزُو كُفْتُد، دَ هَارُونِ نَقْلِ كَد. مُوسَى امِچَنانِ پَگِ نِشانِیِ هَایِ مُعْجَزه آمِیزِ رِه كِه خُداوندِ دَزِ شِیِ اَمْرِ كُدد، دَ هَارُونِ بَیانِ كَد. ^{۲۹} پَسِ مُوسَى وِ هَارُونِ رَفته پَگِ كَنه كَلونایِ بَنیِ إِسرائِیلِ رِه جَمِ كَد. ^{۳۰} اوخْتِه هَارُونِ تَمامِ تَورایِ رِه كِه خُداوندِ دَ مُوسَى كُفْتُد، نَقْلِ كَد وِ مُوسَى اَمُو نِشانِیِ هَا رِه دَ پِیشِ رُویِ مَرْدُمِ اَنجَامِ دَد ^{۳۱} وِ مَرْدُمِ باوَرِ كَد. وختیِ اُونَا شِینِیدِ كِه خُداوندِ دَ فِكرِ بَنیِ إِسرائِیلِ اَسته وِ دَ مُصِیبتِ هَایِ اَزوا تَوَجُه كَدِه، اُونَا رُویِ دَ خَاكِ اُفْتَدِه خُدا رِه عِبَادَتِ كَد.

مُوسَى وِ هَارُونِ دَ دَرِبارِ فِرْعَوْنِ

۵ بعدِ اَزِیِ چِیزَا مُوسَى وِ هَارُونِ پِیشِ فِرْعَوْنِ رَفتِ وِ دَزُو كُفْتُد: "خُداوندِ، خُدايِ إِسرائِیلِ اِینِیِ رَقمِ مُوگِه: 'قَومِ مَرِه ایلِه كُو تَاكِه اُونَا دَ بَیابو بَورِه وِ دَ اُونَجِیِ مَراسِمِ عَیدِ رِه دَ اِحْتِرامِ اَزْمِه نِگَاه كُنِه." ^۱ فِرْعَوْنِ كُفْتُد: "خُداوندِ كِیِ اَسته كِه ما دَ تَورایِ شِیِ گَوشِ بَدَمِ وِ إِسرائِیلِ رِه ایلِه كُنَم؟ ما خُداوندِ رِه نَمِینَخِشَمِ وِ إِسرائِیلِ رِه اَمِ ایلِه نَمُونَم." ^۲ مُوسَى وِ هَارُونِ كُفْتُد: "خُدايِ عِبرانِیا دَزِ مَواظِهرِ شُدِه. لُطفاً مَوا رِه بَیلِ كِه سِه رَوزه رَاه دَ بَیابو سَفرِ كَنیِ تا دَ اُونَجِیِ بَلَدِه خُداوندِ، خُدايِ خُو قُربانِیِ كَنیِ. نَشْنِه كِه اُو مَوا رِه دَ وَسِیلِه مَرَضِ وِ یا جَنگِ نَاوُدِ كَنِه." ^۳ پادِشاهِ مِصرِ دَ مُوسَى وِ هَارُونِ كُفْتُد: "چِرا بَنیِ إِسرائِیلِ رِه اَزِ كَارایِ شِیِ بَیكارِ مُونِیدِ؟ بَورِیدِ پَسِ دَ وَظِیفِه خُو!" ^۴ فِرْعَوْنِ بَسَمِ كُفْتُد: "اَوْنِه، تَعَدادِ مَرْدُمِ شَمُو اَلِیِ دَ مُلكِ كَلو شُدِه وِ شَمُو مِیخَاهَیدِ كِه اُونَا دِستِ اَزِ كَارایِ خُو بَكِشِه." ^۵ دَمَزُو رَوزِ فِرْعَوْنِ دَ ناظِرایِ مِصرِیِ وِ سَركارِگِرا مَرْدُمِ عِبرانِیِ اِینِیِ رَقمِ اَمْرِ كَد: ^۶ "دِیگِه دَ مَرْدُمِ بَلَدِه جَورِ كَدونِ خِشْتِ كَاه نَدِیدِ! بَیلِیدِ كِه خُودونِ شِیِ رَفته بَلَدِه خُو كَاه جَمِ كَنِه. ^۷ مَگَمِ تَعَدادِ خِشْتایِ كِه اُونَا تِیارِ مُونِه، اَمُو تَعَدادِ سَابِقِ بَشِه. تَعَدادِ خِشْتایِ شِیِ رِه هِیچِ كَمِ نَكُنِیدِ، چُونِ اُونَا ثَمبِلِ اَسته. اَمزِیِ خَاطرِ اُونَا فَرِیادِ مُونِه وِ مُوگِیِه: 'مَوا رِه بَیلِ كِه بَوریِ تا بَلَدِه خُدايِ خُو قُربانِیِ كَنیِ.' ^۸ كَارِ رِه بَلَدِه اَمزِیِ نَفرا سَخْتِ تَرِ كُنِیدِ تَاكِه اُونَا دَ وَظِیفِه خُو مَصرُوفِ بَشِه وِ دَ تَورایِ دِروغِیِ تَوَجُه نَدَشْتِه بَشِه." ^۹ پَسِ ناظِرا وِ سَركارِگِرايِ اَزوا دَ بَرُو رَفته دَ مَرْدُمِ كُفْتُد: "فِرْعَوْنِ اَمِیِ رَقمِ مُوگِه: 'اَزِیِ پَسِ ما دَزِ شَمُو كَاه نَمِیدَم.' ^{۱۰} خُودونِ شَمُو بَورِیدِ وِ اَزِ هَرِ جَايِ كِه مُوشِه كَاه جَمِ كُنِیدِ. وِ كَارِ شَمُو اَمِ بَايَدِ پُورِه بَشِه." ^{۱۱} پَسِ بَنیِ إِسرائِیلِ دَ سَراسِرِ مِصرِ تِیتِ پَرَكِ شُدِ تَاكِه پَلالِ رِه اَزِ زَمِیِ دَ جَايِ كَاه جَمِ كَنِه. ^{۱۲} وِ ناظِرا اُونَا رِه رُفَنَدِه مُوگُفْتُد: "كَارِ رَوزانِه خُو رِه پُورِه كُنِیدِ، مِثِلِ وختایِ كِه بَلَدِه شَمُو كَاه دَدِه مُوشُدِ." ^{۱۳} وِ ناظِرایِ مِصرِیِ كِه دَ وَسِیلِه فِرْعَوْنِ تَعیینِ شُدُد، سَركارِگِرايِ بَنیِ إِسرائِیلِ رِه مِیزِدِ وِ مُوگُفْتُد: "چِرا كَارایِ رَوزانِه خُو رِه مِثِلِ سَابِقِ، دِیروزِ وِ اِمروزِ پُورِه نَكَدِیدِ؟" ^{۱۴} سَركارِگِرايِ بَنیِ إِسرائِیلِ دَ پِیشِ فِرْعَوْنِ رَفتِ وِ شِكاكِیتِ كَدِه كُفْتُد: "چِرا قَدِ غُلامایِ خُو اِیِ رَقمِ رَفتارِ مُونِیِ؟ ^{۱۵} بَلَدِه غُلامایِ تُو هِیچِ كَاه دَدِه نَمُوشِه وِ مُوگِیِه، 'خِشْتِ جَورِ كُنِیدِ!' اُونَا غُلامایِ تُو رِه مِیزَنِه، دَ حَالِیكِه كُنَاه اَزِ ناظِرایِ تُو اَسته." ^{۱۶} مَگَمِ فِرْعَوْنِ كُفْتُد: "شَمُو ثَمبِلِ اَسْتِیدِ، دَ حَقِیقتِ شَمُو كَلو ثَمبِلِ اَسْتِیدِ! اَزِیِ خَاطرِ شَمُو مُوگِیدِ: 'مَوا رِه بَیلِ كِه بَوریِ تا بَلَدِه خُداوندِ قُربانِیِ كَنیِ.' ^{۱۷} اَلِیِ بَورِیدِ دَ سِرِ كَارِ خُو، مَگَمِ كَاه دَزِ شَمُو دَدِه نَمُوشِه وِ تَعَدادِ خِشْتَا اَمِ بَايَدِ دَ اَندازِه سَابِقِ جَورِ شَنِه." ^{۱۸} سَركارِگِرايِ بَنیِ إِسرائِیلِ دِیدِ كِه اُونَا بَدِ دَ چَنگِ اُفْتَدِه، چُونِ فِرْعَوْنِ دَزوا كُفْتُد: "اَزِ حِسابِ رَوزانِه خُو دَ جَورِ كَدونِ خِشْتَا هِیچِ كَمِ نَكُنِیدِ." ^{۱۹} وِ خِشْتِ كِه اَزِ پِیشِ فِرْعَوْنِ بَرُو مِیَمَدِ، اُونَا قَدِ مُوسَى وِ هَارُونِ كِه مُنتَظِرِ اَزوا بُوَد، رُویِ دَ رُویِ شُدِ. ^{۲۰} وِ سَركارِگِرا دَزوا كُفْتُد: "خُداوندِ شَمُو رِه بَنگِرِه وِ دَ بِلِه شَمُو قِضاوتِ كُنِه، چُونِ شَمُو مَوا رِه دَ نَظَرِ فِرْعَوْنِ وِ نَفرايِ شِیِ بَدِ كَدِیدِ تا اُونَا اَزمو نَفَرَتِ دَشْتِه بَشِه. وِ شَمُو دَ دِستِ اَزوا شَمَشِیرِ دَدِیدِ تَاكِه اُونَا مَوا رِه بَكِشِه."

شِكاكِیتِ مُوسَى دَ پِیشِ خُدا

^{۲۱} پَسِ مُوسَى دَ حُضُورِ خُداوندِ اَمَدِه كُفْتُد: "یا مَولا! چِرا اِیِ بَلا رِه دَ سِرِ اَمزِیِ قَومِ اَوْرَدِیِ؟ وِ بَچِیِ مَرِه دَ اِینَجِیِ رِبیِ كَدِیِ؟ ^{۲۲} اَزِ وختِیكِه دَ دِیرِ فِرْعَوْنِ رَفتَمِ وِ پِیغامِ تُو رِه رَسَنَدَم، اُو دَ بِلِه اَزِیِ قَومِ ظَلَمِ مُونِه وِ تُو دَ دادِ قَومِ خُو هِیچِ نَمِیرِسیِ."

۱ اوخته خُداوند دَ موسیٰ کُفت: "آلی مینگری که ما قد فرعون چی کار مُونم. اُو بخاطرِ دِستِ زورثوی مه بَنی اسرائیل ره ایله مونه و بخاطرِ دِستِ پُرقدرت مه اونا ره از سرزمین خُو بُر مونه."

۲ و خُداوند دَ توره خُو اِدامه دَده دَ موسیٰ کُفت: "ما خُداوند اَسْتَم. ۳ ما دَ ابراهیم، اسحاق و یعقوب دَ عِنوانِ خُدايِ قادِرِ مُطَلَقِ ظاهرِ شُدْم، مگم نامِ از خود خُو، یعنی 'خُداوند' ره دَزوا معلومدار نَکُدْم. ۴ امچنان ما قد ازوا عهد بسته کُدْم که سرزمینِ کِنعان، یعنی اُمو جای ره که اونا دَ اُونجی مِثِلِ بیگنه آلی زندگی مُوکد، دَزوا بَخَشِشِ کُنْم. ۵ دِپگه ای که، ما ناله های بَنی اسرائیل ره شِنیدْم که مصریا اونا ره دَ غَلَامی اَندخته، لیکن عهد مه دَ یاد مه اَسْتَه. ۶ ازی خاطر دَ بَنی اسرائیل بُگی که 'خُداوند مَوگیه': "ما خُداوند اَسْتَم و شَمو ره از زیرِ یُوغِ کارِ اِجبارِ مصریا خلاص کده از غَلَامی ازوا آزاد مُونم. ما شَمو ره دَ زورِ بازوی قوی و دَ وسیله قضاوتِ های بزرگِ بازخِردِ کده نِجاتِ میدیم ۷ و شَمو ره قومِ خُو جور کده خُدايِ شَمو موشم. دَ اُو غِبتِ شَمو میدنید که ما خُداوند، خُدايِ شَمو اَسْتَم که شَمو ره از زیرِ یُوغِ کارِ اِجبارِ مصریا آزاد کُدْم. ۸ و ما شَمو ره دَ امزو سرزمی موبرم که وعده شی ره دَ ابراهیم، اسحاق و یعقوب دَده بُدْم و اُو جای ره بَحِیثِ مُلکِیتِ دَز شَمو میدم. ما خُداوند اَسْتَم. ۹ پس موسیٰ اُمو رِقْم دَ بَنی اسرائیل نقل کد، مگم اونا کم روحیه بُود و بخاطرِ ظَلْم و سِتمِ مصریا دَ توره موسیٰ گوش نَدَد.

۱۰ بعد ازو خُداوند دَ موسیٰ اَمْر کد: "بسم" دَ پیشِ فرعون، یعنی پادشاهِ مصر بورو و دَزو بُگی که بَنی اسرائیل ره از مُلکِ خُو ایله کنه. ۱۲ لیکن موسیٰ دَ جوابِ خُداوند کُفت: "اونه، بَنی اسرائیل که دَ کُفته مه گوش نَموکنه، پس فرعون چطور از اید مه موشه، دَ حالیکه ما یگ سَخرنانِ خُوِبِ نِیَسْتَم؟" b

۱۳ خُلاصه، خُداوند قد موسیٰ و هارون توره کُفته دَزوا دَ باره بَنی اسرائیل و فرعون پادشاهِ مصر حُکم دَد تا بَنی اسرائیل ره از سرزمینِ مصر بُرو بیره.

پُشتِ نامه موسیٰ و هارون

۱۴ اینیا کتبه کلونای خانوارِ بابه کلونای بَنی اسرائیل بُود:

۱۵ باچه های رثوبین، باچه کتبه اسرائیل^c اینیا بُود: خنوک، فُلُو، جِصرون و کرمی. از هر کُدْم ازیا یگ اولادِ بابه جور شد. ۱۵ باچه های شمعون اینیا بُود: یموئیل، یامین، اوهد، یاخین، صوخر و شاتول که آبه شاتول کِنعانی بُود. از هر کُدْم ازیا یگ اولادِ بابه جور شد.

۱۶ و اینیا نام های باچه های لای دَ تَرْتِیبِ تَوَلَدِ ازوا بُود: چرشون، قُهات و میراری. لای دَ سِنِ یگ صد و سی و هفت سالگی رسید.

۱۷ باچه های چرشون اینیا بُود: لبنی و شمعی که از هر کُدْم ازیا یگ اولادِ بابه دَ وجود آمد.

۱۸ باچه های قُهات اینیا بُود: عمرام، یصهار، جبرون و عَزْبِئیل. قُهات دَ سِنِ یگ صد و سی و سه سالگی رسید.

۱۹ باچه های میراری اینیا بُود: محلّی و موشی. اینیا اولادِ بابه های لای دَ مُطابِقِ نسلِ های ازوا بُود.

۲۰ اوخته عمرام قد عمه خُو یوکابد توی کد و یوکابد بلده شی هارون و موسیٰ ره زبید. و عمرام دَ سِنِ یگ صد و سی و هفت سالگی رسید.

۲۱ باچه های یصهار اینیا بُود: قورح، نافح و زکری.

۲۲ باچه های عَزْبِئیل اینیا بُود: میشائیل، ایلصافان و ستری. ۲۳ هارون قد اِلیشایع، یعنی دُخترِ عمیناداب و خوار

نَحشون توی کد. اِلیشایع بلده هارون چار باچه دَ دُنیا اُورد: ناداب، آبیهو، اِلعازار و ایتامار.

a ۶:۳ بلده معلوماتِ کلوتر دَ باره نام "خُداوند" دَ فصل ۳ آیه ۱۳ تا ۱۵ رُجوَع کُنید. b ۶:۱۲ دَ نُسْخَه اَصْلی مَوگیه "دَ حالِ که ما از لب ناختنه اَسْتَم." c ۶:۱۴ اسرائیل یعنی یعقوب.

۲۴ باچه‌های قورح اینبا بود: اسیر، القانه و ابیاساف. اینمیا اولادِ بابه‌های خانوارِ قورح بود.

۲۵ العازار باچه هارون قد یکی از دخترانِ فوئیئیل توی کد و اونا صاحبِ یگ باچه د نامِ فینحاس شد. اینمیا کته‌کلونای خانوارِ بابه‌کلونای لایا د مطابقِ اولادِ بابه‌های ازوا بود.

۲۶ هارون و موسی که د باله ذکر شده امو کسای آسته که خداوند دزوا گفتند: "بنی اسرائیل ره قد تمام طایفه‌های شی از سرزمینِ مصر برو بیاید." ۲۷ اونا کسای بود که د پیشِ فرعون پادشاهِ مصر رفت و پیغامِ خداوند ره دزوا رسنده گفت: "بنی اسرائیل ره ایله کو." ۲۸ و او امو روز بود که خداوند د سرزمینِ مصر قد موسی توره گفت. ۲۹ خداوند بسم د موسی امر کده گفت: "ما خداوند آستم. هر چیزی که ما قد تو موگم، تو د فرعون پادشاهِ مصر بگی." ۳۰ لیکن موسی د خداوند گفت: "ما توره‌گوی خوب نیستم. پس فرعون چطور د تورای مه گوش بدیده؟"

۱ و خداوند د موسی گفت: "اینه، ما تو ره د نظرِ فرعون خدا آلی جور مونم و برار تو هارون مثل پیغمبر وری توره‌گوی تو موشه. ۲ هر چیزی که دز تو موگم، د برار خو هارون بگی تا او پگِ تورا ره د فرعون بگیه و او بنی اسرائیل ره از سرزمینِ خو آزاد کنه. ۳ لیکن ما دلِ فرعون ره سخت مونم و علامت‌ها و معجزه‌ها ره د سرزمینِ مصر کلو ظاهر مونم. ۴ و ازی که فرعون د تورای شمو گوش نیئیدیه، ما دستِ خو ره د خلافِ مصریا دراز کده اونا ره مجازات مونم و طایفه‌های قومِ خو، یعنی بنی اسرائیل ره د وسیله قضاوت‌های بزرگ از ملکِ مصر برو میرم. ۵ وختیکه بنی اسرائیل ره قد دستِ پُر قدرتِ خو از بین مردمِ مصر برو موبرم، د او عیتِ مصریا موفامه که ما خداوند آستم." ۶ پس موسی و هارون چیزی ره که خداوند امر کدد، انجام دد. ۷ موسی هشتاد و هارون هشتاد و سه ساله بود که اونا د پیشِ فرعون رفته توره موگفت.

تیاقِ هارون

۸ اوخته خداوند د موسی و هارون گفت: ۹ "وختیکه فرعون دز شمو موگه: 'یگو معجزه نشو بدید،' پس د هارون بگی که تیاقِ خو ره د پیشِ رویِ فرعون د زمی پورته کنه و تیاقِ د مار تبدیل موشه." ۱۰ موسی و هارون د دیرِ فرعون آمده امرِ خداوند ره انجام دد، یعنی هارون تیاقِ خو ره د پیشِ رویِ فرعون و نفرای شی د زمی آندخت و تیاقِ د مار تبدیل شد. ۱۱ مگم فرعون حکیم و جادوگرای مصری ره حاضر کد و اونا ام توسطِ سحر و جادوی خو امی کار ره کد. ۱۲ هر کدم ازوا تیاقِ خو ره د زمی پورته کد و اونا د مار تبدیل شد. مگم تیاقِ هارون پگِ تیاقای جادوگر ره قورت کد. ۱۳ لیکن امو رقم که خداوند گفتند، دلِ فرعون هنوز ام سخت بود و د تورای ازوا گوش نکد.

بلای اول

۱۴ خداوند د موسی گفت: "دلِ فرعون سخت آسته؛ او مردمِ ره ایله نمونه. ۱۵ صباح‌گاه د پیشِ فرعون بورو و غیبتیکه او د لبِ آو موره، تو د بعلِ دریای نیل ایسته شو تا قد شی روی د روی شنی. تیاقی ره که د مار تبدیل شد، د دستِ خو گرفته قد خو ببر. ۱۶ اوخته دزو بگی: 'خداوند، خدایِ عبرانیا مره د پیشِ ازتو ریی کده. او موگه: 'قوم مره ایله کو که اونا د بیابو بوره و مره عبادت کنه.' مگم تا آلی ره تو از آید شی نشدی. ۱۷ خداوند بسمِ موگه: 'د وسیله امزی کار، تو موفامی که ما خداوند آستم: آلی ما قد امزی تیاقِ که د دستِ مه آسته، د آو دریای نیل میزنم و او د خون تبدیل موشه. ۱۸ ماهی‌های دریای نیل مومره و آو دریا گنده موشه و مصریا رغبت شی نموشه که از آو دریا وچی کنه.' ۱۹ بعد ازو خداوند د موسی گفت: "د هارون بگی که تیاقِ خو ره بگی و او ره قد دستِ خو د سرِ تمامِ آوهای مصر دراز کو، یعنی د بله پگِ دریاها، جویها، نوره‌ها و د سرِ تمامِ حوض‌های آو تاکه اونا د خون تبدیل شنه. د تمامِ سرزمینِ مصر خون بشه حتی د مینه ظرفای چوبی و د کوزه‌های گلی." ۲۰ پس موسی و هارون امو رقمیکه که خداوند امر کدد، عمل

کد. هارون د خُصُورِ فرعون و خدمتگاری شی قد تیاق خُو د آو دریای نیل زد و آو د خُون تَبْدِیل شُد. ۲۱ ماهی های که د دریا بُود مُرد و آو دریای نیل گنڈه شُد و مصریا دیگه نَنسِت که آو شی ره وُچی کنه. د سراسرِ مصر د جای آو خُون بُود، لیکن جادوگرای مصر ام قد جادوهای خُو امی کارا ره کد. پس دِلِ فرعون سخت تر شُد و آو د توره هارون و موسی گوش نَدَد. فقط امو رقم که خُداوند گُفتد. ۲۳ و فرعون بدون ازی که کُدم تَوَجُه کنه، خیال خُو ره ام نه آورد و پس د قصر خُو رفت. ۲۴ از اوخته، پگِ مصریا د بغلِ دریای نیل چاه میبکند، چراکه اونا از آو دریا وُچی نَمیپتَنسِت. ۲۵ از روزی که خُداوند دریای نیل ره زد، هفت روز تیر شُد.

بَلای دَوَم

۱ پس خُداوند د موسی گُفت: "بورو د پیش فرعون و دزو بگی که 'خُداوند اینی رقم مَوگیه: "قوم مَره بیل که بوره و مَره عبادت کنه. ۲ و اگه از رِبی کدون ازوا سرپیچی کُنی، ما سرزمین تو ره د بلای قوقری گرفتار مومم. ۳ دریای نیل د اندازه از قوقری پُر موشه که از آو بُر شُدِه د قصر تو مییه و د اُتاق تو و جاگه خاو تو هُجوم مونه، امچنان د خانه های خدمتگاری تو و قومای تو و حتی د تندورا و د تغاره‌های خمیر در مییه. ۴ قوقریا د بله خود تو، مردم تو و تمام خدمتگاری تو قرتک میزنه. ۵" بعد ازو خُداوند د موسی گُفت: "د هارون بگی که، تیاق خُو ره قد دست خُو طرف جوی ها، دریا ها و نُور ها دراز کنه تا که قوقریا از آو بُرو بییه و د تمام سرزمین مصر تیت شنه. ۶" پس هارون دست خُو ره د بله آوهای مصر دراز کد و قوقریا بُر شُدِه تمام سرزمین مصر ره پُر کد. ۷ مگم جادوگرا ام قد جادوی خُو امی کار ره کد، یعنی قوقریا ره د سرزمین مصر پیدا کد. ۸ اوخته فرعون موسی و هارون ره طلب کده گُفت: "د خُصُورِ خُداوند دُعا کُنید که ای قوقریا ره از مه و از مردم مُلک مه دُور کنه و ما مردم شمو ره ایله مومم تا که اونا بوره و بلده خُداوند قُربانی کنه. ۹" موسی د جواب فرعون گُفت: "تعیین کدون وخت د دست خود تویه که ما چی عیت بلده خود تو و بلده خدمتگاری تو و قوم تو دُعا کُنم تا که قوقریا از پیش از تو و از پگِ خانه‌های تو دُور شنه و اونا فقط د دریای نیل پیدا شنه. ۱۰" فرعون گُفت: "صباح. ۱۱" پس موسی د جواب شی دد: "خاهش تو پوره موشه تا بدنی که هیچ خُدای وجود ندره مثل خُداوند، خُدای مو. ۱۱" قوقریا از پیش از تو و از مننه خانه‌های تو و از خدمتگارا و از مردم تو دُور موشه؛ تنها د دریای نیل باقی مومنه. ۱۲" پس موسی و هارون از پیش فرعون بُرو بُر شُد و موسی د درگاه خُداوند از خاطر قوقریا که فرعون دُچار ازوا بُود، فریاد کده دُعا کد. ۱۳ و خُداوند د مُطابِقِ دُعای موسی عمل کد و قوقریا از خانه ها، از آغیلا و از زمینا از بین رفت. ۱۴ و مردم اونا ره ثول ثول کد و تمام جای‌ها ره بوی بد گرفت. ۱۵ مگم وختیکه فرعون از شر قوقریا آرام شُد، باز ام دِلِ خُو ره سخت کد و د تورای موسی و هارون گوش نَدَد، فقط امو رقمیکه خُداوند گُفتد.

بَلای سِوَم

۱۶ بعد ازو خُداوند د موسی گُفت: "د هارون بگی که 'تیاق خُو ره د خاکِ زمی بزَن تا که خاک د سراسرِ مصر د لشکر پاشه ها تَبْدِیل شنه. ۱۷" و اونا امو رقم کد: هارون تیاق ره قد دست خُو دراز کده خاکِ زمی ره زد و جسم تمام انسانا و جانورا پُر از پاشه شُد، چُون تمام گرد و خاکِ سرزمینِ مصر پاشه جور شُد. ۱۸ جادوگرا ام قد قُدرت های جادوگری خُو کوشش کد که امی کار ره کنه، مگم اونا نَنسِت و پاشه ها د بله انسان و حیوان باقی مند. ۱۹" پس جادوگرا د فرعون گُفت: "دست خُدا دزی کار آسته." لیکن فرعون باز ام سنگدل مند و د تورای موسی و هارون گوش نَدَد، امو رقمیکه خُداوند پیشگویی کُدد.

بلای چارم

۲۰ بعد از او خداوند د موسی گفت: "صباح‌گاه باله شو و غیتیکه فرعون د لب دریای نیل مورده د پیش روی شی ایسته شو و دزشی بگی که 'خداوند اینی رقم موه: 'قوم مَره ایله کو تا که اونا بوره و مَره عبادت کنه. ۲۱ و اگه اونا ره ایله نکنی، اوخته لشکر اوخلی ره د بِلَه ازتو و خدمتگاری تو، د بِلَه مردم تو و د خانه‌های تو ریی مونم و خانه‌های پگ مصریا و زمینای ازوا پر از اوخلی موشه. ۲۲ مگم دمزو روز ما منطقه جوشن ره که جای بود-و-باش بنی اسرائیل آسته، جدا مونم تا که هیچ اوخلی د اونجی نبشه و تا بدنی که ما خداوند امزی سرزمی آستم. ۲۳ و ما بین قوم ازتو و قوم از خود فرق میلم. صباح ای معجزه ظاهر موشه!" ۲۴ و خداوند امو رقم کد: لشکر کته اوخلی د قصر فرعون، د خانه‌های درباریا و تمام سرزمین مصر آمد و تمام زمین مصر از خاطر اوخلی خراب شد. ۲۵ پس فرعون موسی و هارون ره کوی کده گفت: "بورید و د منبه سرزمین مصر د خدای خو قربانی کنید!" ۲۶ لیکن موسی د جواب شی گفت: "درست نییه که مو امی کار ره بکنی، ازی که مو بلده خداوند، خدای خو چیزی ره قربانی مونی که د نظر مصریا زشت آسته. و اگه مو د پیش روی مردم مصر چیزی ره قربانی کنی که اونا بد مینگره، آیا اونا مو ره سنگسار نمونه؟ ۲۷ مو باید د اندازه سه روزه راه د بیابو سفر کنی و مطابق امر خداوند د بیابو بلده خداوند خدای خو قربانی کنی. ۲۸ فرعون گفت: "ما شمو ره ایله مونم تا که د بیابو بورید و بلده خداوند، خدای خو قربانی تقدیم کنید. لیکن کلو دور نشنید. پس آلی بلده ازمه دعا کنید." ۲۹ موسی گفت: "ما از اینجی که بر شدم، د پیش خداوند دعا مونم و صباح امی لشکر اوخلی از تو، از خدمتگاری تو و از مردم مصر دور موشه. لیکن احتیاط کو که بسم مو ره بازی ندی و بنی اسرائیل ره باز ام از رفتو و قربانی کدو بلده خداوند مانع نشنی." ۳۰ پس موسی از پیش فرعون برو رفته د حضور خداوند دعا کد ۳۱ و خداوند دعای موسی ره قبول کده تمام اوخلی ره از پیش فرعون و از خدمتگارا و مردم شی دور کد و هیچ کدم شی باقی نمند. ۳۲ مگم فرعون ایمدفعه باز ام سنگدل شد و مردم اسرائیل ره ایله نکد.

بلای پنجم

۹ بعد از او خداوند د موسی گفت: "پیش فرعون بورو و دزو بگی که خداوند، خدای عبرانیا موه، 'قوم مَره ایله کو تا که اونا بوره و مَره عبادت کنه. ۲ لیکن اگه اونا ره اجازه ندی که بوره و بسم اونا ره نگاه کنی، ۳ خداوند دست خو ره د بِلَه مالای تو که د برو آسته، دراز مونه و اسپها، خرها، اشتهرا، گاوو و رمه‌های تو ره د مَرَضِ وُبا گرفتار مونه. ۴ ولے خداوند د بین مال اسرائیل و مال مصر فرق میله که حتی یگ حیوان ام از بنی اسرائیل نمومره." ۵ پس خداوند وخت امزی کار ره تعیین کده گفت: "ما، خداوند امی بلا ره صباح نازل مونم." ۶ د روز دیگه شی خداوند چیزی ره که گفتد عملی کد و تمام مالا و گله‌های مصریا از بین رفت، لیکن از چارپایای بنی اسرائیل هیچ کدم شی نمرد. ۷ اوخته فرعون نفرای خو ره ریی کد و فامید که از چارپایای بنی اسرائیل حتی یگ شی ام نمرده. مگم دل فرعون باز سخت شد و او بنی اسرائیل ره ایله نکد.

بلای ششم

۸ بعد از او خداوند د موسی و هارون گفت: "مشت های خو ره از دود که بغلای کوره ره گرفته پر کنید و موسی او ره د نظر فرعون د هوا پاش بدیه. ۹ اوخته او د بِلَه تمام سرزمین مصر مثل گرد-و-خاک تیت موشه و د جان انسان و حیوان دانه های ریمتو پیدا مونه." ۱۰ پس اونا دود ره از یگ کوره گرفته د حضور فرعون ایسته شد و موسی دود ره د هوا پاش دد و دود د روی جان انسان و حیوان دانه های ریمتو و بیخ کته پیدا کد. ۱۱ جادوگرا از خاطر دانه ها نتنست د پیش موسی

ایسته شنه، چُون دانه ها د بِلَه جادُوگرا و پگِ مصریا بُود. ۱۲ مگم امو رَقْمیکه خُداوند گُفتُد، اُو فرعون ره سنگدِل کد و فرعون از ایدِ موسیٰ و هارون نَشُد.

بَلایِ هفتم

۱۳ بعد ازُو خُداوند د موسیٰ گُفت: ”صباح‌گاه باله شو و د برابرِ فرعون ایسته شُدِه دزشی بگی که خُداوند، خُدا یِ عبرانیا مَوگه، قَوْم مَرِه ایلَه کُو تاکه اونا بوره و مَرِه عِبادت کنه. ۱۴ اگه نه، ایمدَفعه ما تمام بلاهای خُو ره د سرِ ازتو و غلامای تو و قَوْم تو میروم تا بدنی که د تمام دُنیا مثلِ ازمه وَری هیچ خُدا یِ نییه. ۱۵ اگه ما دِست خُو ره د بِلَه ازتو و مردُمای تو دِراز کده شُمو ره د مَرَضِ وُبا گِرِفنتار مَوکدُم، تا آلی ره شُمو از بِلَه زمی پای پاک گم موشدیدی. ۱۶ لیکن تو ره بلده امزی مقصد تا آلی ره زنده نِگاه کدُم، تاکه قُدرت خُو ره دز تو نِشو بدیم و تا نام مه د تمام دُنیا شِنخته شنه. ۱۷ مگم تا هنوز ام تو خود ره د برابرِ قَوْمِ ازمه کته مونی و اونا ره ایلَه نَمونی. ۱۸ دَمزی دَلیل، صباح دَمزی وخت ایطور زاله کته کته از آسمو موبارنم که د طولِ تاریخِ مصر، از بُنیادِ مُلک تا آلی ره دیده نَشده. ۱۹ و آلی د مردُم خُو پیغامِ ربی کُو که تمام حیوانا و چیزای ره که د بُرو دَری جَم کده د خانه ها بیره. چُون وختیکه زاله موباره هر انسان و حیوان که د آغیل و خانه حِفْظِ نییه، بلکه د بُرو مَنده، اونا از بین موره.“ ۲۰ امو نفرای فرعون که از اخطارِ خُداوند ترس خورد، اونا چارپایای خُو ره قد خدمتگاری خُو د خانه ها و قوتونا اُورد. ۲۱ مگم اُو کسای که د کلامِ خُداوند تَوَجُه نَکد، اونا غلاما و مالای خُو ره د بُرو ایلَه ایشِت.

۲۲ اوخته خُداوند د موسیٰ گُفت: ”دِست خُو ره سُونِ آسمو دِراز کُو تا د تمامِ مُلکِ مصر زاله بباره، د بِلَه انسان و حیوان و د بِلَه تمام گیاه ها د پگِ سرزمینِ مصر.“ ۲۳ پس موسیٰ تیاق خُو ره سُونِ آسمو دِراز کد و خُداوند گِرگَرِدراغ و زاله ربی کد و آتَشک ام د زمی زَد. د امزی رَقْمِ خُداوند د سرزمینِ مصر زاله بارند. ۲۴ زاله کَلو شَدید بارید و د وختِ باریدونِ زاله آتَشک ام میزد، د اندازه که د تمامِ سرزمینِ مصر از وختِ جور شُدون شی تا اُو غیت ره هیچ کس نَدیدی. ۲۵ د سراسرِ مصر زاله هر چیزی ره که د بُرو بُود، ام انسان و ام حیوان ره زَد. و زاله هر گیاه ره نابود کد و دِرختا ره میده میده کد. ۲۶ تنها د منطقه جوشن، د جای که بتی اسرائیل بُود، زاله نَبارید. ۲۷ پس فرعون موسیٰ و هارون ره د پیشِ خُو طلب کده دزوا گُفت: ”ایمدَفعه ما گناه کدُم. خُداوند حق آسته و ما و قَوْم مه بدکار آستی. ۲۸ د حُضُورِ خُداوند عذر کُنید تاکه گِرگَرِدراغ و زاله قوی شنه، چراکه امیقَس بس آسته. و ما شُمو ره میلم که بورید و دیگه از رفتون شُمو مانع نَموشم.“ ۲۹ موسیٰ دَزُو گُفت: ”امی که از شار بُر شُدُم ما دِستای خُو ره سُونِ خُداوند باله مونم. اوخته گِرگَرِدراغ قوی موشه و زاله دیگه نَموباره تا بَفا می که دُنیا از خُداوند آسته. ۳۰ لیکن ما میدنم که تو و نفرای تو هنوز ام از خُداوند نَمیترسید.“ ۳۱ تمام بوته‌های کتان^b و جو خراب شد، چراکه جو خوشه کد و کتان پیش از باریدونِ زاله پندُوق کد. ۳۲ مگم گندم و شَخَل از بین نرفت، چراکه اونا دیر رس آسته. ۳۳ پس موسیٰ از پیشِ فرعون بُر شد و از شار بُرو رفته دِستای خُو ره سُونِ خُداوند بلند کد و گِرگَرِدراغ و زاله قوی شد و بارش دیگه د بِلَه زمی نَبارید. ۳۴ وختی فرعون دید که بارش و زاله و گِرگَرِدراغ قوی شد، اُو و غلامای شی بسم گناه کد و دِل ازوا سخت شد. ۳۵ و امو رَقْمِ که خُداوند د وسیلَه موسیٰ گُفتُد، فرعون د سنگدِلی خُو اِدامه دده بتی اسرائیل ره باز ام ایلَه نَکد.

^a ۹:۱۸ ژاله و یا جاله ام گُفته موشه. ^b ۹:۳۱ کتان یا بزرک یگ بوته آسته که گلِ آبی رنگ دَره و رَقْمِ کُکنار آلی غوزه مونه و د مینه غوزه خُو رَقْمِ دانه کُنچید آلی دانه دَره که از شی روغو دِست مییه؛ امچنان از شاخچه های شی رخت کتان و قاغذ جور موشه.

بلای هشتم

۱ بعد از او خداوند د موسیٰ گفت: "بورو د پیش فرعون. ما دل از او و خدمتگاری شی ره سخت کدم تا که ای نشانی های معجزه آمیز ره د بین ازوا ظاهر کتم^۲ و تا که د بچکیچا و نوسه گون خو نقل کده بتنی که چی رقم مصریا ره رسوا کدم و معجزه های خو ره د مینکل ازوا ظاهر کدم. د ای صورت شمو میدید که ما خداوند استم." ۳ پس موسیٰ و هارون د پیش فرعون رفت و دزو گفت: "خداوند، خدای عبرانیا امی رقم موگه، تا کی از سر خم کدو د پیش از مه انکار مونی؟ قوم مره ایله کو تا اونا بوره و مره عبادت کنه. ۴ چون اگه اونا ره ایله نکنی، بدن که صباح ملخ ها ره د ملک تو ری مونت. ۵ ملخ ها روی زمی ره پوش مونه تا اندازه که زمی ره دیده نمیتید. اونا باقی مند گیاه ها ره که از زاله خراب نشده و پگ درختای ره که د زمی سوز کده، موخوره. ۶ خانه های خود تو و از تمام خدمتگاری تو و مردم مصر پر از ملخ موشه، د اندازه که آنگون تو و بابه کلونای تو از روز جای-د-جای شدن خو د ای سرزمی تا آلی ره ندیده." ۷ بعد از او موسیٰ روی خو ره دور دده از پیش فرعون برو رفت. ۸ و نفرای فرعون دزو گفت: "تا به کی ای آدم مو ره دچار مصیبت مونه؟ بیل که مردای بنی اسرائیل بوره و خداوند، خدای خو ره عبادت کنه. آیا نمیدنی که مصر بیرو شده؟" ۹ اوخته اونا موسیٰ و هارون ره د حضور فرعون پس آورد و او دزوا گفت: "بورید و خداوند، خدای خو ره عبادت کنید، لیکن دز مه بگید که کدم کسا مور؟" ۱۰ موسیٰ د جواب شی گفت: "مو قد جوانا و پیرا، قد باچه ها و دخترن خو موری و گله ها و رمه های خو ره ام قد خو قتی موبری، چراکه پگ مو باید دزی جشن مقدس که بلده خداوند آسته، شرکت کنی." ۱۱ فرعون دزوا گفت: "خداوند شمو ره خیر بدیه قد ازی گپ شمو! کی شمو ره میلم که قد بچکیچای خو بورید! واضح آسته که یگو نقشه بد د پیش خو درید! ۱۲ نه! ای رقم نموشه! فقط مردا از بین شمو بوره و خداوند ره عبادت کنه، چون از اول ام خواهش شمو امی بود." پس اونا ره از حضور فرعون هی کد.

۱۳ بعد از او خداوند د موسیٰ گفت: "دست خو ره د سرزمین مصر دراز کو تا که لشکر ملخ ها د بله زمی بییه و تمام گیاه های روی زمی ره یعنی هر چیزی ره که پس از زاله باقی منده، بخوره." ۱۴ اوخته موسیٰ تیاق خو ره د سرزمین مصر دراز کد و خداوند یگ روز و یگ شاو از طرف شرق باد ره پف کد. وختیکه صباح شد، امو باد لشکر کته ملخ ره قد خو قتی آورد. ۱۵ ملخ ها د بله تمام سرزمین مصر آمد و پگ منطقه ها ره گرفت. ایطور ملخ کلو بود، که هرگز د سرزمین مصر دیده نشد و بعد از او ام دیده نموشه. ۱۶ اونا تمام زمی ره پوشند تا اندازه که پگ جایا تریک شد. ملخ ها تمام گیاه ها و میوه های ره که از زاله باقی مند خورد. خلاصه، د تمام مصر هیچ سوزی دیده نموشد، نه د گیاه و نه د درخت. ۱۷ پس فرعون فوری موسیٰ و هارون ره طلب کده گفت: "ما د ضد خداوند، خدای شمو و د ضد خودون شمو خطا کدیم. ۱۸ ایمدفعه ام خطای مره ببخشید و د حضور خداوند، خدای خو عذر کنید تا که ای بلای کشنده ره از مه دور کنه." ۱۹ پس موسیٰ از دیر فرعون برو رفت و د پیش خداوند دعا کد. ۲۰ اوخته خداوند از طرف غرب باد تیز ره پف کد و امی باد پگ ملخ ها ره د دریای سرخ برد، د اندازه که د تمام مصر یگ ملخ ام باقی نمد. ۲۱ مگم خداوند باز فرعون ره سنگدل کد و او بنی اسرائیل ره ایله نکد.

بلای نهم

۲۱ بعد از او خداوند د موسیٰ گفت: "دست خو ره سون آسمو بلند کو تا که تریکی سرزمین مصر ره بگیری، یگ تریکی که مردم بتنه او ره احساس کنه." ۲۲ و موسیٰ دست خو ره سون آسمو باله کد و تریکی وحشتناک تمام سرزمین مصر ره

۱۹:۱۰ د زیون عبرانی «یم سوف» نوشته شده، یعنی «دریای نیزار».

دَ مُدَّتِ سِه روز گِرفت. ^a ۲۳ مردُم یگدیگه خُو ره نَمیدید و بلده سه روز هیچ کس از جای خُو شور نَخورد، مگم آغیلای بنی اسرائیل روشو بُود. ^b ۲۴ اُو غیت فرعون دَفعه دیگه موسی ره طلب کد و گُفت: ”بورید و خُداوند ره عبادت کُنید. بچکیچای خُو ره ام قد خُو بُبرید، مگم رمه ها و گلّه های شُمو باید دَ مصر بُمنه. “ ^c ۲۵ لیکن موسی گُفت: ”آیا کُشتنی و قُربانی های سوختنی ره تُو دَز مو میدی تا اونا ره قد خُو بُبری و بلده خُداوند، خُدای خُو قُربانی کنی؟ نه! ^d ۲۶ پس مو رمه های خُو ره ام قد خُو مُوری، حتی یگ پای حیوان ره ام دَ جای شی ایله نُمونی، چُون یگون شی ره مو دَ خُداوند، خُدای خُو تقدیم مونی. لیکن تا دَ اُنجی نرسی، معلوم نییه که چی رقم باید خُداوند ره عبادت کنی. “ ^e ۲۷ مگم خُداوند دِل فرعون ره سخت کد و اُو باز ام اونا ره ایله نکد. ^f ۲۸ بعد ازو فرعون دَ موسی گُفت: ”از پیش مه دُور شو و هوش خُو ره بگیری که دیگه دَ دِیر ازمه نیی، چُون اگه دَفعه دیگه قد ازمه روی دَ روی شنی، حتماً کُشته موشی!“ ^g ۲۹ موسی دَ جواب شی گُفت: ”راس گُفتی؛ دیگه هرگز روی تُو ره نَمینگرم.“

بَلای دَهَم

۱ اوخته خُداوند دَ موسی گُفت: ”یگ بلای دیگه ره ما دَ بله فرعون و مصریا نازل موم؛ بعد ازو فرعون شُمو ره ایله مونه و غیتیکه شُمو ره ایله مونه، اُو شُمو ره بکلی از اینجی هی مونه. ^۲ دَ بنی اسرائیل بگی که هر مرد و هر خاتُو از همسایه مصری خُو چیزای طَلایی و نُقرهیی بَطلبه. “ ^۳ چُون خُداوند قوم اسرائیل ره دَ نظرِ مصریا مُحترم جور کُدد و خودِ موسی ام دَ تمامِ سرزمینِ مصر دَ پیشِ خدمتگرای فرعون و دَ پیشِ مردُمِ مصر آدمِ عَدَر کته معلوم موشد.

۴ پس موسی اِدامه دده دَ فرعون گُفت: ”خُداوند اینی رقم مُوگه، قُربای نییم شاو ما از منّه مصر تیر موشم ^۵ و پگِ باچه های اُولباری دَ سرزمینِ مصر مومره، از باچه فرعون گرفته که دَ تخت خُو ششسته یه تا باچه اُولباری کنیزی که کار شی آسیا کدو آسته. حتی تمامِ اُولباری چارپایا ام از بین موره. ^۶ ایطور چخرا و ماتم کلو دَ سرزمینِ مصر پیدا موشه که هرگز شینیده نَشده و شینیده ام نَموشه. ^۷ مگم دَ خِلافِ بنی اسرائیل و حیوانای شی حتی یگ سگ ام غوغو نَموکنه. اُو وخت شُمو موفامید که خُداوند دَ بینِ قومِ اسرائیل و قومِ مصر فرق قائل موشه. “ ^۸ اوخته تمامِ خدمتگرای تُو دَ پیشِ ازمه مییه و سرخم کده خاهش مونه که تُو و پگِ مردُم که از تُو پیروی مونه، از اینجی بُر شُنید! بعد ازو ما از مصر بُر موشم. “ و موسی دَ سرِ قار از حُضورِ فرعون بُرو رفت.

۹ خُداوند دَ موسی گُفت: ”فرعون توره شُمو ره گوش نَمونه، پس امزی خاطر مُعجزه های مه دَ سرزمینِ مصر کلو شُده موره. “ ^{۱۰} موسی و هارون دَ پیشِ فرعون پگِ امزی نشانی های مُعجزه آمیز ره انجام دد، لیکن بخاطریکه خُداوند فرعون ره سنگدل کُدد، اُو بنی اسرائیل ره نه می ایشت که از مُلکِ اَزو بُر شُنه.

عیدِ فطیر و دستورای شی

۱ خُداوند دَ موسی و هارون دَ مُلکِ مصر گُفت: ^۲ ”اینمی ماه بلده شُمو شروع ماه ها حساب شُنه، یعنی امی ماه، ماهِ اَوّل سال بلده شُمو بشه. ^b ۳ دَ بنی اسرائیل بگید که هر کس دَ روزِ دَهَمِ امزی ماه، دَ مطابقِ خانوارِ آته گون خُو یگ حیوان ره تیار کنه، یعنی یگ حیوان بلده هر خانه. ^c ۴ اگه تعداد نفرای یگ خانوار کم بشه، اونا میتنه قد خانوارِ همسایه خُو دَ یگ حیوان شریک شُنه. هر خانوار دَ مطابقِ تعدادِ نفرای خُو و دَ اندازه خوراکِ هر شخصِ امو حیوان ره حساب کنه. ^d ۵ امی حیوان باید حیوانِ نر، بے عیب و یگ ساله بشه و شُمو میتنید اُو ره از گوسپو و یا از بُز بگیری. ^e ۶ ۱۰:۲۲ دَمزو زمان آفتو ام یکی از کته ترین خُداونِ مصریا بُود و اونا اُو ره پرستش موکد. لیکن وختیکه خُداوند بلایِ تریکی ره نازل کد، نشو دد که بَغیرِ اَزو هیچ خُدای وجود ندره. ^b ۱۲:۲ ماهِ اَوّل سالِ جنتریِ عبرانی «آیب» یا «نسان» نام دره که از ماهِ حمل شروع موشه.

۶ حیوان ره تا روز چاردهم امزی ماه نگاه کنیید و دمزو روز د غیت آفتو ششتو تمام جماعت اسرائیل، هر خانوار حیوان خود خو ره حلال کنه. ۷ اونا یگ مقدار از خون ازوا ره گرفته د بله چوکات دروازه خانه‌های خو که د اونجی گوشت حیوان ره موخوره پاش بدیه. ۸ دمزو شاو اونا گوشت ره بریو کنه و قد نان فطیر^a و سوزی های تلخ بخوره. ۹ گوشت ره خام نخورید و قد او پخته نکنید، بلکه تمام شی ره د بله آتش بریو کده بخورید، کله و پیچه و حتی دل-و-چگر شی ره ام بخورید. ۱۰ هیچ کدم حصه گوشت ره تا صباح نگاه نکنید و اگه کدم چیز ازو باقی بمانه، او ره د آتش در بدید. ۱۱ گوشت ره اینی رقم بخورید: کمر خو ره بسته کده گوشه های خو ره پای کنیید و تیاق خو ره د دست خو گرفته د عجله بخورید. اینمی قربانی پصح^b بلده خداوند آسته. ۱۲ دمزو شاو ما از سرزمین مصر تیر موشم و تمام اولباری های مصر ره، ام انسان و ام حیوان شی ره از بین موبرم. و ما د بله خداون مصر قضاوت مونم، چون ما خداوند آستم. ۱۳ و امو خون بلده شمو یگ نشانی آسته د بله خانه‌های که شمو د اونجی آستید. امو خون ره که مینگرم خانه‌های شمو ره ایله کده تیر موشم و غببیکه سرزمین مصر ره میزنم بلای مرگ د بله شمو هیچ نمیه تا شمو ره از بین بیره. ۱۴ امی روز بلده شمو یگ عید و یادگاری بشه و شمو امی عید ره د یاد خداوند برگزار کنیید و نسل د نسل ای ره د عنوان یگ آیین همیشگی نگاه کنیید. ۱۵ بلده هفت روز نان فطیر بخورید. د روز اول، خمیر مایه ره از خانه های خو بر کنیید، چون هر کسی که دزی مدت هفت روز نان خمیر مایه تو بخوره، او باید از منه قوم اسرائیل آخ شنه. ۱۶ د روز اول و د روز هفتم شمو یگ جلسه مقدس برگزار کنیید. دمزی دو روز هیچ کار نکنید بغیر از تیار کدون نان بلده هر شخص. اینمی تنها کاری آسته که شمو انجام دده میتنید. ۱۷ شمو امی عید فطیر ره نگاه کنیید، چراکه دمزی روز ما طایفه های شمو ره از سرزمین مصر برو اوردم. پس امی روز ره نسل د نسل عید بگیرید و د عنوان یگ آیین همیشگی نگاه کنیید. ۱۸ از شام روز چاردهم ماه اول تا شام روز بیست و یکم، شمو باید نان فطیر بخورید. ۱۹ دزی هفت روز خمیر مایه نباید د خانه های شمو وجود داشته بشه. هر کسی که نان خمیر مایه تو ره بخوره، او شخص چی بیگنه بشه، چی اسرائیلی اصلی، از منه جماعت اسرائیل آخ موشه. ۲۰ باز تاکید مونم که دمزی هفت روز هیچ چیزی خمیر مایه تو نخورید، بلکه فقط نان فطیر بخورید.

۲۱ بعد ازو موسی ریش سفیدای قوم اسرائیل ره پیش خو طلب کد و دزوا گفت: "بورید باره ها ره بلده خانوار خو بگیرید و د عنوان قربانی پصح حلال کنیید. ۲۲ خون باره ره د یگ طشت بندزید و بعد ازو قد علف زوفا^c خون ره د دو بغل و د سر چوکات درگه خو بملید. هیچ کدم شمو دمزو شاو تا صبح از خانه خو برو نروید. ۲۳ چون خداوند از سرزمین مصر تیر موشه تاکه مصریا ره بزنه، مگم وختیکه خون ره د دو بغل و د سر چوکات درگه شمو بنگره، خداوند از او درگه تیر موشه و د نابود کننده^d اجازه نمیدیه که د خانه‌های شمو داخل شنه و شمو ره بکشه. ۲۴ برگزاری امزی مراسم بلده شمو و اولاده شمو یگ قانون دایمی آسته. ۲۵ وختی شمو دمزو سرزمی که خداوند د مطابق وعده خو دز شمو میدیه داخل موشید، شمو امی مراسم ره د جای بیرید. ۲۶ زمانیکه اولادای شمو از شمو پُرسان کنه که ای مراسم چی معنی دره؟ ۲۷ شمو بگید، ای قربانی پصح د احترام خداوند آسته. او از خانه‌های بنی اسرائیل د سرزمین مصر تیر شد، د حالیکه مصریا ره زد و کشت؛ لیکن خانه‌های ازمو ره نجات دد." اوخته مردم اسرائیل روی د خاک افتده خداوند ره سجده کد. ۲۸ پس بنی اسرائیل رفته امو کار ره کد که خداوند د موسی و هارون امر کدد.

^a ۱۲:۸ نان فطیر یعنی نان بدون خمیر مایه. ^b ۱۲:۱۱ «پصح» یعنی تیر شدو و یا حفظ کدو، چون خداوند از خانه های بنی اسرائیل تیر شد و اونا ره حفظ کد. بلده فامیدون کلوتر د باره «پصح» آیه های ۱۲ و ۱۳ ره بخابید. ^c ۱۲:۲۲ علف زوفا بلده پاک کدون انسان ها و چیزای ناپاک استفاده موشد. ^d ۱۲:۲۳ امکان دره "تباہ کننده" ملایکه مرگ بشه.

مرگِ اُولباری هایِ مصریا

۲۹ و ایطور شد که خُداوند دَ نیمِ شاو تمامِ اُولباری هایِ مصر ره زَد و کُشت، از باچه اُولباری فرعون که دَ تخت خُو ششته بود، تا باچه اُولباری شخصی اسیر که دَ سیاه‌چاه بندی بُود. حتی پگِ اُولباری هایِ حیوانات ره ام از بین بُرد. ۳۰ دَمزُو شاو فرعون و خدمتگرای شی و تمامِ مردُمِ مصر از خاو بیدار شد و یگ ناله-و-چخرای غدر کُته دَ سرزمینِ مصر شنیده شد، چون هیچ خانه نَبُود که دَ اُنجی کس نمرده بشه. ۳۱ فرعون دَمزُو وختِ شاو موسی و هارون ره کوی کده گفت: ”باله شنیید و از بین قوم مه بُر شنیید و بنی اسرائیل ره ام قد خُو قتی بُبرید! بورید و اُمو رقم که خاسته بُودید خُداوند ره عبادت کُنید. ۳۲ گله ها و رمه های خُو ره ام دَ مطابقِ توره خُو بُبرید، و له بلده از مه ام دُعای خیر و برکت کُنید. ” ۳۳ و مصریا بنی اسرائیل ره شله شد که اونا دَ عجله از سرزمینِ ازوا بُر شنه، چون اونا موگفت: ”اگه نه، پگ مو مومری. ” ۳۴ پس بنی اسرائیل تغاره های پُر از خمیر بے خمیرمایه ره دَ چادرا پیچ کده دَ شانِه های خُو باله کد. ۳۵ بنی اسرائیل دَ توره موسی عمل کد و از همسایه های مصری خُو چیزای طَلایی و نقرهیی و کالا طلب کد. ۳۶ خُداوند بنی اسرائیل ره دَ نظرِ مردُمِ مصر مُحترم جور کد و هر چیزی که اونا از مصریا طلب کد، بلده ازوا دد. دزی ترتیب اونا مردُمِ مصر ره غارت کد. ۳۷ اوخته بنی اسرائیل از شارِ رعسیس کوچ کده سون طرفِ سُکوت ری شد. تعدادِ ازوا بَعیر از خاتونو و بچکیچا قریب شش صد هزار مرد بُود که پیده مورفت. ۳۸ قد ازوا قتی غدرِ مردُمِ دیگه ام رفت و گله ها و رمه ها، یعنی مالِ بسیار کلو قد ازوا ری شد. ۳۹ و اونا امزُو خمیرِ فطیر که از مصر اوردن نانِ فطیری پُخته کد. خمیر تا اُو غیت نرسیدد، چون مصریا اونا ره دَ عجله از مُلک خُو بُر کد. اونا وخت نَدشت که نان ره پُخته کنه و یا بلده خُو توشه راه تیار کنه. ۴۰ خلاصه، بنی اسرائیل مدتِ چار صد و سی سال دَ مصر زندگی موكد. ۴۱ دَ آخرِ امزی چار صد و سی سال، دَمزُو روز تمامِ طایفه های قومِ خُداوند از سرزمینِ مصر بُر شد. ۴۲ اُو یگ شاو بُود که خُداوند نظر خُو ره دَ بله بنی اسرائیل دوخته بُود تا اونا ره از سرزمینِ مصر بُرو بیره. اُو شاوی آسته که تمامِ بنی اسرائیل بحیثِ شاو بیداری دَ احترامِ خُداوند از نسل تا نسل باید نگاه کنه.

۴۳ و خُداوند دَ موسی و هارون گفت: ”اینی مَقَرراتِ بلده قُربانی پَصَح آسته: هیچ بیگنه باید از قُربانی پَصَح نَخوره. ۴۴ مگم هر غلامِ زرخرید که ختنه شده بشه، میتنه ازو بخوره. ۴۵ شخصِ مُسافر و یا مُزدورکار نَباید ازو بخوره. ۴۶ هر حیوانِ قُربانی شده باید دَ یگ خانه خورده شنه. هیچ گوشتِ ازو باید امزُو خانه بُرو برده نشنه و هیچ کدم از استغونای شی ره میده نکُنید. ۴۷ تمامِ جماعتِ اسرائیل باید ای مراسم ره برگزار کنه. ۴۸ اگه یگ شخصِ بیگنه دَ مینکل شمو زندگی مونه و میخایه پَصَح ره بلده خُداوند برگزار کنه، باید مردا و باچه های شی ختنه شنه. بعد ازو اجازه دَره که نزدیک شده پَصَح ره برگزار کنه و اُو مثلِ آدمِ اصلی سرزمینِ شمو موشه. لیکن آدمِ ناخننه نَباید از قُربانی پَصَح بخوره. ۴۹ حکمِ بلده اسرائیلی اصلی و بلده خارجی که ختنه شده و دَ بینِ شمو زندگی مونه یگ آسته. ” ۵۰ اوخته، تمامِ بنی اسرائیل امطور کد: اونا پگِ احکامی ره که خُداوند دَ موسی و هارون امر کد، عملی کد. ۵۱ و دَمزُو روز خُداوند تمامِ طایفه های بنی اسرائیل ره از سرزمینِ مصر بُرو آورد.

وَقْفِ اُولباری ها بنی اسرائیل

۱ و خُداوند دَ موسی امر کده گفت: ۲ ”تمامِ اُولباری هایِ نَر ره دَ ز مه وَقْف کُو، یعنی ثَمَرِه اَوَّل هر رَحْم از بین بنی اسرائیل، چی انسان بشه و چی حیوان، اُو از مه یه. ”

۱۲:۳۰ خُداوند امی ده بلا ره دَ بله مصریا نازل کد تا دزوا نشو بدیه که مخلوقاتِ ازو مثلِ آفتو، گاو، گوسله، بُر، دریای نیل و دیگه چیزا خُدا نیسه و اُو هیچ شریک ندره.

تاکید موسیٰ بلده برگزار کردن عید فطیر

۳ پس موسیٰ د مردم گفت: «ای روز ره د یاد دشته بشید، که دَمزی روز شمو از مصر، از جایی که غلام بودید، برو آمدید. خداوند قد دست قدرتمند خو شمو ره امزی جای برو آورد. نان خمیرمایه تو ره هیچ نخورید. ۴ دَمزی روز د ماه آیبب شمو از مصر برو موشید. ۵ وختیکه خداوند شمو ره د سرزمین کنعانیا، حثیا، اموریا، جویا و یوسیا رسند، شمو امی مراسم ره د ماه آیبب نگاه کنید. خداوند امی سرزمی ره که سرزمین شبر و عسل آسته د بابه کلونای شمو وعده کدد. ۶ د مدت هفت روز شمو نان فطیر بخورید و د روز هفتم د احترام خداوند جشن بگیرید. ۷ د دورون امزو هفت روز نان فطیر بخورید و د پگ جایها و منطقه های شمو هیچ خمیرمایه یا نان خمیرمایه تو پیدا نشنه. ۸ و شمو دمزو روز د باچه خو نقل کنید که امی عید بخاطر ازی آسته که خداوند بلده مه کار کته کده و مره از مصر برو آورده. ۹ امی عید رقم نشانی آلی د دست تو و مثل یادگاری د پیش چیمای تو بشه تا که شریعت خداوند هر وخت د دان تو بشه، چون خداوند قد دست قدرتمند خو تو ره از مصر برو آورد. ۱۰ پس هر سال د وخت مقرر شده، ای فریضه ره د جای بیرو.»

۱۱ «زمانیکه خداوند تو ره د سرزمین کنعان میرسنه که وعده شی ره از پیش د بابه کلونای تو و ام د خود تو ددد، و او سرزمی ره دز تو میدیه، ۱۲ د او غیت باچه های اولباری و امچنان اولباری تر حیوانات خو ره د خداوند وقف کو، چون اونا د خداوند تعلق دره. ۱۳ مگم د عوض هر اولباری خر باید یگ باره ره د خداوند وقف کنی. و اگه بلده شی فدییه نمیدی، باید گردون خر ره میدیه کنی. لیکن بلده هر باچه اولباری بنی اسرائیل شمو حتماً فدییه بدید. ۱۴ و صباح روز وختیکه باچه تو از تو پُرسان مونه: «ای کار بلده چی آسته؟» پس دزو بگی که خداوند قد دست قدرتمند خو مو ره از سرزمین مصر، از جایی که غلام بودی برو آورد. ۱۵ و غیتیکه فرعون سنگدل شد و مو ره ایله نموکد، اوخته خداوند تمام اولباری ها ره د سرزمین مصر زد و کشت، ام باچه اولباری انسان ره و ام اولباری تر حیوانات ره. دَمزی دلیل ما پگ اولباری های تر حیوانات خو ره د خداوند قربانی مونم، مگم باچه های اولباری خو ره بازخرد مونم. ۱۶ b ای مراسم مثل یگ نشانی د بله دست و مثل یگ یادگاری د بین چیمای تو بشه، چراکه خداوند قد دست قوی خو مو ره از مصر برو آورد.»

ستون آور و آتش

۱۷ و امی رقم شد، وختی فرعون قوم اسرائیل ره اجازه دد که بوره، خدا اونا ره از راه سرزمین فلسطینی ها هدایت نکد، اگرچه او راه نزدیک بود. چون خدا گفت: «اگه بنی اسرائیل دچار جنگ شنه، شاید اونا پشیمو شده د سرزمین مصر پس بوره.» ۱۸ دَمزی دلیل خدا اونا ره از راه بیابو سون دریای سرخ راهنمایی کد و بنی اسرائیل مسلح شده از سرزمین مصر برو آمد. ۱۹ موسیٰ استغونای یوسف ره ام قد خو برد، چراکه یوسف د زمان زندگی خو بنی اسرائیل ره قسم دده گفتند: «وختیکه خدا د بله شمو نظر لطف کده شمو ره ازینجی برو موبره، استغونای مره ازینجی قد خو بیاید.» ۲۰ پس بنی اسرائیل منطقه سکوت ره ایله کده د منطقه ایتم که د شروع بیابو بود، خیمه زد. ۲۱ دَمزی سفر خداوند پیشلون ازوا رفته د روز د وسیله ستون آور اونا ره هدایت موکد و شاو د وسیله ستون آتش بلده ازوا روشنی میدد. دزی صورت اونا میتنست ام د روز و ام د شاو سفر کنه. ۲۲ ستون آور د روز و ستون آتش د وخت شاو یگ لحظه از پیش روی ازوا دور نموشد.

a ۱۳:۴ ماه آیبب یعنی ماه حمل. b ۱۳:۱۵ معنی «بازخرد» امی آسته که د عوض باچه خو یگ باره ره د خداوند قربانی موکد. c ۱۳:۱۸

زبون عبرانی «یم سوف» نوشته شده، یعنی «دریای نیزار.»

تیر شدو از دریای سُرخ

۱۴

۱ خُداوند دَ موسیٰ گُفت: ۲ "دَ بنی اسرائیل بُگی که اونا دَور خورده دَ منطقه پی-هَجیروت خیمه بزنه، که دَ بین میگردال و دریای سُرخ آسته، رُوی دَ رُوی بعل صِفون دَ پالوی دریا. ۳ چُون فرعون دَ باره بنی اسرائیل مُوگه که اونا دَ دشت سرگردو یه و بیابو اونا ره سرپیچ کده. ۴ پس ما دِل فرعون ره سخت مُونم و اُو شُمو ره دُمبال مُونه. دَزی رقم ما بزرگی-و-جلال خُو ره دَزُو و دَ تمام لشکر شی ثابت مُونم تا مصریا بدنه که ما خُداوند اَسْتَم. " و بنی اسرائیل دَ امر خُداوند عمل کد. ۵ وختی دَ پادشاه مصر خبر دده شد که قوم اسرائیل از مصر دوتا کده، اُو و خدمتگاری شی پیشمو شده گُفت: "مو چی کار کدی؟ چرا بنی اسرائیل ره از خدمت خُو آزاد کدی؟" ۶ پس فرعون گاڈی خُو ره تیار کد و لشکر خُو ره قد خُو گرفته آماده شد. ۷ اُو قد شش صد گاڈی خاص خُو و قد پگ گاڈی های دیگه مصر که دَ زیر دست قومندانای شی بُود، ریی شد. ۸ و خُداوند دِل فرعون پادشاه مصر ره سخت کد تا که بنی اسرائیل ره دُمبال کنه، چرا که قوم اسرائیل دَ سر بلندی از مصر بُر شد. ۹ مصریا قد پگ اَسپها و گاڈی های فرعون، قد نیروه های سواره و لشکر پیده، بنی اسرائیل ره دُمبال کد و قد ازوا دَ لب دریا، دَ بین پی-هَجیروت و بعل صِفون که اونا دَ اُونجی خیمه زدُد، رُوی دَ رُوی شد. ۱۰ وختیکه فرعون نزدیک شد، بنی اسرائیل توخ کد و دید که اونه، مصریا از دُمبال ازوا میبیه. اونا کلو ترس خورد و دَ پیش خُداوند فریاد زد. ۱۱ اوخته اونا دَ موسیٰ گُفت: "مگم دَ مصر قبرستو نبُود که مو ره دَزی بیابو اوردی تا مو دَ اینجی بُمری؟ چرا دَ حق ازمو ایطور کدی و مو ره از مصر بُرو اوردی؟ ۱۲ وختیکه دَ مصر بُودی، آیا دَز تو نگفتی که 'مو ره دَ حال خودون مو بیل تا که دَ مصریا غلامی کنی؟' مو موفامیدی که غلام مندو دَ مصر از مُردو دَ بیابو کده بهتر آسته. " ۱۳ مگم موسیٰ دَ مُردم گُفت: "ترس نَخورید! ایسته شنیید و توخ کُنید که خُداوند چی رقم امروز شُمو ره نجات میدیه. ای مصریا ره که امروز مینگرید، دیگه هرگز نمینگرید. ۱۴ خُداوند بلده شُمو جنگ مُونه؛ شُمو فقط صبر کُنید و آرام بشید. " ۱۵ اُو غیت خُداوند دَ موسیٰ گُفت: "چرا دَ پیش مه فریاد میبزی؟ دَ بنی اسرائیل بُگی که اونا حرکت کنه و پیش بوره. ۱۶ و خود تو تیاق خُو ره بلند کده طرف دریا دراز کو تا که دریا دُو شق شنه و بنی اسرائیل از مَنه پارگی دریا دَ خُشکه تیر شنه. ۱۷ لیکن ما دِل مصریا ره سخت مُونم تا که اونا از دُمبال شُمو داخل دریا بییه و ما تَوَسَط فرعون و تمام لشکر شی و دَ وسیله گاڈی ها و عسکرای سواره شی بزرگی-و-جلال خُو ره ظاهر مُونم. ۱۸ پس مصریا میدنه که ما خُداوند اَسْتَم. دَ اُو غیت ما از طریق شکست دَدون فرعون و گاڈی های جنگی و سوارای شی بزرگی-و-جلال پیدا مُونم. " ۱۹ و ملایکه خُدا که پیشلون لشکر بنی اسرائیل حرکت مُوکد، دَ پشت سر ازوا جای-د-جای شد. اوخته ستون اُور از پیش رُوی بنی اسرائیل دَ پشت سر ازوا رفت ۲۰ و دَ بین لشکر مصریا و لشکر بنی اسرائیل پرده جور شد. امو ستون اُور دَ مصریا تریکی مُوکد، مگم دَ بنی اسرائیل دَ وخت شاو روشنی میدد. دَمزی رقم تمام شاو هر دُو لشکر از یگدیگه خُو جدا بُود. ۲۱ اوخته موسیٰ تیاق خُو ره قد دست خُو سون دریا دراز کد و خُداوند اُو دریا ره تمام شاو تَوَسَط باد شرقی پُف کده دریا ره دُو شق کد و حصه مابین دریا خُشک شد. ۲۲ و بنی اسرائیل از راه خُشک دَ مَنه دریا تیر شد، دَ حالیکه اُو دریا مثل دیوال بلند دَ دست راست و دست چپ ایسته شد. ۲۳ دَمزی غیت پگ مصریا اونا ره دَوند و تمام اَسپهای فرعون قد گاڈی ها و سوارای شی دَ دُمبال ازوا دَ مَنه پارگی دریا داخل شد. ۲۴ و صبح گاه خُداوند از مَنه ستون اُور و آتش لشکر مصریا ره توخ کده اونا ره دَ گلگلمیری اندخت. ۲۵ اُو باعث شد که چرخای گاڈی های ازوا کنده شنه تا اونا دَ سختی حرکت کنه. اوخته مصریا چیغ زده گُفت: "ببید که از پیش بنی اسرائیل دوتا کنی، چرا که خُداوند طرفدار ازوا آسته و دَ خلاف ازمو جنگ مُونه!" ۲۶ بعد ازو خُداوند دَ موسیٰ گُفت: "دست خُو ره بسم طرف دریا دراز کو تا که آها دَ سر مصریا و گاڈی ها و سوارای ازوا تا بییه. " ۲۷ اوخته موسیٰ دست خُو ره دَ بله دریا دراز کد و دَم دَم صُبح اُو دریا دَ حالت اُولی خُو پس آمد. مصریا کوشش کد که دوتا کنه، لیکن اونا قد اُو دریا رُوی دَ رُوی شد و خُداوند پگ ازوا ره دَ مینکل دریا چپه کده غرق کد.

۲۸ وختیکه آو پس دَ جای خُو اَمَد، تمامِ گاڏی ها و سوارای ازوا زیرِ آو شُد و از تمامِ لشکرِ فرعون که دَ دُمبالِ بنی اسرائیل رفتند، حتی یگ نفر ام زنده نَمَند. ۲۹ مگم بنی اسرائیل دَ راهِ خُشک از مَنه دریا تیر شُد و آو مِثِلِ دیوالِ بلند دَ دِستِ راست و دَ دِستِ چپ ازوا ایسته بُود. ۳۰ دَمزُو روز خُداوند بنی اسرائیل ره از چنگِ مصریا نجات دَد و بنی اسرائیل جَسَدِ های مصریا ره دید که دَ لبِ دریا هر سُو اُفتَده بُود. ۳۱ وختی بنی اسرائیل اَمُو قُدْرَتِ بزرگ^a ره که خُداوند دَ خِلَافِ مصریا ظاهر کد دید، اونا از خُداوند ترس خورده اِحترام کد و دَ خُداوند ایمان اُورد و دَ بنده شیِ مُوسی اِعتماد کد.

غزل و سرودِ موسی و بنی اسرائیل

۱ بعد ازُو موسی و بنی اسرائیل اینی سرود ره بلده خُداوند خاند:

”بلده خُداوند سرود میخانم که شکوه-مندانه پیروز شده،

۱۵

آسپ ها و سوارای شی ره دَ دریا پورته کد.

۲ خُداوند زور و سرود مه یه، اُو باعِثِ نجات مه شده.

اینمی خُدای مه آسته و ما اُو ره ستایش مومم، خُدای آته مه، که ما اُو ره حمد-و-ثنا مویم.

۳ خُداوند قهرمانِ جنگ آسته،

و نام شی «خُداوند» آسته.

۴ لشکر و گاڏی های فرعون ره دَ دریا اندخت،

جنگجو های خاصِ فرعون دَ دریایِ سُرخ غرق شُد.

۵ آوهای غوج اونا ره پوشند،

و اونا مِثِلِ سنگ دَ چُقوری آو تاه رفت.

۶ دِستِ راست تو، ای خُداوند، پُر قُدْرَتِ عظیم آسته،

دِستِ راست تو، ای خُداوند، دُشمنون خُو ره تکه-و-پرچه کد،

۷ قد بزرگی جلالِ خُو مُخالِفین خُو ره نابود کدی،

تو آتیشِ غَضَبِ خُو ره ریی کدی تا اونا ره مِثِلِ کاه وَری بُسوزنه.

۸ قد نَفَسِ دان تو آو ها دُو شَقِ شده باله اَمَد،

آوها رقمِ تپه آلی ایسته شُد و چُقوری دریا خُشک شُد.

۹ دُشمو قد خُو گُفت: 'اونا ره دُمبالِ مومم، اونا ره گِرِفْتار مومم،

وُلجه ره تقسیم کده کُفتِ دِلِ خُو ره بر مومم

و شمشیرِ خُو ره کشیده اونا ره قد زورِ دِستِ خُو نابود مومم.'

۱۰ لیکن تو، ای خُداوند، دَ دریا پُف کدی و آو اونا ره پوشند.

اونا سُرَبِ وَری دَ موجِ های خروشان غرق شُد.

۱۱ ای خُداوند، کدم از خُداپو مِثِلِ ازتو آلی آسته؟ دَ عَظَمَتِ و پاکی، کی آسته که رقمِ ازتو وَری بشه؟

و دَ جلالِ و شکوهِ مِثِلِ ازتو وَری کی پیدا موشه که بَتنه کارای عجیب انجام بدیه؟

۱۲ تو دِستِ راستِ خُو ره دراز کدی

و زمی دُشمنای تو ره قورت کد.

^a ۱۴:۳۱ دَ جای «قُدْرَتِ بزرگ» دَ نُسَخه عبرانی «دِستِ بزرگ» نوشته یه.

۱۳ از رُوی مُحَبَّتِ بے اندازہ خُو تُو قَوْمِ خُو رِه که بازخِردِ کدی، راهنُمایی مونی. تُو اونا رِه قد قُدْرَتِ خُو طَرَفِ سرزمینِ پاکِ خُو هِدایتِ میدی.

۱۴ مِلَّتِ ها شَنِیدِه و مِیلِرزه.

مردُمایِ فَلَسطینِ رِه وَهَمِ گِرِفْتِه.

۱۵ اَمیرِ هایِ اِدومِ وَحَشَتِ زَدِه شُدِه،

رَهبرایِ مَوآبِ مِیلِرزه،

مردُمِ کِنعانِ مَحو-و-کمِ دِلِ شُدِه،

۱۶ ترسِ و وَحَشَتِ دَ سرِ ازواِ حاکِمِ شُدِه.

اونا از قُدْرَتِ بازُوئیِ تُو شَنِیدِه و مِثْلِ سَنگِ اَلیِ بے حَرَکَتِ شُدِه،

تا غَیْبَتِیکِه قَوْمِ تُو تیرِ شُنِه، اَیِ خُداوند،

تا قَوْمیِ که اُو رِه بازخِردِ کدی تیرِ شُنِه.

۱۷ تُو اونا رِه اُورده دَ کوهِ مَقَدَّسِ خُو که میراثِ تُو اَسْتِه، جای-د-جایِ مونی،

دَ امزُو جایِ که اُو رِه بِلدِه بُوْد-و-باشِ خُو اِنْتِخابِ کدی، اَیِ خُداوند،

یعنی دَ جایگاهِ مَقَدَّسِ که دِستایِ تُو بُنیادِ شیِ رِه ایشْتِه، یا مولا.

۱۸ خُداوند تا اَبَدِ اَلْاَبادِ پادشاهیِ مونه.

۱۹ اَسپهایِ فِرْعَوْنِ که قدِ گاڈیِ ها و سَواریِ شیِ دَ مَنِه دریاِ رفت،

خُداوند اَوهایِ دریاِ رِه پسِ دَ بِلِه ازواِ ایلِه کد،

مگمِ بَنیِ اِسْرائیلِ از مَنِه دریاِ دَ خُشکِه تیرِ شُد.

۲۰ و مَریمِ که نَبیّه و خوارِ هارُونِ بُوْد، دَیره دَ دِستِ خُو گِرِفْتِ و پگِ خاتُونویِ دِیگِه امِ دایِرِه دَ دِستایِ شیِ دَ دُمبالِ اَزُو

رفته بازیِ مَوکد. ۲۱ مَریمِ امیِ سَرُوْدِ رِه بِلدِه ازواِ خاند:

”بَلدِه خُداوند سَرُوْدِ بَخانیدِ که شِکوه-مَندانِه پیروزِ شُدِه،

اَسپها و سَواریِ شیِ رِه دَ دریاِ پورْتِه کد.”

اَو تَلخِ شِیرینِ موشِه

۲۲ پسِ مُوسیِ قَوْمِ اِسْرائیلِ رِه از دریاِ سُرْحِ^۳ حَرَکَتِ دَدِ و اونا رِه دَ دَشْتِ شُورِ هِدایتِ کد. بعد از سِه روزِ سَفَرِ دَ بیابو

هیچِ اَو پیدَا نَشُد. ۲۳ وَخْتیکِه اونا دَ یِگِ جایِ دَ نامِ مارهِ رَسید، اونا نَتَنسَتِ اَو امزُو جایِ رِه وُچیِ کنِه، چراکِه تَلخِ بُوْد.

دَمزیِ دَلیلِ اُونجیِ رِه «ماره» یعنی «تَلخ» نامِ ایشْتُد. ۲۴ پسِ مردُمِ دَ خَلافِ مُوسیِ نِقِ نِقِ کدِه کُفْت: ”مو چیخیلِ رِه وُچیِ

کنی؟“ ۲۵ اوخته مُوسیِ پِیشِ خُداوندِ فَریادِ زَدِ و خُداوندِ یِگِ دِرختِ رِه دَزُو نَشو دَد. پسِ مُوسیِ چِیوِ امزُو دِرختِ رِه دَ مَنِه

اَو اَندختِ و اَو شِیرینِ شُد. دَ اُونجیِ خُداوندِ احکامِ و قانُونِ دَ قَوْمِ اِسْرائیلِ دَدِ و اونا رِه مَوَرِدِ اَزمایشِ قَرارِ دَدِه ۲۶ کُفْت:

”اگِه تورهِ اَزمِه رِه که خُداوند، خُداِیِ تُو اَسْتُم، گوشِ کنیِ و چیزیِ رِه که دَ نَظَرِ اَزمِه دُرُسْتِ اَسْتِه اَنجامِ دَدِه از احکامِ و

دِستورایِ مِه اِطاعتِ کنی، ما تُو رِه از پگِ مَرَضِ هایِ که مِصرِیا رِه گِرِفْتارِ کُدُم، نِگاهِ مُونُم، چُونِ ما خُداوند، شَفا دِهِنْدِه

تُو اَسْتُم.”

^a ۱۵:۲۲ دَ زَبونِ عِبْرانیِ «یَمِ سُوْف» نِوِشْتِه شُدِه، یعنی «دریاِ نِیزار.»

۲۷ بعد از بنی اسرائیل در منطقه ایلیم آمد. در اونجی دوازده چشمه و هفتاد درخت خرما موجود بود؛ پس اونا در لب چشمه ها خیمه زد.

«مَن» و بوزنه

۱۶ بعد از تمام جماعت بنی اسرائیل از ایلیم کوچ کرد و در بیابان سین که بین ایلیم و کوه سینا بود رفت. اونا در روز پوزدهم ماه دوم بعد از خارج شدن از سرزمین مصر در اونجی رسید. ^۲ در امرو بیابو تمام جماعت بنی اسرائیل در خلاف موسی و هارون نق نق کد ^۳ و دزوا گفت: «کشیکه در سرزمین مصر از دست خداوند مومردی. در اونجی مو در بغل دیگ های گوشت میباشستی و نان پریمو مخوردی، مگم آلی مو ره دزی بیابو آوردید تا که پگ جماعت از گشنگی بمره.» ^۴ اوخته خداوند در موسی گفت: «اینه، ما از آسمو رقم بارو آلی بلده شمو نان ری مومم و مردم برو رفته هر روز نان روزانه خو ره جم کنه. دمزی طریقه ما اونا ره امتحان مومم تا بنگرم که آیا اونا از آید مه موشه یا نه.» ^۵ در روز ششم اونا باید در اندازه دو روز نان ره جم کده تیار کنه.

۶ بعد از موسی و هارون در تمام بنی اسرائیل گفت: «در وقت شام در شمو معلومدار موشه، کسی که شمو ره از سرزمین مصر آزاد کد، خداوند بود. ^۷ آر، شمو صباح صبح جلال خداوند ره مینگرید، چرا که او نق نق شمو ره که در خلاف ازو کدید، شنیده. چون مو کی آستی که شمو در خلاف ازمو نق نق کنید؟» ^۸ موسی ادامه دده گفت: «ازی پس خداوند در غیت شام در شمو گوشت میدیه و در وقت صبح نان، تا که بخورید و سیر شنید، چون خداوند نق نق شمو ره شنیده. در حقیقت شمو در خلاف ازو نق نق کدید، نه در خلاف ازمو. مو چی آستی که شمو در خلاف ازمو نق نق کنید؟» ^۹ بعد از موسی در هارون گفت: «در تمام جماعت بنی اسرائیل بگی، در حضور خداوند ببید، چرا که او نق نق های شمو ره شنیده.» ^{۱۰} در حالیکه هارون قد جماعت بنی اسرائیل توره مومگفت اونا سون بیابو توخ کد و در اونجی جلال خداوند در مینه اور ظاهر شد.

۱۱ اوخته خداوند در موسی گفت: ^{۱۲} «ما نق نق بنی اسرائیل ره شنیدم. بورو و دزوا بگی که در وقت آفتو ششتو گوشت مخورید و در وقت صبح قد نان سیر موشید تا بدید که ما خداوند، خدای شمو استم.» ^{۱۳} در شام امرو روز تعداد زیادی بوزنه آمد و تمام خیمه گاه بنی اسرائیل ره پوشند و در وقت صبح در گردویر خیمه گاه شبنم در زمی ششت. ^{۱۴} وختیکه شبنم گم شد، دانه های نازک در روی بیابو باقی مند که رقم سداری آلی در بله زمی ششت. ^{۱۵} غتیکه بنی اسرائیل او ره دید اونا از یگدیگه خو در زبون عبرانی پرسان کد: «مَن هو؟» یعنی «ای چی آسته؟» چون اونا نمیدانست که او چی بود. اوخته موسی دزوا گفت: «اینمی نانی آسته که خداوند در شمو دده تا او ره بخورید. ^{۱۶} خداوند گفته: هر نفر اموقس که خورده میتنه جم کنه. شمو باید یگ منک^۱ ره بلده هر فرد خانواده خو که در هر خیمه زندگی مونه، بگیرید.» ^{۱۷} پس بنی اسرائیل دزی توره عمل کد. بعضی مردم کلو جم کد و بعضی ازوا کم. ^{۱۸} وختیکه امو «مَن» ره قد منک اندازه گرفت، معلوم شد کسای که کلو جم کد، چیزی زیاد نداشت و اونای که کم جم کد، کمبود نداشت، بلکه هر آدم در اندازه ضرورت خو جم کد. ^{۱۹} و موسی دزوا گفت: «یگ دره شی ره ام تا صبح نگاه نکنید.» ^{۲۰} لیکن بعضی مردم در تورای موسی گوش ندد و یگ اندازه شی ره بلده صباح نگاه کد. مگم وختی صبح شد دید که پگ شی پر از کرم و گنده شده و موسی بخاطر امزی کار در بله ازوا عذر قار شد. ^{۲۱} هر روز صباح گاه، هر کس در اندازه ضرورت خو امرو نان جم موکد. لیکن وختیکه آفتو تیز موشد، امو نان خاص او موشد. ^{۲۲} و در روز ششم اونا دو برابر نان جم کد، یعنی دو منک بلده هر نفر. پس رهبرای قوم آمد و در موسی خبر دد. ^{۲۳} موسی دزوا گفت: «مقصود توره خداوند اینمی آسته: صباح روز استراحت و روز آرام مقدس در احترام خداوند آسته. پس هر چیزی ره که در بله آتش پخته کدنی و یا در آو جوشندنی آستید، امروز پخته» ^{۱۶:۱۶} در جای «منک» در زبون عبرانی «عومر» نوشته یه که تقریباً یگ و نیم کیلوگرام موشه. در آیه های ۱۸، ۲۲، ۳۲، ۳۳ و ۳۶ ام عین چیز معنی میدیه.

کنید و یک اندازه از او ره بلده صباح نگاه کنید. ^{۲۴} و اونا مطابق امر موسی نان ره تا روز دیگه شی نگاه کد و امو نان نه گنده شد و نه او ره کرم زد. ^{۲۵} موسی دزوا گفت: "ای نان امروز شمو یه، چراکه امروز روز آرام د احترام خداوند آسته و امروز امزو نان هیچ پیدا نیبتید. ^{۲۶} شش روز نان ره جم کنید، لیکن روز هفتم، روز آرام آسته و او پیدا نموشه. ^{۲۷} اوخته، د روز هفتم بعضی کسا برو رفت تا که از او نان جم کنه، مگم اونا هیچ پیدا نتنست. ^{۲۸} پس خداوند د موسی گفت: "تا کی شمو از احکام و شریعت مه سرپیچی مونیید؟ ^{۲۹} د فکر شمو بشه که ما، خداوند، روز هفتم ره بحیث روز آرام دز شمو بخشیدم. و امزی خاطر د روز ششم شمو ره دو برابر نان میدم. پس د روز هفتم هر نفر د خیمه خو بمنه و هیچ کس از جای خو برو نروه. ^{۳۰} پس مردم د روز هفتم استراحت کد. ^{۳۱} قوم اسرائیل نام امزو نان ره که هر صباح جم موكد، «من» ایشت. او مثل دانه های گشنیز سفید بود و مژه شی رقم کلچه غسل تو وری. ^{۳۲} بعد از او موسی گفت: "اینی ره خداوند امر کده، 'یک منک پر از «من» ره بلده نسل های آینده نگاه کو تا اونا او ره بنگره و بدنه د وختی که شمو ره از سرزمین مصر برو آورد، اونمو نان ره د بیابو بلده شمو ددم تا بخورید. ^{۳۳} و موسی د هارون گفت: "یک ظرف ره بگیر و د اندازه یک منک «من» پر کو و او ره د حضور خداوند بیل تا بلده نسل های آینده نگاه شنه. ^{۳۴} امو رقم که خداوند توسط موسی امر کدد، هارون او ره د آینده د پیش روی صندوق شهادت^b ایشت تا نگاه شنه. ^{۳۵} بنی اسرائیل تا چل سال «من» موخورد، تا زمانی که اونا د یک منطقه آباد رسید، یعنی تا داخل شدو د سرحد سرزمین کنعان، خوراک از او «من» بود. ^{۳۶} یک منک یعنی یک «عومر»^c دهم حصه یک ایفه^d آسته.

از قاده او جاری موشه

۱۷ بعد از بنی اسرائیل د امر خداوند از بیابون سین کوچ کد و د سفر خو ادامه دده د منطقه رفیدیم خیمه زد، مگم د اونجی هیچ او بلده وچی کدو پیدا نشد. ^۲ پس مردم قد موسی جنجال کده گفت: "دز مو او بدی که وچی کنی. ^۳ موسی د جواب از او گفت: "بچی قد از مه جنجال مونیید؟ و چرا خداوند ره امتحان مونیید؟" ^۴ ولی ازی که مردم کلو تشنه بود، اونا نق نق کده د موسی گفت: "چرا مو ره از مصر د اینجی آوردی؟ آیا مو ره د اینجی آوردی تا که مو قد اولادا و گله های خو از تشنگی بمری؟" ^۵ پس موسی د پیش خداوند فریاد زده گفت: "ما قد ازی قوم چی کتم؟ قریب آسته که مره سنگسار کنه!" ^۶ خداوند د جواب موسی گفت: "پیش روی قوم بورو و بعضی از ریش سفیدای بنی اسرائیل ره قد خو بگیر و امو تیاق ره که قد شی دریای نیل ره زدی، د دست خو گرفته حرکت کو. ^۷ اوخته، ما د حوریب د بله قاده^e د پیش روی تو ایسته موشم و تو قد امزو تیاق د بله قاده بزّن تا او از مینه ازو بر شنه و مردم وچی کنه." و موسی د مطابق امر خداوند د پیش چیم ریش سفیدون بنی اسرائیل امطور کد. ^۸ او امو جای ره «مسا» و «مربیا» یعنی «آزمایش» و «جنجال» نام ایشت، چراکه بنی اسرائیل د اونجی جنجال کد و خداوند ره آزمایش کده گفت: "آیا خداوند د قدی از مو حاضر آسته یا نه؟"

جنگ قد عمالیقی ها

^۹ بعد از عمالیقیا د رفیدیم آمده قد بنی اسرائیل د جنگ کدو شد. ^{۱۰} موسی د یوشع گفت: "نفرا ره از مینه قوم انتخاب کو و بورو قد عمالیقیا جنگ کو. صباح ما تیاق خدا ره د دست خو گرفته د سر تپه ایسته موشم." ^{۱۱} پس یوشع د مطابق توره موسی عمل کده د جنگ عمالیقیا رفت و موسی، هارون و حور د بله تپه رفت. ^{۱۲} و ابطور شد که وختی موسی دستای خو ره سون آسمو باله موكد، بنی اسرائیل پیروز موشد، مگم وختیکه موسی دست خو ره بلده دمرسی تا موكد، ^a ۱۶:۳۱ د جای «قوم اسرائیل» د زیون عبرانی «خانه اسرائیل» نوشته یه. ^b ۱۶:۳۴ رجوع کنید د فصل ۲۵ آیه ۲۱-۲۲. ^c ۱۶:۳۶ یگ عومر تقریباً یگ و نیم کیلوگرام موشد. ^d ۱۶:۳۶ یگ ایفه تقریباً ۱۲ کیلوگرام موشه. ^e ۱۷:۶ قاده یعنی صخره.

عمالیقیا د سر ازوا زور موشد. ۱۲ وختی موسی کلو منده شد و دیگه ننست دستای خو ره باله بگیره، هارون و خور یگ سنگ ره آورده موسی ره د بله ازو شند و اونا از دو طرف دستای شی ره تا آفتو ششتو باله نگاه کد. ۱۳ د نتیجه، یوشع و لشکر شی، عمالیقیا ره بکلی از دم شمشیر کشید.

۱۴ او غیت خداوند د موسی گفت: "جریان ای پیروزی ره د یگ طومار نوشته کو تا که یادگاری بمنه و د یوشع بگی که ما نام و نشان قوم عمالیق ره از روی زمی پای پاک گم مونم." ۱۵ پس موسی د اونجی یگ قربانگاه جور کد و نام ازو ره «خداوند علم مه یه» ایشت. ۱۶ و موسی گفت: "ازی که دست د ضد تخت خداوند باله شده، خداوند قد مردم عمالیقی نسل د نسل د جنگ آسته."

یترون د دیدون موسی مییه

۱۸

۱ یترون خسری موسی، یعنی پیشوای مدیان شنید که خدا چی کارای بزرگ ره بلده موسی و بلده قوم خو بتی اسرائیل انجام دده و چی رقم خداوند اونا ره از مصر برو آورده. ۲ پس یترون، صافورا خاتون موسی ره که موسی او ره پس د خانه آته شی ربی کدد، ۳ قد دو باچه شی گرفته پیش موسی ربی شد. نام باچه اول موسی چرشوم^b بود، چراکه د وخت تولد ازو موسی گفتند: "ما د سرزمین خارج یگ بیگنه آستیم." ۴ نام باچه دوم شی العازار^c بود، چراکه موسی د وخت پیدا شدن شی گفتند: "خدای آته مه مره کومک کد و مره از شمشیر فرعون نجات دد." ۵ پس یترون خسری موسی قد خاتو و دو باچه موسی د بیابو د دیر موسی آمد، دمرو جای که بتی اسرائیل خیمه زد، یعنی د دامون کوه خدا^d. ۶ او پیشلو د موسی خبر ربی کده گفتند: "ما خسرو یترون، قد خاتو و دو باچه تو د دیر از تو مییم." ۷ پس موسی د دم راه خسری خو رفت و خود ره خم کده دست شی ره ماخ کد. و بعد از احوال پرسی قد یگدیگه خو اونا د مینه خیمه رفت. ۸ اوخته موسی د خسری خو د باره پگ کارای که خداوند بلده اسرائیل د خلاف فرعون و مصریا کدد، نقل کد. او امچنان قصه کد که بتی اسرائیل د طول راه دچار کدم کدم سختی ها شد و چی رقم خداوند اونا ره نجات دد. ۹ یترون از خاطر پگ خوبی های که خداوند بلده بتی اسرائیل کدد و ازی که خداوند اونا ره از دست مصریا آزاد کدد، خوش شد. ۱۰ او گفت: "مبارک آسته خداوند که شمو ره از دست مصریا و فرعون نجات دده و قوم خو اسرائیل ره از زیر دست مصریا آزاد کده. ۱۱ آلی میدنم که خداوند از پگ خدايو کده بزرگتر آسته، چون د بله امرو چیزی که اونا غرور موكد، خداوند از او کده غدر باله بود." ۱۲ پس یترون خسری موسی قربانی سوختنی و قربانی های دیگه ره د خدا تقدیم کد و هارون و تمام ریش سفیدای اسرائیل د دیدون خسری موسی آمد و یگجای د حضور خدا نان قربانی ره خورد.

قاضی ها تعیین موشه

۱۳ صبح روز دیگه شی موسی بلده رسیدگی شکایت مردم د جای قضاوت ششت و مردم از صبح تا بیگاه د گرد شی ایسته بود. ۱۴ وختی خسری موسی تمام کارای ره که موسی بلده مردم موكد دید، او گفت: "ای چی کار آسته که تو بلده مردم موكنی؟ چرا تنهای خو د قضاوت ششته و مردم روز تا بیگاه د گرد از تو ایسته موشه؟" ۱۵ موسی د جواب شی گفت: "مردم بلده حل مشکل خو پیش ازمه مییه تا که اونا اراده خدا ره از مه سوال کنه. ۱۶ وختیکه د بین دو آدم اختلاف پیدا موشه، اونا پیش ازمه مییه و ما فیصله مونم که کدم ازوا حق د جانب آسته و ما احکام و شریعت خدا ره دزوا تعلیم میدم." ۱۷ خسری موسی دزو گفت: "امی کار ره که موكنی خوب نییه. ۱۸ تو قد امزی کار ام خود خو ره و ام امی مردم ره منده و کاملاً زله مونی. ای کار کلو گزنگ آسته و تو نمیتنی ای کار ره د تنهایی خو پیش ببری." ۱۹ آلی توره مره

^a ۱۷:۱۶ امکان دره که امی رقم ام معنی بدیه: "ازی که دست علم خداوند ره باله گرفته" چون د زبون عبرانی امی عبارت واضح نییه.
^b ۱۸:۳ چرشوم یعنی «بیگنه»
^c ۱۸:۴ العازار یعنی «خدا مددگار»
^d ۱۸:۵ کوه خدا د نام «کوه سینا» ام مشهور آسته.

گوش کُو، پند-و-نصیحتِ مره قبول کُو و خُدا ام قد ازتو بَشه: تُو باید دَ حُضُورِ خُدا نُمایندهِ مرُدُم بَشی و اِختِلاف-و-دعوای ازوا ره دَ پیشِ خُدا عرض کنی. ^{۲۰} احکام و شریعتِ خُدا ره دَزوا تعلیمِ بدی و بلده ازوا یادِ بدی که چی رقم رفتار کُنه و چی رقم کارا ره انجامِ بدیه. ^{۲۱} امچنان از منِه قومِ آدمای قابل، خُدا ترس و دُرستکار ره که از رشوتِ نَفَرَت دَشته بَشه، اِنتِخابِ کُوتا اونا سرکرده های هزار نفری، سرکرده های صد نفری، سرکرده های پنجاه نفری و سرکرده های ده نفری بَشه. ^{۲۲} بیل که اونمو نفرها هر وخت دَ بَینِ قومِ قضاوتِ کُنه و فقط مسایلِ عَدَرِ مُهم-و-سخت ره پیشِ ازتو بیره. لیکن مسایلِ ریزه ره اونا خودون شی حل-و-فصل کنه. دَزی تَرْتیبِ اونا ره دَ کارِ خُو شریکِ مونی و کارِ ازتو آسوتر شده بار تُو سُبکِ موشه. ^{۲۳} اگه ای رَوش ره پیشِ بُبری و خاستِ خُدا ام امی رقم بَشه، اوخته، تُو ثابتِ قَدَمِ مومنی و مرُدُم ام راضی شده دَ دِلِ آرام پس دَ خانه های خُو موره. ^{۲۴} ”موسیٰ نصیحتِ خُسَرِ خُو ره قبول کد و مُطابقِ پیشنهاده ازتو عمل کد. ^{۲۵} او نفرای قابلِ ره از تمامِ بنیِ اسرائیلِ اِنتِخابِ کد و اونا ره دَ سرِ هر دَلِ هزار نفری، صد نفری، پنجاه نفری و ده نفری رهبرِ تعیینِ کد. ^{۲۶} پس اونا هر وخت دَ بَینِ مرُدُم قضاوتِ مَوکد. مسایلِ مُشکِلِ ره اونا دَ پیشِ موسیٰ می آورد و اِختِلافاتِ ریزه تر ره خودون شی حل و فصل مَوکد. ^{۲۷} بعد ازتو موسیٰ خُسَرِ خُو ره رُو به راه کد و یَترونِ پس دَ منطقه خودِ خُو رفت.

دَ کوهِ سینا

۱۹

دَ شُرُوعِ ماهِ سیوم بعد از بُر شُدونِ بنیِ اسرائیل از سرزمینِ مِصر، دَمَزو روز اونا دَ بیابونِ سینا آمد. ^۲ اونا از منطقه رِفیدیم حرکت کد و دَ بیابونِ سینا رسیده خیمه زد. دَ اونجی اونا رُوی دَ رُوی کوهِ سینا خیمه گاه ره جای-د-جای کد. ^۳ اوخته موسیٰ دَ بله کوه دَ حُضُورِ خُدا رفت و خُداوند از بله کوه موسیٰ ره کُوی کده گفت: ”دَ خاندانِ یعقوب، یعنی دَ بنیِ اسرائیل اینیطور بگی: ^۴ شمو دیدید که ما قد مصریا چی کار کدُم و چی رقم مثلِ یگِ بُرُجِ اَلّی که چُوچه های خُو ره سرِ بالِ خُو ایشته موبره، ما ام شمو ره دَ پیشِ خودِ خُو آوردُم. ^۵ و اَلّی، اگه دَ توره مه گوش دده از مه اطاعتِ کُنید و دَ عهدی که دَ بَینِ ازمه و شمو آسته وفادار بُمَینید، شمو از منِه پگِ قوما مثلِ خزانه اَلّی مالِ خاص مه موشید. چُون تمامِ دُنیا مالِ ازمه یه. ^۶ و امچنان شمو بلده ازمه مَمَلکَتِ پیشواپو و مِلّتِ مُقَدّس جور موشید. اینمی تورای آسته که باید دَ بنیِ اسرائیل بگی. ^۷ ”پس موسیٰ از کوه تا آمد و ریش سفیدای بنیِ اسرائیل ره کُوی کده تمامِ تورای ره که خُداوند دَزو امر کد، بلده ازوا نقل کد. ^۸ پگِ مرُدُم دَ یگِ صَدا دَ جوابِ شی گفت: ”هر چیزی که خُداوند گفته مو دَزو عمل مونی. ^۹ ”موسیٰ جوابِ قوم ره دَ خُداوند رَسند. خُداوند دَ موسیٰ گفت: ”ما دَ منِه اُورِ سیاه پیشِ تُو مییم تا وختیکه ما قد ازتو توره مَوکم، مرُدُم دَ گوشِ خُو صدایِ مره بَشنوه و بعد ازتو اونا همیشه دَز تُو اِعتمادِ دَشته بَشه. ^{۱۰} ”پس موسیٰ توره قوم ره دَ خُدا عرض کد. ^{۱۱} و خُداوند بسمِ دَ موسیٰ گفت: ”اَلّی دَ پیشِ مرُدُم بورو و دَزوا امر کُو که امروز و صَباح خود ره پاک کنه و کالایِ خُو ره ام بَشویه. ^{۱۱} اونا بلده روزِ سیوم خود ره تیار کنه، چراکه ما میخایم دیگه صَباح دَ پیشِ چیمایِ پگِ بنیِ اسرائیل دَ کوهِ سینا نازل شُم. ^{۱۲} دَ گِرداگردِ کوه یگِ حد-و-اندازه تعیینِ کُو و دَزوا بگی، هُوش خُو ره بگَیرید که دَ بله کوه نرُوبد و حتی دَ دامونِ کوه پایِ خُو ره نَه ایلید؛ چُون هر کسی که دَ کوه دَکه بَخوره، اُو حتماً باید کُشته شنه. ^{۱۳} هیچ کس باید دَ جانِ ازتو دِست نَزنه، بلکه اُو باید سنگسار و یا قد تیر کُشته شنه. چی انسان بَشه، چی حیوان، اُو نباید زنده بُمَنه. لیکن وختیکه صدایِ شِیپُور^a باله موشه، اونا دَ بَعَلِ کوه بییه. ^{۱۴} ”پس موسیٰ از کوه تا شُد و بنیِ اسرائیل ره تقدیس^b کد و اونا کالاهایِ خُو ره شُشت. ^{۱۵} اوخته موسیٰ دَزوا گفت: ”بلده روزِ سیوم تیار بَشید و قد خاتونوی خُو نزدیکِ نکُنید. ^{۱۶} ”و ایطور شُد که دَ روزِ سیوم، صَباح گاه صدایِ گِرداگردِ شینیده شُد و آتَشکِ زَد و اُورِ تریک دَ بله کوه پیدا شُد. بعد ازتو یگِ آوازِ عَدَرِ بلندِ مثلِ آوازِ شِیپُورِ اَلّی باله شُد و تمامِ مرُدُم دَ خیمه گاه از ترس لَرزه ^a ۱۹:۱۳ شِیپُور یگِ اَله موسیقی رقمِ سَرَنیِ اَلّی آسته، که بنیِ اسرائیل دَ زمانِ قدیم از شاخِ حیوانات جور مَوکد و پادشاه ها بلده لشکرکشی و جنگ از شی استفاده مَوکد. ^b ۱۹:۱۴ تقدیس کدو یعنی پاک-و-مُقَدّس کدو.

مُوكَد. ۱۷ اوخته مُوسىٰ مُردُم ره بَلدِه مُلَاقَاتِ خُدا از خَيمِه‌گَاه بُرُو بُرد و اونا دَ پاى كوه ايسته شُد. ۱۸ تمام كوه سينا از دُود پوشيده بُود، چراكه خُداوند دَ مَنِه آتَش دَ بَلِه كوه تاه شُد. از كوه دُود مِثَلِ دُودِ كوره وَرَى دَ هَوا باله مورفت و تمام كوه دَ شِدَّت لَرزِه مُوكَد. ۱۹ صَدَاى شِيپُورِ بَلندتَر شُدِه مورفت تاكه بِيخى بَلند شُد. اوخته مُوسىٰ توره كُفَت و خُدا قَد صَدَاى خُو دَزُو جواب دَد. ۲۰ وختيكه خُداوند دَ شِيخى كوه سينا تاه شُد، اُو مُوسىٰ ره دَ پيش خُو كُوى كَد و مُوسىٰ ام دَ شَخ كوه باله رفت. ۲۱ اوخته خُداوند دَ مُوسىٰ كُفَت: "تا بورُو و دَ قَوْم خُو بَگى كه از حد-و-اندازه تَعيين شُدِه تَجَاوز نَكْنِه. نَشْنِه كه اونا بَلدِه ديدونِ ازمه نَزديك بيبه و عَدَرِ ازوا كُشْتِه شُنِه. ۲۲ و حتىٰ پيشوايونى كه نَزديكِ ازمه ميبه، اونا ام بايد خود ره پاك كُنِه؛ اگه نَه، اونا دَ عَضَب مه گِرِفْتار موشه." ۲۳ مُوسىٰ دَ خُداوند كُفَت: "مُردُم دَ بَلِه كوه سينا اَمَدِه نَمِيْتْنِه، چراكه تُو مو ره اَخْطَار دَدى و كُفْتى كه 'دَ گِرَدوَبَرِ كوه حد-و-اندازه تَعيين كُو و كوه ره پاك حِسَاب كُو." ۲۴ پس خُداوند دَ مُوسىٰ كُفَت: "بِسْمِ تا بورُو و هَارُونِ ره قَد خُو باله بِيَرُو. و لِه بَنىِ اِسْرَائِيل و پيشوايو ره نَه ايل كه اَزُو حد-و-اندازه تَجَاوز كُنِه و دَ پيشِ ازمه كه خُداوند اَسْتَم بيبه؛ نَشْنِه كه اونا دَ عَضَب گِرِفْتار شُنِه." ۲۵ پس مُوسىٰ از كوه تاه رفت و تمام چيزا ره دَ مُردُم دُوباره كُفَت.

دِه حُكْم

۲۰ و خُدا گپ زده تمام امزى تورا ره كُفَت:

۲ "ما خُداوند، خُداى تُو اَسْتَم كه تُو ره از سرزمينِ مِصر، از جايى كه عَلامِ بُودى، بُرُو اُورُدُم.

۳ دَ پَالُوى ازمه خُدايونِ دِيگِه نَدَشْتِه بَش.

۴ بَلدِه خُو بُت جور نَكُو، نَه دَ شَكْلِ چيزاى كه باله دَ اَسْمو اَسْتِه يا تاه دَ رُوى زمى و يا دَ زيرِ آوهای زمى. ۵ اونا ره سَجْدِه و عِبَادتِ نَكُو، چُون ما خُداوند، خُداى تُو، خُداى غَيْرَتى اَسْتَم و بچِكِيچا ره بخَاطِرِ كُناهِ آتِه‌گونِ شى تا پُشتِ سِوَم و چَارُمِ امزُو كسا كه از مه بد موبره، جَزَا مِيدِيْم. ۶ لِيكِن رَحْمَتِ خُو ره تا هزار پُشتِ نَصِيْبِ كَسَاى مُونُم كه مَرِه دوستِ دَرِه و احكامِ مَرِه نِگَاه مُونِه.

۷ نامِ خُداوند، خُداى خُو ره دَ مَقْصِدِ باطِلِ نَكِيَر، چُون خُداوند كَسَاى ره كه نامِ اَزُو ره دَ مَقْصِدِ باطِلِ بَكِيَرِه، بِي جَزَا نَمِيلِه. ۸ رُوزِ آرامِ ره دَ يادِ خُو بَكِيَر و اُو ره مَقْدَسِ حِسَاب كُو. ۹ شَش رُوزِ كارِ كُو و پَكِ كاراى خُو ره اِنجَامِ بَدى، ۱۰ مَكَمِ رُوزِ هَفْتُمِ يَكِ رُوزِ آرامِ دَ اِحْتِرامِ خُداوند، خُداى تُو اَسْتِه. دَمَزُو رُوزِ هِيچِ كارِ ره اِنجَامِ نَدى؛ نَه خودِ تُو، نَه باچِه تُو، نَه دُخْتَرِ تُو، نَه عَلامِ تُو، نَه كِنِيزِ تُو، نَه چارپايایِ تُو و نَه بِيگِنِه كه دَ چارديوالى تُو بَشِه، ۱۱ چراكه خُداوند دَ شَش رُوزِ اَسْمو، زمى، دريا و هر چيزى ره كه دَ مَنِه ازوا اَسْتِه خَلَقِ كَد و دَ رُوزِ هَفْتُمِ دِستِ خُو ره از كار كَشِيد؛ امزى خَاطِرِ اُو رُوزِ هَفْتُمِ ره مُبارَكِ خاندِ و اُو ره پاكِ حِسَابِ كَد.

۱۲ آتِه و آبه خُو ره اِحْتِرامِ كُو تا دَ سرزمينى كه خُداوند، خُداى تُو دَز تُو موبِخْشِه، عُمَرِ دِرَازِ دَشْتِه بَشى.

۱۳ قَتْلِ نَكُو.

۱۴ زِنَا نَكُو.

۱۵ دُزى نَكُو.

۱۶ دَ صِدِّ هَمْسَايِه خُو شَاهِدِى دَرُوعِ نَدى.

۱۷ چِيمِ خُو ره دَ خَايِه هَمْسَايِه خُو نَه ايل؛ خَاثُونِ هَمْسَايِه خُو ره، عَلامِ و كِنِيزِ شى ره، گَاوِ و اَلَاغِ شى ره و هِيچِ مالِ دِيگِه هَمْسَايِه خُو ره تى چِيمِ نَكُو."

۱۸ وختیکه مردم گرگرداغ و آتشک ره قد باله رفتون دود از کوه دید و صدای شیپور ره شنید، اونا از ترس د لَرزه اُفتد و از کوه دورتر ایسته شد. ۱۹ و اونا د موسی گُفت: "خود تو پیغام خدا ره دز مو بگی و مو گوش مونی، مگم خدا قد ازمو توره نگیه، نشنه که مو بمری." ۲۰ لیکن موسی د مردم گُفت: "ترس نخورید؛ خدا بلده ازی آمده که شمو ره آزمایش کنه تا که ترس خداوند د پیش روی شمو بشه و شمو گناه نکیند." ۲۱ د حالیکه پگ قوم دورتر ایسته بود، موسی دمرو اور تریک و سیاه که خدا د اونجی بود، نزدیک شد.

۲۲ اوخته خداوند د موسی گُفت: "د بنی اسرائیل اینی رقم بگی، خودون شمو دیدید که ما از آسمو قد شمو توره گُفتم." ۲۳ د پالوی مه خدایون دپکه از نقره و طلا بلده خو جور نکیند. ۲۴ بلده ازمه یگ قربانگاه از خاک زمی جور کیند و د بله ازو قربانی های سوختنی و قربانی های سلامتی ره از مئه گلّه و رمه خو دز مه تقدیم کیند. هر جای ره که ما انتخاب کنم تا د اونجی نام مه یاد شده ستایش شنه، ما د اونجی پیش شمو مییم و شمو ره برکت میدم. ۲۵ ولے اگه بلده ازمه یگ قربانگاه سنگی جور مونید، سنگا ره تراش نکیند، چون اگه اوزار کار ره د بله ازوا استعمال کیند، قربانگاه نجس موشه. ۲۶ قربانگاه زینهدار جور نکیند؛ نشنه وختیکه شمو از زینه باله مورید، شرمگاه شمو دیده شنه."

قانون جزا

۲۱ "و اینی احکام ره ام باید د بنی اسرائیل بگی، ۲ اگه یگ غلام عبرانی بخری، او باید بلده شش سال دز تو خدمت کنه و د سال هفتم او ره آزاد کو، بدون ازی که او بلده آزادی خو پیسه بدیه. ۳ اگه د غیتی که غلام تو شدد مجرد بود، او باید تنها آزاد شنه. ولے اگه پیش ازی که غلام از تو شنه خاتو دشت، خاتون شی ام قد ازو قتی آزاد شنه. ۴ اگه بادر شی بلده ازو خاتو گرفته بشه و او غلام از خاتون خو صاحب باچه ها و دختر و شده بشه، اوخته خاتو و اولادا از بادر شی موشه و او غلام تنهای خو آزاد شنه. ۵ لیکن اگه او غلام بگیه: "ما بادر و خاتو و بچکیچای خو ره دوست درم؛ ما نمیخایم آزاد شئم." ۶ اوخته بادر شی او ره د حضور خدا^a بیره و بعد ازو د دان درگه و یا چوکات درگه ایسته کنه و د اونجی بادر شی گوش غلام ره قد یگ دروش سلاخ کنه. ازو پس امو غلام بلده همیشه د بادر خو خدمت کنه.

۷ اگه یگ آدم دختر خو ره مثل کنیز سودا کنه، او کنیز مثل غلاما وری د سال هفتم نباید آزاد شنه. ۸ و اگه بادر ازو دختر که او ره د خود نامزاد کده، ازو راضی نبشه، او حق ندره که او ره د یگو نفر که از بنی اسرائیل نبشه سودا کنه، چراکه امو کار د حق ازو دختر خیانت حساب موشه، بلکه بیله که امو دختر باز خرید شنه. ۹ و اگه بادر بخایه کنیز ره بلده باچه خو نامزاد کنه، باید مطابق رسم دخترن آزاد قد ازو رفتار کنه، نه مثل یگ کنیز. ۱۰ اگه د پالوی کنیز یگ خاتون دیگه بلده خو بگیری، او نباید از خوراک و پوشاک و حق زن-وشویی ازو کم کنه. ۱۱ و اگه بادر امی سه چیز ره بلده ازو انجام نمیدیه، او کنیز میتنه او ره ایله کنه و بدون پیسه ددو آزاد شنه.

۱۲ اگه کسی یگ انسان ره بزنه و او بمره، او آدم باید کشته شنه. ۱۳ لیکن اگه او د گیتته شی نبوده که او ره بزنه، بلکه تقدیر الهی بوده که امو نفر د دست شی بفته، اوخته ما بلده ازو یگ جای ره تعیین موئم که د اونجی دوتا کنه.

۱۴ ولے اگه یگ شخص د بله همسایه خو قار شنه و او ره قصداً بکُشه، او ره حتی از پناه قربانگاه ازمه باید بکشید تا که کشته شنه.

۱۵ و کسی که آته یا آبه خو ره بزنه، باید کشته شنه. ۱۶ و کسی که یگ انسان ره دزی کده سودا کنه و یا امو نفر د دست شی پیدا شنه، دز باید کشته شنه.

^a ۲۱:۶ یعنی د پیش قاضی های قوم بلده تصدیق کدو. ^b ۲۱:۸ حق باز خرید امرو دختر ره تنها خانوار خود شی دشت، یعنی خانواده خود شی میتنست او ره پس بخره.

۱۷ کسی که آته یا آبه خو ره لعنت کنه، باید کُشته شنه.

۱۸ اگه دُو نفر قد یگدیگه خو جنگ-و-جنگال کنه و یگ شی دیگه ره قد سنگ یا مُشت بزنه، مگم او نمره بلکه بستر شنه، ۱۹ و بعد از دُوباره از جاگه خو باله شده دَ کومک تَباق راه بوره، دَ او صورت آدم زَدنی بے گناه آسته. ولے تاوون روزای بیکاری شی ره باید دَزُو بدیه و خَرچ تَدای شی ره دَ گردو بگیریه.

۲۰ و اگه کسی غلام یا کنیز خو ره قد چپو بزنه و او دَ زیر چپو بمره، انتقام ازو باید گرفته شنه. ۲۱ لیکن اگه امو غلام یا کنیز چند روز پس از لت خوردو زنده بمنه، نباید از بادار شی انتقام گرفته شنه، چراکه او غلام یا کنیز دَزُو تعلق دره.

۲۲ و اگه یگ تعداد مردا قد یگدیگه خو جنگ کنه و دَ وخت جنگ یگ خاتون حامله ره بزنه و اولاد ازو ضایع شنه، مگم دَ خود ازو خاتو کدم ضرر نرسه، امو آدم زَدنی هر قدر پیسه که شوی امزو خاتو طلب کنه، باید جریمه بدیه، ولے قاضیا باید تصدیق کنه. ۲۳ لیکن اگه دَ خود ازو خاتو نقص برسه، باید امو نقص دَ آدمی که زده ام برسه: جان دَ عوض جان، ۲۴ چیم دَ عوض چیم، دندو دَ عوض دندو، دست دَ عوض دست، پای دَ عوض پای، ۲۵ داغ دَ عوض داغ، زخم دَ عوض زخم و سیاکوی دَ عوض سیاکوی.

۲۶ اگه کسی چیم غلام یا کنیز خو ره کور کنه، باید او ره دَ عوض چیم شی آزاد کنه. ۲۷ و اگه کسی دندون غلام یا کنیز خو ره میده کنه، باید او ره دَ عوض دندون شی آزاد کنه.

۲۸ و اگه یگ نرگاو دَ بله یگو مرد یا خاتو قد شاخ خو حمله کنه و او ره بکُشه، نرگاو باید سنگسار شنه و گوشت شی ام خورده نشنه، مگم صاحب نرگاو بے گناه حساب شنه. ۲۹ ولے اگه امو نرگاو ازو پیش ام قد شاخ خو حمله موكده و صاحب شی ام ازی توره خبر دشته، مگم نرگاو ره بسته نكده و امو نرگاو یگو مرد یا خاتو ره کُشته، دزی صورت نرگاو باید سنگسار شنه و صاحب شی ره ام باید بکُشه. ۳۰ ولے اگه خونبها دَ بله صاحب نرگاو تعیین شنه، صاحب نرگاو میتنه قد ددون خونبهای تعیین شده جان خو ره بازخرد کنه. ۳۱ چی دختر ره شاخ بزنه، چی باچه ره، اینمی حکم ذکر شده باید اجرا شنه. ۳۲ اگه نرگاو یگو غلام یا کنیز ره بزنه، باید صاحب نرگاو سی مثقال نقره دَ بادار غلام یا کنیز بدیه و گاو ام سنگسار شنه. ۳۳ اگه کسی دان کدم چاه ره واز کنه یا یگو چاه ره بکنه و روی شی ره نپوشنه و دَ مبه ازو یگو گاو یا خر بُفته، ۳۴ صاحب چاه باید عوضی و یا قیمت امزو حیوان ره دَ صاحب شی بدیه و حیوان مرده دَزُو تعلق میگیریه.

۳۵ اگه نرگاو یگو آدم، نرگاو یگو کس دیگه ره بزنه و بکُشه، اوخته اونا گاو زنده ره سودا کده قیمت شی ره مبه خو تقسیم کنه و نرگاو کُشته شده ره ام دُو تقسیم کنه. ۳۶ ولے اگه معلوم شد که امی گاو سابق ام عادت شاخ زدو ره دشته، مگم صاحب شی او ره بسته نكده، اوخته گاو زنده ره صاحب شی باید دَ عوض گاو کُشته شده بدیه و گاو کُشته شده از خود شی موشه.

۲۲ ۱ اگه کسی نرگاو یا گوسپو ره دُزی کنه و او ره حلال کنه یا سودا کنه، باید دُز دَ عوض نرگاو پنج گاو و دَ عوض گوسپو چار گوسپو بدیه. ۲ اگه کدم دُز دَ وخت شاو دَ دُزی کدو گرفتار شنه و او ره تا اندازه بزنه که بمره، خون ازو باید بازخواست نشنه. ۳ لیکن اگه دُز بعد از آفتو بر شدو کُشته شنه، بازخواست خون ازو باید شنه. دُز باید تاوو بدیه و اگه چیزی ندره، خود ازو باید سودا شنه و قیمت شی دَ عوض دُزی شی دده شنه. ۴ اگه چیزی دُزی شده زنده دَ دست دُز پیدا شنه، هر چیزی که بشه، چی گاو، چی خر، چی گوسپو، دُز باید دُو برابر تاوو بدیه.

۵ اگه کسی تاله خو ره بکلی بچرنه و بعد ازو مال خو ره قصداً دَ تاله یا باغ انگور دیگه کس ایله کنه، او باید تاوون شی ره از خوبترین تاله یا باغ انگور خود خو بدیه.

۶ اگه یگو کس آتش در بدیه و آتش دَ خار بوته برسه و بعد ازو دَ کشت دیگه نفر بوره و قوده یا حاصل درو نشده و یا تمام کشت ازو ره بسوزنه، آدمی که آتش کده، حتماً باید تاوون شی ره بدیه.

۷ اگه کسی پیسه یا سامان خو ره پیش همسایه خو امانت ببله و چیزی ایشتگی از خانه امزو نفر دزی شنه، د صورتی که دز گرفتار شنه، او باید دو چند تاوو بدیه. ۸ اگه دز گرفته نشد، او غیت صاحب خانه باید د حضور خدا^a حاضر شنه تا فیصله شنه که آیا او دست خو ره د مال همسایه خو دراز کده، یا نه؟ ۹ تمام قضیه های خیانت، چی د باره گاو، خر یا گوسپو بشه، چی د باره کالا و یا هر چیز دیگه که گم شده بشه و یگو کس ادعا کنه که "ایتمی از مه یه" اوخته، ادعا کونده و صاحب مال هر دوی شی باید د حضور خدا^b بییه و هر کدم شی که گناهکار اعلان شد، باید دو چند د همسایه خو تاوو بدیه.

۱۰ اگه کدم کس یگو خر یا نرگاوا یا گوسپو و یا یگو حیوان دیگه ره بلده همسایه خو امانت بدیه و او حیوان بمره یا اوگار شنه و یا از پیش ازو برده شنه بدون ازی که کس بنگره، ۱۱ یگ قسم د بین ازو هر دو د حضور خداوند ایشته شنه. اگه امو آدم قسم بخوره که دست خو ره د مال همسایه خو دراز نکده، صاحب مال باید قسم شی ره قبول کنه. اوخته او آدم لازم ندره که تاوو بدیه. ۱۲ ولے اگه او حیوان از پیش همسایه دزی شده بشه، او باید د صاحب ازو تاوو بدیه. ۱۳ اگه حیوان د وسیله یگو جانور درنده پاره شده بشه، او باید لاش پاره شده ره د عنوان ثبوت بیره. د او صورت او لازم ندره که تاوو بدیه.

۱۴ اگه کسی یگ حیوان ره از همسایه خو امانت بگیره و او حیوان د وختیکه صاحب شی حاضر نبشه، اوگار شنه یا بمره، پس آدم امانت گیرنده باید تاوون حیوان ره بدیه. ۱۵ لیکن اگه صاحب امزو حیوان حاضر بوده بشه، او مجبور نییه که تاوو بدیه. اگه حیوان کرا شده بشه، امو کرایه د عوض تاوون شی حساب موشه.

قانونای اخلاقی و مذهبی

۱۶ اگه یگو مرد کدم دختر باکره ره که هنوز نامزاد نشده بشه، بازی بدیه و قد شی خاو کنه، او باید مهریه دختر ره بدیه و او ره خاتون خو کنه. ۱۷ لیکن اگه آته شی راضی نبشه که دختر خو ره دزو آدم بدیه، پس او آدم باید مهریه یگ دختر ره دزو بدیه.

۱۸ خاتونی که جادوگری مونه، او ره زنده نه ایلیلد.

۱۹ هر انسان که قد حیوان نزدیکی^c کنه، باید کشته شنه.

۲۰ هر کسی که بلده خدایون دیگه، غیر از خداوند قربانی کنه، باید کاملاً نابود شنه. ۲۱ آدم بیگنه ره آزار ندید و د حق شی ظلم نکنید، چراکه خودون شمو ام د سرزمین مصر بیگنه بودید. ۲۲ خاتون بیوه و یتیم ره اذیت نکنید. ۲۳ اگه اونا ره اذیت کنید، اونا پیش ازمه داد-و-فریاد مونه و ما ضرور داد-و-فریاد ازوا ره میشنوم^{۲۴} و د سر شمو قار شده شمو ره د دم شمشیر موکشتم تاکه خاتونوی شمو بیوه شنه و بچکیچای شمو یتیم.

۲۵ اگه د کدم شخص محتاج که از قوم ازمه آسته پیسه قرض میدی، مثل یگ سودخور رفتار نکو و ازو سود بگیر. ۲۶ اگه چپن همسایه خو ره گرو گرفتی، او ره حتماً پیش از ششتون آفتو دزو پس بدی، ۲۷ چراکه اونمو چپن یگانه پوش بلده خاو شی آسته. اگه ازو محروم بشه، او جسم خو ره قد چیز خیل پوش کنه؟ پس او پیش ازمه فریاد میزنه و ما د داد ازو میرسم، چراکه ما خدای کریم-و-رحیم آستم.

۲۸ د خدا کفرگویی نکو و د رهبر قوم خو نالت نگی. ۲۹ د آوردن هدیه حاصلات و شیره انگور خو د حضور ازمه معطل نکو. باچه اولباری خو ره دز مه وقف کو. ۳۰ امو رقم، اولباری های گاو و مال خو ره ام دز مه وقف کو. بیل که نلغه بلده

^a ۲۲:۸ "د حضور خدا حاضر شنه" یعنی د پیش کسی حاضر شنه که اختیاری فیصله کدو ره دره. ^b ۲۲:۹ یعنی د پیش قاضی های قوم بلده فیصله کدو. ^c ۲۲:۱۹ یعنی معامله جنسی انجام بدیه.

هفت روز د پیش آبه خو بُمَنه و د روز هشتم، او ره دز مه پدی. ^{۳۱} شمو قوم مُقَدَّس مه آستید. دَمزی دلیل گوشت حیوان ره که د وسیله جانور دَرِنده پاره شده بشه، نَخورید، بلکه او ره پیش سگا بندزید.

۲۳

^۱ خبر دروغ ره تیت نکو و قد آدم شیر همدست شده شاهدی دروغ ندی.
^۲ د انجام ددون عمل بد از اکثریت مردم پیروی نکو. د موقع دعوا از خاطر تاثیر نظر اکثریت مردم، شاهدی دروغ ندی و عدالت ره پایمال نکو. ^۳ امچنان از دعوی آدم غریب د محاکمه طرفداری نکو.
^۴ اگه قد گاو یا خر گمشده دشمن خو روی د روی شدی، او ره پیش صاحب شی پس بئر.
^۵ اگه مینگری یگو کسی که از تو نفرت دَره و خر شی د زیر بار خاو کده، بے پروا از پالوی خر شی تیر نشو، بلکه دزو کومک کو تا که خر شی از زمی باله شنه.

^۶ حق آدم درمنده قوم خو ره د پیش قاضی پایمال نکو. ^۷ تهمت ناحق د کس نزن و آدم صادق و بے گناه ره د قتل نرسن، چراکه شخص بدکار ره ما بیگناه حساب نمونم. ^۸ رشوت نگیر، چراکه رشوت چیمای بینایا ره کور مونه و تورای آدمای عادل ره کج مونه. ^۹ د آدم بیگنه ظلم نکو، چراکه خودگون شمو د مصر بیگنه بوید و از حال دل بیگنه خبر درید.

سال هفتم و روز هفتم

^{۱۰} د زمین خو شش سال کشت و کار کو و حاصل شی ره جم کو، ^{۱۱} مگم د سال هفتم بیل که زمین تو سفید و ایوه^{۱۰} بُمَنه تا آدمای مُفلس-و نادار که د بین قوم تو آسته، از چیزی که سوز مونه بخوره. و باقی منده شی ره حیوانای بیابو بخوره.
قد باغ انگور و باغ زیتون خو امی کار ره بکو. ^{۱۲} شش روز کار کو و د روز هفتم مندگی خو ره بگير تا گاو و خر تو دمرسی کنه و باچه کنیز تو و شخص بیگنه که بلده تو کار مونه، بتنه آرام بگیریه. ^{۱۳} دمر و چیزای که دز شمو گفتم، پای بند بشید و نام خدایون دیگه ره ذکر نکنید و نام های ازوا ره حتی د زبون خو ام نیرید.

عید های سالانه

^{۱۴} هر سال سه دفعه د احترام از مه عید بگیریید:

^{۱۵} اول عید فطیر ره برگزار کنید. امو رقم که ما دز شمو امر کدم، د دورون هفت روز نان فطیر بخورید. ای ره بطور مُنظم هر سال د ماه آیب^b ادا کنید، چون دَمزی ماه بود که از مصر بر شدید. دَمزی عید باید هیچ کس دست خالی د حضور از مه نیه.

^{۱۶} دوم، عید نوب حاصلات[‡] ره د موقع که حاصل اول کشت-و-کار خو ره د پیش از مه تقدیم مونیید، برگزار کنید. سوم، عید فصل درو ره د آخر سال د وخت جم کدون حاصل زمین خو برگزار کنید.

^{۱۷} هر سال سه دفعه پگ مردا-و-باچه های شمو باید د حضور خداوند-خدا حاضر شنه. ^{۱۸} خون قربانی ره قد نان خمیرمایه^{تو} دز مه تقدیم نکنید. چری قربانی ره که د موقع عید دز مه تقدیم مونیید، نباید تا صبح روز دیگه باقی بُمَنه.
^{۱۹} بهترین نوب حاصلات زمین خو ره د خانه خداوند، خدای خو بیرید. بزغله ره د شیر آبه شی پخته نکنید.

^a ۲۳:۱۱ ایسی منده ^b ۲۳:۱۵ ماه آیب یعنی ماه حمل.

[‡] ۲۳:۱۶ خروج ۲۲:۳۴ لایوا ۲۳:۲۳؛ تنبیه ۱۰:۱۶

وعده ها و احکام خدا

۲۰ ما یگ ملایکه ره پیشلون تُو ریی مُونم تاکه از تُو مُحَافِظَت کُنه و تُو ره دَ سرزمینی که ما بلده تُو تیار کدیم، برسنه.
 ۲۱ خود ره ازو هوش کُو و دَ تورای شی گوش بدی. قد ازو تلخ نَشُو، چراکه خطاهای تُو ره نَمُوبَخشه، چُون ما او ره ریی کدیم و نام ازمه قد ازو آسته. ۲۲ لیکن اگه دَزُو گوش بدی و پگ چیزای ره که ما قد تُو کُفتم انجام بدی، او غیت ما دُشمون دُشمنای تُو و مُخَالِفِ مُخَالِفین تُو موشم. ۲۳ ملایکه مه پیشلون تُو مورده و تُو ره دَ سرزمین آموریا، حِتّیا، فرزیا، کِنَعانیا، حویا و یوسیا میرسنه و ما اونا ره پای پاک گم مُونم. ۲۴ دَ خُدايُونِ ازوا سَجده نَکُو و اونا ره پَرستیش نَکُو و دَ رسم و رَواجِ مَذهَبی ازو مُردم ام شَرکَت نَکُو، بلکه بُت‌های ازوا ره مُکَمَل خراب کُو و ستون‌های پَرستیشی ازوا ره میده کُو.
 ۲۵ خُداوند ره که خُدای شُمو آسته، عبادت کُنید و اونا و آو شُمو ره پُر بَرکت مونه و مریضی ها ره از مینکل شُمو دُور مونه. ۲۶ دَ سرزمین شُمو هیچ خاتو اولاد خُو ره ضایع نُمونه و هیچ خاتونِ سَنده پیدا نُموشه و ما، خُداوند، دز شُمو عُمَرِ دِراز میدم. ۲۷ بیم-و-وَحْشَت خُو ره پیشلون تُو ریی مُونم و پگ قومای ره که تُو دَ بَینِ ازوا موری دَ سَرَدَرگمی میندُرم و دُشمنای تُو ره دُوتلجی مُونم. ۲۸ ما گاومبورا ره پیشلون تُو ریی مُونم تاکه حویا، کِنَعانیا و حِتّیا ره از دم تُو دُور کنه.
 ۲۹ اَلبَتّه اونا ره دَ طُولِ یگ سال پُر نُمونم؛ نَشْنه که زمی خالی-و-خَرابه شنه و جانورای دَرنده از خَد و اندازه کَلو شنه.
 ۳۰ ما اونا ره کم کم از پیش روی تُو هی مُونم تاکه جمعیت شُمو زیاد شده بوره و تمام زمی ره بَگیرید. ۳۱ سرحد سرزمین تُو ره از دریای سُرَخ تا لبِ دریای فَلَسطین و از بیابونِ جُوب تا دریای فَرَات وَسعت میدم، چراکه مُردمِ امزی سرزمی ره دَ دِست شُمو میدیم و تُو اونا ره از پیش روی خُو بَر مونی. ۳۲ قد ازوا و خُدايُونِ ازوا عهد-و-پیمان نَکُو. ۳۳ نَه ایل که اونا دَ سرزمین تُو زندگی کنه؛ نَشْنه که اونا باعِث شنه که تُو دَ ضِدِ ازمه گُناه کنی، چُون اگه خُدايُونِ ازوا ره پَرستیش کنی، تُو حتماً دَ دام گرفتار موشی.”

ثابت کردن عهد و قول

۲۴^۱ بعد ازو خُداوند دَ موسیٰ گفت: ”خود تُو، هارون، ناداب و اَبیهو قد هفتاد نفر از ریش سفیدای اسرائیل دَ پیش ازمه دَ بِلَه کوه بیید و از دُور مَره سَجده کُنید. ۲ مگم خود تُو، آی موسیٰ، تنها دَ دِیر مه بیه و دِیگای شُمو نزدیک نیه و مُردم هیچ کُدم شی نیاید دَ بِلَه کوه بییه. ۳ پس موسیٰ آمد و پگِ تورای خُداوند ره قد تمام احکام شی دَ بَنی اسرائیل نقل کد و پگِ مُردم دَ یگ صَدا کُفت: ”هر چیزی که خُداوند کُفته، مو دز شی عمل مونی.“ ۴ موسیٰ تمام تورای خُداوند ره نِوشته کد و صُبح روزِ دِیگه شی باله شده دَ دامونِ کوه قُربانگاه جور کد و دَ اطرافِ ازو دَ نشانی دوازده طایفه اسرائیل دوازده ستونِ سنگی ایستلجی کد. ۵ اوخته موسیٰ چند نفر از جوانای بَنی اسرائیل ره ریی کد و اونا رفته قُربانی‌های سوختنی تقدیم کد و گاوو ره دَ عِنوانِ قُربانی‌های سلامتی دَ نامِ خُداوند حلال کد. ۶ پس موسیٰ نیم خُونِ حَیوانای قُربانی شده ره گِرِفت و دَ تَشْت ها شیو کد و نیم شی ره دَ بِلَه قُربانگاه پاش دَد. ۷ بعد ازو طومارِ عهد ره گِرِفت و او ره دَ بَنی اسرائیل خاند و اونا کُفت: ”تمام چیزای ره که خُداوند کُفته، مو عملی مونی و از توره شی اطاعت مونی.“ ۸ پس موسیٰ خُونی ره که دَ تَشْت ها شیو کُدد، گِرِفت و دَ بِلَه مُردم پاش دَد کُفت: ”اینه، خُونِ عهدی که خُداوند قد دَدون امزی احکام قد شُمو بسته کد.“ ۹ اوخته موسیٰ، هارون، ناداب و اَبیهو قد هفتاد نفر از ریش سفیدونِ اسرائیل دَ بِلَه کوه رفت، ۱۰ و اونا خُدای اسرائیل ره دید که دَ زَبرِ پای شی یگو چیز رقم فرشی که از یاقوتِ کَبُود جور شده بشه، بود و مثل آسمو وری صاف و شفاف معلوم موشد. ۱۱ اگرچه بزرگای بَنی اسرائیل خُدا ره دید، ولی او دَ بِلَه ازوا دِست باله نکد و دَزوا ضرر نرسند و اونا دَ اُونجی خورد و وُچی کد.

مُوسَىٰ دَ بِلَه كَوَه سِينَا

۱۲ بعد از و خُداوند دَ مُوسَىٰ گُفت: ”پیش از مه دَ بِلَه كَوَه بیا و دَ اُونجی بُمَن و ما تُو ره لُوح های سنگی ره میبدم که دَ بِلَه شی قانُون و احکام ره نوشته کدیم تا اونا ره دَ بَنی اسرائیل یاد بَدی.“ ۱۳ پس مُوسَىٰ و دِستیار اَزُو یوشع باله شُده دَ بِلَه كَوَه خُدا رفت. ۱۴ و اُو دَ ریش سفیدون قوم گُفت: ”دَ اینجی بُنید و چیم دَ راه مو بشید تا که مو پس بیی. اینه، هارون و حُور ام قد شُمو آسته. اگه کُدم نفر یگو دعوا یا مُشکِل دَشته بَشه، اُو باید دَ دِیر ازوا بییه.“ ۱۵ وختی مُوسَىٰ دَ كَوَه بُر شُد اُور كَوَه ره پوشند. ۱۶ اوخته بزرگی-و-جلال خُداوند دَ بِلَه كَوَه سینا قرار گِرِفت و بِلده شش روز اُور كَوَه ره پوشند. دَ روز هفتم خُداوند مُوسَىٰ ره از مَنه اُور کوی کد ۱۷ و ظُهور بزرگی-و-جلال خُداوند دَ شیخی کوه دَ نظِر بَنی اسرائیل که دَ تیلو مُنتظر بُود، مِثِل اَلَنگِه آتِش وری معلوم مُوشد. ۱۸ پس مُوسَىٰ دَ مَنه اُور داخل شُد و دَ بِلَه كَوَه رفته چل شاو و روز دَ كَوَه مند.

هدیه ها بِلده جایگاه مُقدّس

۲۵ ۱ اوخته خُداوند دَ مُوسَىٰ گُفت: ۲ ”دَ بَنی اسرائیل بُگی که دَ ز مه هدیه بیره. هر کسی که دَ خوشی دِل حُو اُورد، هدیه شی ره قبول کُو. ۳ هدیه ها باید امزی چیزا بَشه: طِلا، نُقره و برونز، ۴ چُوغِ لاجوردی، اَرغوانی و سُرخ رنگ و کتان نَرم و موی بُز، ۵ پوست سُرخ شُده قُوچ و پوست نَرم-و-قیمتی، چپو درختِ آکاسی، ۶ روغون زیتون بِلده چراغا، مَوادِ خوشبوی بِلده روغون مَسح و بِلده بُخورِ خوشبوی، ۷ سنگای عقیق و دِیگه سنگای قیمتی بِلده ایفود^۵ و سینه بِنَدِ پیشوای بزرگ. ۸ اونا باید یگ جایگاه مُقدّس بِلده مه جور کنه تا که دَ بِنِ ازوا جای-د-جای شُم. ۹ ای جایگاه و تمام اسباب شی ره دقیق دَ مُطابقِ نَقشه که دَ ز تُو نشو میبدم، جور کُو.“

نَقشه صندوقِ شهادت

۱۰ ”اونا یگ صندوق ره از چپو آکاسی جور کُنه که درازی شی دُو و نیم توغی، بر شی یگ و نیم توغی و بِلندی شی ام یگ و نیم توغی بَشه. ۱۱ مَنه شی و برون شی ره قد رُوی کَشِ طِلائی خالِصِ بپوشن و دَ گِرداگِرد شی یگ چُفتی طِلائی جور کُو. ۱۲ چار حلقه طِلائی تیار کُو و اونا ره دَ چار پایه صندوق سخت کُو، یعنی دُو حلقه دَ یگ طرف شی و دُو حلقه دَ دِیگه طرف شی. ۱۳ دُو دِستک چپو دراز ره که از درختِ آکاسی جور شُده قد رُوی کَشِ طِلائی بپوشن ۱۴ و اونا ره بِلده بُردنِ صندوق دَ مَنه حلقه های هر دُو طرفِ صندوق تیر کُو. ۱۵ ای دِستک چپو های دراز باید دَ مَنه حلقه های صندوق بُمَنه و از مَنه ازوا بُر نَشنه. ۱۶ بعد از و اُمُو لُوحِ شهادت ره^۵ که دَ ز تُو تسلیم مُوکنم دَ مَنه صندوق بیل. ۱۷ بعد از و «جای کِفاره»^۶ یعنی سرپوشِ صندوق ره از طِلائی خالِصِ جور کُو که درازی شی دُو و نیم توغی و بر شی یگ و نیم توغی بَشه. ۱۸ دُو مَجَسِمِه کِرُوبی ره^۷ از طِلائی چکش کاری شُده جور کُو و دَ هر دُو سرِ جای کِفاره سخت کُو. ۱۹ یگ کِرُوبی ره دَ یگ سرِ جای کِفاره و دِیگه شی ره دَ دِیگه سرِ جای کِفاره سخت کُو. هر دُو شی ره قد جای کِفاره از یگ پرچه طِلا جور کنید. ۲۰ بال های کِرُوبیا دَ بِلَه جای کِفاره واز شُده بَشه، تا که دَ بِلَه اَزُو سایه کُنه. رُوی های ازوا طرفِ یگدِیگه و نظر های شی طرفِ جای کِفاره بَشه. ۲۱ سر پوش، یعنی جای کِفاره ره دَ بِلَه صندوق نَصَب کُو و لُوحِ شهادت ره که دَ ز تُو

^a ۲۵:۷ دَ اینجی «ایفود» کالای مخصوص بِلده پیشوا معنی میدیه. بِلده معلوماتِ کلوتر فصل ۲۸ آیه ۴ تا ۱۴ ره توخ کنید. ^b ۲۵:۱۶ «لُوحِ شهادت» یعنی دُو لُوحِ سنگی که «دَه احکامِ شریعت» دَ بِلَه شی کُنده کاری و یا قد یگو چیزی آینی نوشته شُدد. دَ آیه ۲۱ ام عین چیز معنی میدیه. ^c ۲۵:۱۷ دَ بِلَه جای کِفاره پیشوای بزرگ بِلده گناه‌های بَنی اسرائیل کِفاره مُوکد. ^d ۲۵:۱۸ «مَجَسِمِه کِرُوبیا» امکان دَره که مَجَسِمِه دُو ملایکِه مُقرب بَشه که همیشه دَ حُضورِ خُدا آسته و اُو ره خدمت مونه.

تسليم مۇنم د مَنه صندوق بيل. ۲۲ ما د اُونجى قد تۇ مۇلاقات مۇنم و از بِله جاي كِفاره، يعنى از بَيْن دُو مَجْسِمِه كِرُوبى كه د بِله صندوق شهادت موجود آسته، قد تۇ توره مۇگم و تمام احكام خۇ ره دز تۇ مييدم تاكه اونا ره د بِنى اسرائيل برستى. ”

میز نانِ مقدّس

۲۳ ”بعد ازو يگ ميز از چيو اَكاسى جور كُو كه درازى شى دُو توغى، بر شى يگ توغى و بلندی شى يگ و نيم توغى بشه. ۲۴ او ره قد طَلایِ خالص بپوشن و د گرداگرد شى يگ چُفتى طَلایى جور كُو. ۲۵ و يگ لَبكى د اندازه چار ناخو د گرد شى جور كده امو لَبكى طَلایى ره بالهتر از چُفتى د گرداگرد ميز بگير. ۲۶ بعد ازو چار حلقه طَلایى بلده ميز جور كُو و اونا ره د چار شنگ ميز، يعنى د كنج پايه هاى ميز سخت كُو. ۲۷ حلقه ها ره نزديك لَبكى ميز سخت كُو تا اونا بلده دستك چيو دراز بشه كه بلده بردون ميز استعمال موشه. ۲۸ دستك چيو هاى دراز ره از درخت اَكاسى جور كده اونا ره قد روى كش طَلایى بپوشن. د وسيله امزیا ميز برده موشه. ۲۹ قاب ها و كاسه ها ره از طَلایِ خالص جور كُو، امچنان جام ها و پيله هاى ره كه بلده ريختندون هديه هاى وچى كدنى استعمال موشه. ۳۰ و نانِ مقدّس^a دايم د بِله ميز د حُضور مه بشه. ”

چراغدانِ طَلایى

۳۱ ”يگ چراغدان از طَلایِ خالص و چكش كارى شُده جور كُو. امو چراغدان، پايه و شاخه هاى شى قد كاسه هاى گل، پُندوق ها و بلگای گل پگ شى از يگ پرچه چكش كارى شُده جور شنه. ۳۲ از دُو بغل چراغدان شش شاخه بر شنه: سه شاخه از يگ طرف شى و سه شاخه از ديگه طرف شى. ۳۳ سه كاسه گل بادامى قد پُندوق و بلگ گل د شاخه طرف راست و سه كاسه گل بادامى قد پُندوق و بلگ گل د شاخه طرف چپ؛ د شش شاخه كه از چراغدان بر موشه عين چيز بشه. ۳۴ د خود پايه چراغدان چار كاسه گل بادامى قد پُندوق ها و بلگای گل شكل دده شنه. ۳۵ يگ پُندوق د زير دُو شاخه اول كه از دُو بغل چراغدان بر موشه، يگ پُندوق د زير دُو شاخه دوّم و يگ پُندوق د زير دُو شاخه سؤم جور شنه، يعنى د زير هر شش شاخه كه از چراغدان بر موشه پُندوق بشه. ۳۶ شاخه ها و پُندوق ها پگ شى از يگ پرچه طَلایِ خالص و چكش كارى شُده بشه. ۳۷ بعد ازو هفت چراغ بلده شى جور كُو و اونا ره د بِله چراغدان سخت كُو تاكه نور ازوا طرف پيش روى روشنى بديه. ۳۸ چراغ گلگرك ها و پطنوس هاى ازوا ره ام از طَلایِ خالص جور كُو. ۳۹ چراغدان و تمام اسباب شى از يگ وزنه^b طَلایِ خالص جور شنه. ۴۰ فكر خُو ره بگير كه پگ شى ره مطابق نمونه كه د بِله كوه دز تۇ نشو دده شد، جور كنى. ”

خيمه عبادت

۲۶ ۱ ”جاىگاه ره قد ده دانه پرده كتان نرم و ميده بافت و قد چوغ هاى لاجوردى، ارغوانى و سُرخ رنگ جور كُو. د روى پگ شى عكس كِرُوبى ها ره د وسيله دستدوز لايق گلدوزى كُو. ۲ درازى هر پرده بيست و هشت توغى و بر شى چار توغى بشه؛ تمام پرده ها يگ اندازه جور شنه. ۳ پنج پرده د يگديگه خُو دوخته شنه تاكه يگ تخته جور شنه و پنج پرده ديگه يگ تخته ديگه جور شنه. ۴ د لب پرده آخر پنج پرده اول بئونى ها از تار لاجوردى رنگ كوك كُو و د لب پرده آخر پنج پرده دوّم ام امى رقم كُو: ۵ پنجاه دانه بئونى د لب يگ تخته و پنجاه دانه بئونى د لب ديگه تخته جور كُو، پنجاه پنجاه بئونى كه روى د روى يگديگه بشه. ۶ بعد ازو پنجاه چنگك طَلایى تيار كُو و د وسيله ازوا پنج پرده اول ره قد پنج پرده دوّم وصل كُو تاكه پرده هاى جاىگاه مثل يگ پرچه جور شنه.

^a ۲۵:۳۰ د جاي «نانِ مقدّس» د زيون عبرانى «نانِ حُضور» نوشته يه. ^b ۲۵:۳۹ يگ «وزنه» تقريباً سى و چار كيلوگرام موشد.

۷ بعد از چند پرده از موی بز بُباف تا اونا یک خیمه د بِلَه جایگاهِ مُقَدَّس بشه. جمله یازده پرده جور کُو. ۸ درازی هر پرده سی توغی و بر شی چار توغی بشه؛ یازده پرده که پگ شی یگ اندازه بشه. ۹ پنج پرده د یگدیگه خُو کوک شنه تا که یگ پرچه جور شنه و شش پرده دیگه ام د یگدیگه خُو کوک شنه تا یگ پرچه دیگه جور شنه. پرده ششم از پرچه دوّم د پیش روی خیمه قت شنه. ۱۰ پنجاه بُتونی د لب پرده آخر یگ پرچه و پنجاه بُتونی د لب پرده آخر پرچه دیگه جور کُو. ۱۱ بعد از پنجاه چنگک برونزی جور کُو و اونا ره از شکاف امزو پنجاه بُتونی تیر کُو تا که خیمه مثل یگ پرچه جور شنه. ۱۲ قسمتِ اضافی، یعنی نیم پرده که از خیمه باقی مومنه، باید د پشتِ سر جایگاهِ مُقَدَّس اوزو شنه. ۱۳ یگ توغی از یگ بعل و یگ توغی از دیگه بعل خیمه که از درازی یگ پرده اضافی آسته، بیل که د دُو بعل جایگاه اوزو شنه تا او ره بپوشنه. ۱۴ یگ پوش د بِلَه خیمه از پوستِ سُرخ شیده قُوج جور کُو و د بِلَه ازو یگ پوش دیگه از پوستِ نَرم-و-قیمتی. ۱۵ چپو های چار تراش ره از درختِ آکاسی بلده دیوالای جایگاه جور کُو که اونا شیخکی ایسته شنه. ۱۶ درازی هر چپو چار تراش ده توغی و بر شی یگ و نیم توغی بشه. ۱۷ د هر چپو چار تراش دُو زبونک بشه تا که د چپو چار تراش پالوی خُو جفت شنه. پگ چپو های چار تراش بلده دیوالای جایگاه باید امی رقم جور شنه. ۱۸ امزو چپو های چار تراش بیست دانه شی بلده طرفِ جنوبِ جایگاه باید جور شنه، ۱۹ و بلده تینه حصّه امزو بیست چپو چار تراش چل پایه نُقرهیی ام جور کُو. د زیر هر چپو چار تراش دُو پایه بلده امزو دُو زبونک بشه و دُو پایه د زیر چپو چار تراش پالوی شی بلده دُو زبونک ازو. ۲۰ بلده طرفِ دوّم جایگاه، یعنی طرفِ شمالِ شی، بیست چپو چار تراش ۲۱ و چل پایه نُقرهیی جور کُو، دُو پایه د زیر یگ چپو چار تراش و دُو پایه د زیر چپو چار تراش پالوی شی. ۲۲ بلده پشتِ جایگاه، طرفِ غربِ شش چپو چار تراش جور کُو ۲۳ و دُو چپو چار تراش بلده هر کُنچ د پسنه حصّه جایگاه. ۲۴ امی دُو چپو چار تراش کُنچ باید از زیر تا باله د یگدیگه خُو چسپیده بشه و د منّه یگ حلقه سخت شنه. دُو چپو کُنچ دیگه ام د امزی رقم جور شنه. ۲۵ دمزی صورت باید هشت چپو چار تراش قد شونزده پایه نُقرهیی بشه: دُو پایه د زیر هر چپو چار تراش. ۲۶ بعد ازو پشت بند ها ره از چپو درختِ آکاسی جور کُو: پنج پشت بند بلده چپو های چار تراش که د یگ طرفِ جایگاه آسته ۲۷ و پنج پشت بند بلده چپو های چار تراش دیگه طرفِ جایگاه و پنج پشت بند بلده چپو های چار تراش که طرفِ غربِ د پسنه حصّه جایگاه یه. ۲۸ پشت بندی که د غولِ چپو های چار تراش آسته، باید از سر تا آخرِ دیوالِ خیمه تیر شنه. ۲۹ پگ چپو های چار تراش ره قد روی کَشِ طَلایی بپوشن و بلده محکم گِرفتونِ پشت بند ها، حلقه های طَلایی جور کُو و پشت بند ها ره ام قد روی کَشِ طَلایی بپوشن. ۳۰ بعد ازو جایگاه ره باله کُو و د مُطابِقِ نقشه که د سرِ کوه دز تُو نشو دده شد، او ره جور کُو.

۳۱ پرده داخلِ خیمه ره از کتانِ نَرم و میده بافت قد چوغ های لاجوردی، ارغوانی و سُرخ رَنگ جور کُو. عکسِ کُروی ها د وسیله دست دوزِ لایق د روی پرده گلدوزی شنه. ۳۲ او ره د چار چنگکِ طَلایی د بِلَه چار ستون اوزو کُو. ای چار ستون ره از چپو آکاسی جور کده قد روی کَشِ طَلایی بپوشن و د بِلَه چار پایه نُقرهیی ایسته کُو. ۳۳ پرده باید د قیتک ها د زیرِ چتِ خیمه بند شنه و صندوقِ شهادت ره د پشتِ امزی پرده بیل و امی پرده بلده شمو یگ جدایی د بینِ مُقَدَّس و مُقَدَّس ترین جای خیمه د وجود میره. ۳۴ بعد ازو جای کِفاره ره د بِلَه صندوقِ شهادت د مُقَدَّس ترین جای بیل. ۳۵ میز ره د ای لب پرده، یعنی د بُرو از مُقَدَّس ترین جای، د طرفِ شمالِ بیل و چراغدان روی د روی میز د طرفِ جنوبِ جایگاه بشه. ۳۶ یگ پرده بلده دروازه خیمه از چوغ های لاجوردی، ارغوانی و سُرخ رَنگ و از کتانِ نَرم و میده بافت د وسیله یگ گلدوزِ لایق جور کُو. ۳۷ بلده امزی پرده پنج ستون از چپو آکاسی جور کده قد روی کَشِ طَلایی بپوشن. چنگک های شی ام از طَلایی بشه و د زیر هر ستون یگ پایه برونزی ریخته شنه.

قربانگاه

۲۷

۱ "یگ قربانگاه از چپو آکاسی دَ شکل چارکُنج تیار کُو؛ پنج توغی درازی شی بَشه، پنج توغی بر شی و سه توغی بلندی شی. ۲ دَ چار کُنج اَزو چار شاخ جور کُو. قربانگاه و شاخای شی باید از یگ چپو جور شُنه و تمام قربانگاه ره قد رُو کَش برونزی بپوشن. ۳ اسباب اَزو باید پگ شی از برونزی تیار شُنه: سطل ها بلده بُردون خگشتر، خاک آنداز ها، کاسه ها، چنگک ها و آتشدان ها. ۴ بلده قربانگاه یگ اُجاق^۳ برونزی جور کُو و دَ چار کُنج قربانگاه یگ یگ خلقه برونزی ره سخت کُو. ۵ اُجاق ره تاهتر از لب قربانگاه جای-د-جای کُو تاکه دَ نیم بلندی قربانگاه برسه. ۶ دستک چپو های دراز ره از درخت آکاسی بلده قربانگاه جور کُو و اونا ره قد رُو کَش برونزی بپوشن. ۷ وختیکه قربانگاه ره موبرید، دستک چپو ها ره دَ منه حلقه های که دَ دو بغل قربانگاه نصب شده، تیر کنید. ۸ قربانگاه ره از تخته های چپو جور کُو و منه شی خالی بَشه؛ فقط امو رقم که دَ بله کوه دَز تو نشو دده شد، باید امو رقم تیار شُنه."

حولی جایگاه مقدس

۹ "بعد اَزو چاردیوالی حولی جایگاه ره جور کُو. بلده طرف جنوب حولی، پرده ها ره از کتان نرم و میده بافت جور کُو که درازی شی صد توغی بَشه ۱۰ و اونا بیست ستون دشته بَشه قد بیست پایه برونزی؛ چنگک ها و پُشت بند های ستون ها نُقرهیی بَشه. ۱۱ امچنان بلده طرف شمال چاردیوالی باید پرده ها دَ درازی صد توغی جور شُنه و اونا بیست دانه ستون قد بیست پایه برونزی دشته بَشه. چنگک ها و پُشت بند های شی از نُقره جور شُنه. ۱۲ بلده بر چاردیوالی، طرف غرب، پرده های پنجاه توغی ره قد ده ستون و ده پایه تیار کُو. ۱۳ بر چاردیوالی سمت شرق، طرف آفتویرشد پنجاه توغی بَشه. ۱۴ پرده های ای لب درگه چاردیوالی باید پوزده توغی بَشه قد سه ستون و سه پایه شی. ۱۵ دَ او لب درگه چاردیوالی ام باید پرده پوزده توغی بَشه قد سه ستون و سه پایه شی. ۱۶ بلده دروازه چاردیوالی یگ پرده بیست توغی از کتان نرم و میده بافت قد چوغ های لاجوردی، ارغوانی و سُرخ رنگ دَ وسیله یگ گلدوز لایق جور کُو و بلده شی چار ستون و چار پایه ام تیار کُو. ۱۷ تمام ستون های چاردیوالی حولی باید قد پُشت بند ها و چنگک های نُقرهیی و قد پایه های برونزی جای-د-جای شُنه. ۱۸ خلاصه، درازی چاردیوالی باید صد توغی، بر شی پنجاه توغی و بلندی شی پنج توغی بَشه. پرده های شی از کتان نرم و میده بافت و پایه های شی از برونزی جور شُنه. ۱۹ تمام اسباب که دَ خدمت جایگاه از شی کار گرفته موشه قد پگ میخ های خیمه و میخ های چاردیوالی باید از برونزی جور شُنه."

نگاهداری از چراغ ها

۲۰ "و دَ بنی اسرائیل امر کُو که روغون خالص زبئون گفته شده بلده چراغدان بیره تاکه چراغ ها دایم روشو بَشه. ۲۱ هارون و باچه های شی چراغای چراغدان ره دَ خیمه ملاقات، دَ برون پرده صندوق شهادت از شاو تا صبح دَ حضور خداوند روشو نگاه کنه. ای بلده تمام نسل های بنی اسرائیل یگ حکم دایمی آسته."

کالای پیشوایو

۲۸

۱ "برار حُو هارون و باچه های شی ناداب، ابیهو، العازار و ایتامار ره از بنی اسرائیل جدا کده دَ حضور ازمه بیرو. اونا ره دَ مقام پیشوایی تعیین کُو تاکه مَره خدمت کنه. ۲ بلده برار حُو هارون کالای مقدس جور کُو تا بلده

۲۷:۴ اُجاق یگ جالی برونزی بود که از سیخ های دُبل جور شده دَ بله آتشدان قربانگاه ایشته شد.

عزّت و شان-و-شوکت شی بَشَه. ۳ دَ تمامِ کسای که مهارتِ ذَرَه و ما اونا ره صاحبِ روحِ حکمتِ کدیم، امرِ کُو که کالای هارون ره جور کنه تا او وَقَف شَنَه و دَ عنوانِ پیشوا دَ حُضُورِ ازمه خدمت کنه. ۴ کالاهای که باید دوخته شَنَه اینیا آسته: سینه بند، ایفود، چَپَن، پیرونِ خامک‌دوزی، لُونگی و کمرِسته. وختی اونا امی کالاهای مُقَدَّس ره بلده برار تُو هارون و بلده باچه‌های شی تیار مونه تا اونا دَ عنوانِ پیشوا یو دَ حُضُورِ مه خدمت کنه، ۵ امو اُستا ها باید بلده امزی کار از طَلّا، چُوغ‌های لاجوردی، ارغوانی و سُرخ رَنگ و کتانِ نَرم و میده بافت استفاده کنه.

۶ اونا ایفود ره از طَلّا و چُوغ‌های لاجوردی، ارغوانی و سُرخ رَنگ و کتانِ نَرم و میده بافت جور کنه. پگ شی کار یگ دست‌دوزِ لایق بَشَه. ۷ دُو سرشانه‌یی دَ دُو شانه شی نَصَب شَنَه و هر دُو شی قد دُو شَنگِ ایفود یگجای شَنَه. ۸ بندِ ایفود که دَ بِلَه شی آسته، باید رقمِ خودِ ایفود بَشَه و قد خود شی قتی از یگ رَخت جور شَنَه، یعنی از تارِ طَلّایی و چُوغ‌های لاجوردی، ارغوانی و سُرخ رَنگ و از کتانِ نَرم و میده بافت. ۹ دُو دانه سنگِ عقیقِ آسمانی بَگیر و نام‌های باچه‌های اسرائیل^{۱۰} ره دَ رُوی ازوا نَقش کُو: ۱۰ شش نام دَ رُوی یگ سنگ و باقی شش نام دَ رُوی دیگه سنگ، پگ شی دَ ترتیبِ تَوَلد ازوا بَشَه. ۱۱ دَ وسیله یگ حَکاکِ لایق که دَ بِلَه مَهرِ حَکاکِ مونه، نام‌های باچه‌های اسرائیل ره دَ رُوی امزی دُو سنگ نَقش کُو و اونا ره دَ قابک‌های طَلّایی سخت کُو. ۱۲ بعد از اونا ره دَ عنوانِ نشانِ یادآوری باچه‌های اسرائیل دَ بِلَه دُو سرشانه‌یی ایفود نَصَب کُو. اوخته هارون که دَ پیشِ ازمه خدمت مونه، نام‌های باچه‌های اسرائیل ره دَ بِلَه دُو شانه خُو دَ عنوانِ یادآوری دَ حُضُورِ ازمه میره تا که ما دَ یاد ازوا بَشُم.

۱۳ دُو قابکِ طَلّایی جور کُو ۱۴ و دُو زنجیر از طَلّایِ خالصِ تیار کُو که رقمِ ریسپو آلی بافته شده بَشَه و دَ قابک‌های طَلّایی وصل شَنَه.

۱۵ سینه بندِ عدالت^b ره رقمِ ایفود وری از تارِ طَلّایی و چُوغ‌های لاجوردی، ارغوانی و سُرخ رَنگ و از کتانِ نَرم و میده بافت دَ وسیله یگ دست‌دوزِ لایق تیار کُو. ۱۶ اُو دَ شکلِ چارکُنچ و دُوقتِ بَشَه و درازی و بر شی دَ اندازه یگ قریش بَشَه. ۱۷ چار قطار سنگِ قیمتی دَ رُوی شی نَصَب کُو. دَ قطارِ اوّل عقیقِ جگری، یا قوتِ زرد و زَمَرَد بَشَه؛ ۱۸ دَ قطارِ دوّم فیروزه، یا قوتِ نیلی و آلماس؛ ۱۹ دَ قطارِ سوّم سنگِ یمانی، عقیقِ آوی و لعلِ کَبُود؛ ۲۰ و دَ قطارِ چارمِ زَبَرَجَدِ زرد، عقیقِ آسمانی و یشم. تمام شی باید دَ قابک‌های طَلّایی سخت شَنَه. ۲۱ تعدادِ سنگا دَ مطابقِ تعدادِ نام‌های باچه‌های اسرائیل^c دوازده بَشَه، و نامِ هر کُدم ازوا دَ بِلَه یگ سنگِ نَقش شَنَه، رقمی که دَ مَهرِ نَقش موشه و هر کُدم ازوا قد نام خُو از یکی امزو دوازده طایفه اسرائیل نُمایندگی کنه. ۲۲ بلده سینه-بند زنجیرای بافته شده، رقمِ ریسپو آلی از طَلّایِ خالص جور کُو. ۲۳ بعد از اُو دُو حلقه طَلّایی جور کده دَ دُو لبِ سینه-بند نَصَب کُو. ۲۴ پس امو دُو زنجیرِ طَلّایی ره دَ دُو حلقه که دَ دُو لبِ سینه-بند آسته وصل کُو. ۲۵ دُو سرِ دیگه امزو دُو زنجیر ره دَ دُو قابک نَصَب کُو و امو دُو قابک ره دَ دُو شانه ایفود دَ پیشِ رُوی محکم کُو. ۲۶ دُو حلقه طَلّایی دیگه جور کُو و اونا ره دَ دُو گوشه سینه-بند، که دَ لبِ طرفِ داخلِ ایفود آسته، بسته کُو. ۲۷ بعد از اُو دُو حلقه طَلّایی دیگه جور کُو و اونا ره دَ تینه حصّه سرشانه‌یی دَ پیشِ رُوی ایفود، نزدیکِ درز شی کم ذره باله‌تر از بندِ ایفود نَصَب کُو. ۲۸ بعد از اُو حلقه‌های سینه بند ره قد یگ فِیتِه لاجوردی رَنگ دَ حلقه‌های ایفود بسته کُو، تا که دَ بِلَه بندِ ایفود قرار بَگیره و سینه-بند از ایفود جدا نَشَنَه. ۲۹ دزی ترتیبِ وختیکه هارون دَ جای مُقَدَّس داخل موشه، اُو نام‌های باچه‌های اسرائیل ره که دَ رُوی سینه بندِ عدالت نَقش شده، دَ بِلَه قَلب خُو همیشه دَ عنوانِ یادآوری دَ حُضُورِ

^a ۲۸:۹ یعنی نام‌های دوازده باچه‌های یعقوب. ^b ۲۸:۱۵ سینه بندِ عدالت دَ شکلِ خلطه بود که دَ مَنَه شی «اُوریم و تُمیم» ایشته شُد و دَ سینه پیشوا بزرگ بند موشد. ^c ۲۸:۲۱ یعنی باچه‌های یعقوب.

خداوند میره. ^{۳۰} اوریم و تمیم^a ره داخل سینه بندِ عدالت بیل تا هر وختیکه هارون د خُصور خداوند مییه، اونا د بِلِه قلب ازو بَشه. دَمزی رقم هارون، هر وخت و سیله عدالت ره بلده بنی اسرائیل د بِلِه قلب خُو د خُصور خداوند میره.

^{۳۱} پیرون ایفود ره مُکَمَل از رخت لاجوردی رنگ جور کُو. ^{۳۲} بلده جای سر شی، د غول، یگ سُلَاح تیار شنه و گرداگرد جاغه مثل زَرّه قیغ شُده بَشه تا که پاره نَشنه. ^{۳۳} د قیغ دامون پیرو قد چوغ های لاجوردی، ارغوانی و سُرخ رنگ تُوپک ها د شکل اَنار جور کُو و زنگوله های طَلایی ره د بَین ازوا دَوَرا دَوَری قیغ دامو اوزو کُو. ^{۳۴} یگ زنگوله طَلایی و یگ تُوپک اَنار، یگ زنگوله طَلایی و یگ تُوپک اَنار د گرداگرد دامون پیرو اوزو شنه. ^{۳۵} و هارون د موقِع خدمت کدو د جای مُقَدَّس باید امی پیرو ره بپوشه تا وختیکه او د جای مُقَدَّس د خُصور خداوند داخل مییه و یا از اُونجی بُرو بُر موشه، صدای زنگوله ها شنیده شنه؛ نَشنه که هارون بُمَره.

^{۳۶} یگ نشان نیم تاج از طَلای خالص جور کُو و اینی کلمه ها ره د بِلِه شی نقش کُو «وَقَف شُده خداوند» امو رقمیکه یگ حاکاک اَنگشتی ها ره نقش مونه. ^{۳۷} ای نشان ره قد یگ فِیتِه لاجوردی رنگ د پیش رُوی لُونگی هارون نَصَب کُو.

^{۳۸} هارون ای نشان ره د بِلِه پیشانی خُو دَشته بَشه تا بار گناه های بنی اسرائیل ره که اونا د دَوَرون تقدیم کدون هدیه های مُقَدَّس مُرتکب شُده میتنه، د گردون خُو بگیره. ای نشان همیشه د بِلِه پیشانی شی بَشه تا که بنی اسرائیل د خُصور خداوند قبول شنه. ^{۳۹} پیرون هارون ره از کتان نَرم و میده بافت کُک کُو و لُونگی ره از کتان نَرم و میده بافت جور کُو. کمر بسته گل دوزی شُده ره د وسیله یگ گلدوز لایق تیار کُو. ^{۴۰} بلده باچه های هارون ام پیرونا، کمر بسته ها و کوله ها تیار کُو تا بلده عَزت و شان-و-شوکت ازوا بَشه. ^{۴۱} ای کالا ها ره د برار خُو هارون و د باچه های شی بپوشن. اونا ره قد روغون زَبُتون مَسَح کده تعیین و تقدیس^b کُو تا د عِنوان پیشوا بلده مه خدمت کنه. ^{۴۲} بلده پُوث کدون شرمگاه ازوا زیرپوشی از کتان جور کُو که از کمر تا زیر ران بَشه. ^{۴۳} هارون و باچه های شی وختیکه د خَیمه مُلاقات داخل موشه یا نزدیک قُربانگاه مییه تا که د جایگاه مُقَدَّس خدمت کنه، باید پگ امزی کالا ها ره بپوشه؛ نَشنه که اونا مُرتکب گناه شُده بُمَره. ای رواج بلده هارون و اولاده شی یگ قانون دایمی آسته.”

مَراسِم تعیین شُدونِ هارون و باچه های شی د مقام پیشوایی

۲۹ “وختیکه هارون و باچه های شی ره بلده خدمت کدو د خُصور ازمه تقدیس مونی، اینی کارا ره بکُو: یگ نَرگاو و دُو قُوچ بے عیب ره تهیه کُو. ^۲ از بهترین آرد گندمی نان فطیر، تُکی های فطیر که قد روغو گت شُده بَشه و نان تُنک فطیر که د رُوی شی روغو ملیده شُده بَشه، پُخته کُو. ^۳ نان ها ره د یگ تُکری بیل و قد جونَه گاو و امو دُو قُوچ تقدیم کُو. ^۴ اوخته هارون و باچه های شی ره د دَم درگه خَیمه مُلاقات بَیر و اونا ره قد آو غُسل بدی. ^۵ بعد ازو کالاها ره گِرَفته پیرو، چَپِن ایفود و خود ایفود ره قد سینه بند د هارون بپوشن و بند ره د بِلِه ایفود بسته کُو. ^۶ لَنگی ره د سر شی بیل و نیم تاج مُقَدَّس طَلایی ره د لَنگی نَصَب کُو ^۷ و روغون مَسَح ره د سر شی شیو کده او ره مَسَح کُو. ^۸ بعد ازو باچه های هارون ره نزدیک بَیر و پیرونا ره د زوا بپوشن. ^۹ د کمر هارون و باچه های شی کمر بند ها ره بسته کُو و کوله ها ره د سر ازوا بیل. مقام پیشوایی بلده همیشه از خودون ازوا و اولاده شی بَشه. دَمزی رقم هارون و باچه های شی ره پیشوا تعیین کُو.”

^a ۲۸:۳۰ معنای «اوریم و تمیم» دقیق معلوم نیسته. امکان دَره که دُو سنگ بُوده بَشه که پیشوای بزرگ اونا ره بلده قضیه های مُشکل و پی بردون خاست-و-اراده خدا استفاده مَکده. ^b ۲۸:۴۱ تقدیس کدو و یا مُقَدَّس جور کدو یعنی جدا کدون یگ چیز یا یگ شخص بلده خدمت خاص د خداوند.

قربانی ها

۱۰ "امو نرگاو ره د پیش خیمه ملاقات بیر تاکه هارون و باچه های شی د سر ازو دست بکشه ۱۱ و نرگاو ره د حضور خداوند د دان درگه خیمه ملاقات حلال کو. ۱۲ یگ کمک وری خون نرگاو ره بگیر و قد کلک خو د شاخای قربانگاه بمل و باقی منده شی ره د بیخ قربانگاه شیو کو. ۱۳ بعد ازو تمام چربی ره که د بله حصه های داخلی آسته قد جگر گوشه، گرده ها و چربی گرد ازوا بگیر و د بله قربانگاه بسوزن. ۱۴ مگم گوشت و پوست و سرگین نرگاو ره برو از خیمه گاه د آتش در بدی. او یگ قربانی بلده گناه آسته. ۱۵ بعد ازو یکی از قوچ ها ره بگیر و هارون و باچه های شی د سر ازو دست بکشه ۱۶ و او ره حلال کنه و خون شی ره د گرداگرد قربانگاه پاش بدیه. ۱۷ قوچ ره د حصه های مختلف ثوئه ثوئه کو و اعضای داخلی و پیچچه های شی ره بشوی و اونا ره د بله ثوئه ها و کله شی بیل. ۱۸ پس تمام قوچ ره د بله قربانگاه بسوزن؛ او یگ قربانی سوختنی بلده خداوند آسته، خوشبوی مورد پسند و یگ هدیه خاص بلده خداوند. ۱۹ بعد ازو قوچ دوم ره بگیر و هارون و باچه های شی د سر ازو دست بکشه. ۲۰ اوخته تو امو قوچ ره ام حلال کو و یگ مقدار خون ازو ره گرفته د نرمی گوش راست هارون و د نرمی گوش راست باچه های شی و د شست دست راست و د شست پای راست ازوا بمل. و باقی منده خون ره د گردوبر قربانگاه پاش بدی. ۲۱ بعد ازو یگ مقدار از خونی که د بله قربانگاه آسته و یگ کم وری از روغون مسح بگیر و د بله هارون و کالای ازو و د بله باچه های شی که قد شی آسته و د کالاهای ازوا پاش بدی. دمزی و سیله هارون و باچه های شی و کالاهای ازوا بلده خدمت پیشوایی تقدیس موشه. ۲۲ بعد ازو چربی قوچ، دُمبه، چربی بله حصه های داخلی، جگر گوشه، هر دو گرده و چربی ازوا ره قد ران راست امزی قوچ مراسم تعیین کردن پیشوا بگیر، ۲۳ و قد ازوا قتی یگ نان فطیر، یگ کیک روغنی و یگ نان تنگ-و-ککک ره از منه تگری نان فطیر که د حضور خداوند آسته ام بگیر ۲۴ و پگ ازوا ره د بله دستای هارون و د بله دستای باچه های شی بیل تاکه اونا ره د عنوان هدیه بلند کدنی د حضور خداوند بلند کنه. ۲۵ بعد ازو امو چیزا ره از دستای ازوا بگیر و د بله قربانگاه د سر قربانی سوختنی ایشته در بدی؛ او یگ خوشبوی مورد پسند د حضور خداوند آسته، یگ هدیه خاص بلده خداوند. ۲۶ بعد ازو سینه قوچ مراسم تعیین کردن هارون ره بگیر و او ره د عنوان هدیه بلند کدنی د حضور خداوند بلند کو. امو حصه حق از تو موشه. ۲۷ سینه بلند شده و ران هدیه ره از قوچ مراسم تعیین کردن پیشوا که از هارون و باچه های شی آسته، تقدیس کو. ۲۸ اونا حق دایمی هارون و باچه های شی از طرف بنی اسرائیل آسته، چون اونا یگ هدیه بلند کدنی و بخشش از قربانی های سلامتی بنی اسرائیل آسته، که بلده خداوند تقدیم موشه. ۲۹ کالاهای مقدس که بلده هارون تهیه موشه، بعد ازو بلده اولاده شی بشه تاکه اونا د امزی کالا ها مسح شده د عنوان پیشوا تعیین شنه. ۳۰ امو باچه که جانشین هارون تعیین موشه، وختیکه بلده خدمت کدو د خیمه ملاقات داخل موشه، باید او کالاها ره بلده هفت روز بپوشه.

۳۱ پس گوشت قوچ مراسم تعیین کردن پیشوا ره بگیر و او ره د یگ جای مقدس د آو جوش بدی. ۳۲ و هارون و باچه های شی گوشت امزو قوچ ره قد نانی که د تگری آسته، د دان درگه خیمه ملاقات بخوره. ۳۳ تنها هارون و باچه های شی امو هدیه های ره که بلده کفار د مراسم تعیین و تقدیس شدن ازوا تقدیم شدد، بخوره. و له آدمای دیگه نباید ازوا بخوره، چراکه امو چیزا مقدس آسته. ۳۴ و اگه یگو چیز امزو گوشت مراسم تعیین و تقدیس و از نان تا صبح باقی مومنه، او ره د آتش در بدی. باقی منده شی نباید خورده شنه، چراکه مقدس آسته. ۳۵ هر چیزی ره که ما دز تو امر کدم، د حق هارون و باچه های شی انجام بدی. اونا ره د دورون هفت روز د مقام پیشوایی تعیین کو. ۳۶ روزانه یگ جونه گاو ره بلده کفار گناه تقدیم کو. توست امی کفار، قربانگاه ره پاک کو و او ره مسح کو تاکه مقدس شنه. ۳۷ د مدت هفت روز، هر روز بلده قربانگاه کفار کو تاکه قربانگاه تقدیس شنه. دزی ترتیب قربانگاه کاملاً مقدس موشه و هر چیزی که دزو دکه بخوره، پاک-و-مقدس موشه.

۳۸ اینی چیزای آسته که تُو باید دایم دَ بِلَه قُرْبانگاه تقدیم کنی: هر روز دُو نَرَبَرَه یگ ساله ره دَ بِلَه قُرْبانگاه قُرْبانی کُو. ۳۹ باره اوّل ره صُبْح تقدیم کُو و باره دوّم ره دَ وختِ شام تقدیم کُو. ۴۰ قد باره اوّل دَهْم حِصّه یگ ایفَه^a بَهِتَرین آرد ره که قد چارْم حِصّه یگ هین^b بَهِتَرین روغون زَبْتونِ کُت شده بَشَه تقدیم کُو. چارْم حِصّه یگ هین شراب انگور ره ام دَ عِنوانِ هدیه وُچی کدنی تقدیم کُو. ۴۱ باره دوّم ره دَ وختِ شام قُرْبانی کُو؛ او ره رقم قُرْبانی صُبْح قد هدیه غَلّه-و-دانه و هدیه وُچی کدنی شی تقدیم کُو. ای یگ خوشبوی مَوْرِدِ پَسند و یگ هدیه خاص بَلدِه خُداوند آسته. ۴۲ اینمی یگ قُرْبانی سوختنی بَلدِه دایم آسته و نسل‌های آینده شُمُو ام باید دَ دانِ درگِه حَیمِه مُلاقات او ره دَ حُضورِ خُداوند تقدیم کنه، چُون دَ اُونجی آسته که ما دَز شُمُو ظاهرِ موشَم و قد شُمُو توره مَوگَم. ۴۳ و دَ اُونجی ما قد بنی اسرائیل مُلاقات مَوگَم و اُمُو جای تَوَسُطِ جلالِ ازمه مَقَدّس موشه. ۴۴ ما حَیمِه مُلاقات و قُرْبانگاه ره مَقَدّس اعلان مَوگَم و هارون و باچه‌های شی ره ام تقدیس مَوگَم تا که اونا بحیثِ پیشوایو دَ حُضورِ ازمه خدمت کنه. ۴۵ ما دَ مینکلِ بنی اسرائیل جای-د-جای موشَم و خُدای ازوا باقی مومنم. ۴۶ و اونا میدنه که ما خُداوند، خُدای ازوا اَسْتَم که اونا ره از سرزمینِ مصر بَرُو اُورْدَم تا دَ مینکلِ ازوا جای-د-جای شُنَم. ما خُداوند، خُدای ازوا اَسْتَم.”

قُرْبانگاهِ بُوخورِ خوشبوی

۳۰ “علاوه ازی، یگ قُرْبانگاه از چیو آکاسی بَلدِه سوختندونِ بُوخورِ^c دَ شکلِ چار کُنْج جور کُو: ۲ درازی یگ توغی، بر شی یگ توغی و بلندی شی دُو توغی بَشَه و چار شاخ شی قد خود شی از یگ چیو بَشَه. ۳ سر، چارطرف و شاخای شی ره قد طَلّایِ خالصِ بُووشَن و دَ گرداگرد شی یگ چُفتی طَلّایی جور کُو. ۴ دَ دُو طرفِ قُرْبانگاه، دَ زیرِ چُفتی طَلّایی، دَ هر دُو گوشه شی دُو حلقه طَلّایی جور کُو. اونا جای بَلدِه دِستک چیو های دراز آسته که قد دِستک چیو ها قُرْبانگاه بَرده موشه. ۵ ای دِستک چیو های دراز از درختِ آکاسی جور شُنه و قد روی کَشِ طَلّایی پوشنده شُنه. ۶ و تُو امی قُرْبانگاهِ بُوخور ره روی دَ روی پرده بیل که دَ پسِ پُشتِ اَزُو صندوقِ شهادتِ مَوْجود آسته، یعنی دَ پیشِ جای کِفاره که دَ زیرِ اَزُو دُو لَوَحِ شهادتِ آسته، دَمزُو جای که ما قد ازتو مُلاقات مَوگَم. ۷ و هارون دَ بِلَه شی بُوخورِ خوشبوی ره دُود کنه. هر صُبْح که بَلدِه آماده کدونِ چراغا داخلِ حَیمِه مییه، او باید از بُوخورِ خوشبوی تقدیم کنه. ۸ و هر شام ام غَیتیکه هارون چراغا ره داغ مونه، او باید ازی بُوخورِ خوشبوی دَ حُضورِ خُداوند دَر بَدیه. ای کار باید نسلِ اَندر نسل دَ حُضورِ خُداوند اجرا شُنه. ۹ بُوخورِ غَیرِ مجاز، قُرْبانی سوختنی و هدیه آردی ره دَ بِلَه اَزُو تقدیم نَکنید و نه ام هدیه وُچی کدنی ره دَ بِلَه شی شیو کُنید. ۱۰ هارون باید سال یگ دفعه دَ بِلَه امزی قُرْبانگاه کِفاره کنه. هر سال نسلِ اَندر نسل او باید از خُونِ قُرْبانی گناه گِرَفْتِه دَ بِلَه شاخ های قُرْبانگاهِ بُوخورِ پاش بَدیه. ای بَلدِه خُداوند کاملاً مَقَدّس آسته.”

مالیه بَلدِه جایگاهِ مَقَدّس

۱۱ و خُداوند دَ مَوسا کُفت: ۱۲ “هر وختیکه بنی اسرائیل ره سرشماری مونی، هر کسی که حساب موشه، باید فدیه بَلدِه جان خُو دَ خُداوند بَدیه، تا که دَ وختِ سرشماری کُدم بلا-و-عذاب دَ سرِ قوم نازل نَشُنه. ۱۳ هر کسی که دَ جَم حساب شده ها موره، او باید نیمِ مِثقالِ نُقره دَ مُطابقِ مِثقالِ جایگاهِ مَقَدّس بَدیه که یگ مِثقالِ شی بیست گیره آسته. ۱۴ امی نیمِ مِثقالِ نُقره یگ هدیه بَلدِه خُداوند آسته. ۱۵ تمام کسای که بیست ساله و باله تر آسته و دَ جَم حساب شده ها موره، باید ای هدیه ره دَ خُداوند بَدیه. ۱۵ آدمِ دَوْلَتَمَند از نیمِ مِثقالِ کده کَلو نَدیه و آدمِ غَرِیب ازی کده کَمتر، چُون وختیکه ای ره دَ

a ۲۹:۴۰ دَهْم حِصّه یگ ایفَه تقریباً یگ و نیم کیلوگرام موشه. b ۲۹:۴۰ چارْم حِصّه یگ هین تقریباً یگ لیتر موشه. c ۳۰:۱ «بُوخور» یگ رقم مواد آسته، غَیتِ که دَر بَدی از شی خوشبوی بَر موشه. d ۳۰:۱۳ وَزَن «یگ مِثقالِ جایگاهِ مَقَدّس» تقریباً دوازده گرام بود و وَزَن «یگ گیره» یگ کَمک زیادتر از نیم گرام بود.

خداوند میدید، ای کفار جان شمو یه. ^{۱۶} و امی پیسه کفار ره که از بنی اسرائیل میگیری د خدمت خیمه ملاقات بدی تا که بحیث یادگاری بلده بنی اسرائیل د حضور خداوند بشه و بلده جان ازوا کفار کنه.

حوض برونزی

^{۱۷} بعد ازو خداوند د موسی گفت: ^{۱۸} "یک حوض برونزی بلده ششت-و-شوی جور کو که پایه شی ام از مواد برونز بشه. او ره د مینکل خیمه ملاقات و قربانگاه بیل و از او پر کو. ^{۱۹} هارون و باچه‌های شی دست و پای خو ره قد امزو او بشویه. ^{۲۰} هر وختیکه اونا د خیمه ملاقات داخل موشه، اونا باید خود ره قد او بشویه؛ اگه نه، اونا مومره. امچنان غیبتیکه اونا بلده خدمت کدو و در ددون هدیه خاص بلده خداوند نزدیک قربانگاه مییه، ^{۲۱} اونا باید اول دست و پای خو ره قد او بشویه؛ اگه نه، اونا حتماً مومره. اینمی بلده هارون و اولاده شی نسل اندر نسل یگ حکم دایمی بشه."

روغون مسح

^{۲۲} بعد ازو خداوند د موسی گفت: ^{۲۳} "از بهترین موادهای خوشبوی بگیر، یعنی پنج صد مثقال^a مر چقیده، دو صد و پنجاه مثقال^b دارچینی، دو صد و پنجاه مثقال نی معطر، ^{۲۴} و پنج صد مثقال پلوس. امی چیزا ره د مطابق مثقال جایگاه مقدس وزن کو. و قد امزیا یگ هین^c روغون زیتون ام اضافه کو. ^{۲۵} د وسیله یگ عطر ساز از پگ امزی مواد ها روغون مقدس ره بلده مسح کدو جور کو. ای روغون مقدس بلده مسح کدو آسته. ^{۲۶} بعد ازو خیمه ملاقات، صندوق شهادت، ^{۲۷} میز و پگ ظرفای شی ره، چراغ دانی و تمام اسباب شی ره، قربانگاه بخور، ^{۲۸} قربانگاه قربانی‌های سوختنی و تمام وسایل شی ره و حوض ره قد پایه‌های شی قد امزی روغون مقدس مسح کو. ^{۲۹} اونا ره تقدیس کو تا که کاملاً مقدس شنه و هر چیزی که دزوا دکه بخوره پاک-و-مقدس موشه. ^{۳۰} قد امزی روغون مقدس هارون و باچه‌های شی ره مسح کده تقدیس کو تا که اونا بحیث پیشوایو د حضور ازمه خدمت کنه. ^{۳۱} و د بنی اسرائیل بگی که اینمی روغون مسح د پیش ازمه مقدس آسته و از نسل تا نسل باید مقدس حساب شنه. ^{۳۲} ای روغو نباید د بله جسم آدمای دیگه شیو شنه و شمو نباید مثل ازی وری تیار کنید، چون ای مقدس آسته و شمو باید ای ره پاک-و-مقدس بدینید. ^{۳۳} هر کسی که مثل امزی روغو جور کنه و یا د بله جسم کدم شخص دیگه شیو کنه، او باید از منه بنی اسرائیل آخ شنه."

ترتیب بخور خوشبوی

^{۳۴} و خداوند د موسی گفت: "امزی موادهای خوشبوی یعنی میعه، اظفار، قنه و کندر خالص بگیر و اونا پگ شی یگ اندازه و برابر بشه. ^{۳۵} امی موادهای خوشبوی ره گت کده د وسیله یگ عطر ساز بخور خوشبوی جور کو. ای بخور خوشبوی باید نمک زده، پاک و مقدس بشه. ^{۳۶} یگ کمک شی ره خوب نرم بکوی و یگ مقدار ازو ره د پیش صندوق شهادت د منه خیمه ملاقات بیل، دمزو جای که ما قد ازتو ملاقات مونم. امی بخور خوشبوی بلده شمو کاملاً مقدس بشه. ^{۳۷} ازی رقم بخور قد امزی اندازه مواد خوشبوی بلده خودون خو جور نکنید، چراکه ای بخور خاص بلده خداوند آسته و شمو باید او ره مقدس حساب کنید. ^{۳۸} هر کسی که مثل ازی بخور جور کنه تا از خوشبویی شی لذت ببره، او باید از منه قوم خو آخ شنه."

^a ۳۰:۲۳ پنج صد مثقال تقریباً شش کیلوگرام مؤشد. ^b ۳۰:۲۳ دوصد و پنجاه مثقال تقریباً سه کیلوگرام. ^c ۳۰:۲۴ یگ «هین» تقریباً چار

لتر موشه.

اُستاد ها و اَسبابِ خَیمه عِبادت

۳۱

۱ و خُداوند دَ مُوسَى كُفِت: ۲ "اونه، ما بَصَلتِیل باچِه اُوری، نوسِه حُور ره از طایفه یهُودا نام گِرِفته كُوی كُدم. ۳ ما اُوره از رُوح اِلهی پُر كدیم و دَزُو حِكمت، عقل و دانایی و مهارت بلده هر كار هُنری دَدیم. ۴ اُو دَ طَلّاسازی، نقره سازی و دَ كارای برونز قایل و ماهر آسته ۵ و امچنان دَ كارِ سنگ تراشی، جواهر سازی، نجاری و حجاری و دَ رقم رقم كارا اُستا یه. ۶ علاوه ازی، ما اهلویاب باچِه اَخِسامك ره از طایفه دان اِنِتخاب كُدم تاكه همكارِ بَصَلتِیل بَشه. و ما دَ دِل پگِ آدمای دانا حِكمت بخشیدُم تا اونا هر چیزِی ره كه دَز تُو اُمر كُدم، جور كنه، ۷ یعنی خَیمه مُلاقات، صندُوقِ شهادتِ ره قد جای كِفاره كه دَ بِلِه شی آسته و تمامِ اَسباب و وسایلِ خَیمه ره كه ازی قرار آسته: ۸ میز و ظرفای شی، چراغدان از طَلّای خالِص و اَسبابِ اَزُو، قُربانگاهِ بُخور، ۹ قُربانگاهِ قُربانی سوختنی قد اَسباب شی، حوض و پایه‌های شی، ۱۰ كالای بافته شده و كالای مُقَدّسِ هارون پیشوا و كالای باچه‌های شی بلده خِدمت پیشوایی، ۱۱ روغونِ مَسَح و بُخورِ خوشبُوی بلده جای مُقَدّس. تمامِ امزی چیزا ره اونا باید دُرُست دَ مُطابِقِ اُمُر و تورا ی كه دَز تُو اُمر كُدم، جور كنه."

روزِ آرام

۱۲ بعد اَزُو خُداوند دَ مُوسَى كُفِت: ۱۳ "تُو دَ بَنی اِسرائیل بُگی كه روزای آرام ره كه بلده شُمو تعیین كُدم نِگاه كنید، چراكه روزِ آرام یگ نشانی دایم دَ بَینِ ازمه و شُمو و نسل‌های آینده شُمو آسته تا شُمو بَدَنید كه ما خُداوند اَسْتُم، خُداوندی كه شُمو ره تقدیس مُونُم. ۱۴ پس شُمو روزِ آرام ره مُحترم بَدَنید، چُونِ ای روزِ بلده شُمو مُقَدّس آسته. كسی كه حُرْمَتِ روزِ آرام ره نِگاه نُمونه، اُو باید كُشته شُنه و شخصی كه دَزی روزِ كار مونه، اُو آدم باید از مَنِه قَوْمِ خُو آخ شُنه. ۱۵ شَش روزِ بلده شُمو رَوا آسته كه كار كُنید، مگم روزِ هفتم ۱۶ روزِ آرام آسته كه دَ نظِرِ خُداوند مُقَدّس آسته. هر كسی كه دَ روزِ آرام كار مونه، اُو باید كُشته شُنه. ۱۶ پس بَنی اِسرائیل باید روزِ آرام ره دَ یاد دَشته بَشه و ای قانُونِ ره نسل دَ نسل مِثِلِ عهد-و-پیمانِ اَبَدی پوره كُنه. ۱۷ ای دَ بَینِ ازمه و بَنی اِسرائیل یگ نشانی دایمی آسته، چراكه دَ شَش روزِ خُداوند اَسْمو و زمی ره جور كد و دَ روزِ هفتم دِست از كار كَشید و آرام گِرِفِت."

۱۸ و خَتبِكِه خُداوند توره حُور ره قد مُوسَى دَ كوهِ سِینا تامو كد، اُو دَ مُوسَى دُو لُوحِ شهادت، یعنی اُمُو دُو لُوحِ سنگی ره دَد كه قد كِلِكِ خُدا نِوشته شُدَد.

گوسلهِ طَلّایی

۳۲

۱ وختی مردُم دید كه عَدْر وخت تیر شُد، ولے مُوسَى از كوهِ سِینا تاه نَمَد، اونا پیشِ هارونِ جَم شده كُفِت: "باله شُو و بلده مو یگ خُدا جور كُو كه پیشِ رُوی مو رفته مو ره هِدایتِ بَدیه، چُونِ مو نُموفامی دَ سِرِ اُمُر و آدم یعنی مُوسَى كه مو ره از سرزمینِ مِصر بَرُو اُورد، چی آمده." ۲ پس هارونِ دَزوا كُفِت: "گوشواره های طَلّایی ره كه دَ گوشِ خاتونو، باچه ها و دُخترن شُمو آسته، بُر كُنید و دَ پیشِ ازمه بَیرید." ۳ اوخته پگِ مردُم گوشواره های خُو ره از گوشای خُو بُر كده دَ پیشِ هارونِ اُورد. ۴ و اُو اُمُو گوشواره ها ره از دِستِ ازوا گِرِفِت و اونا ره اُو كده دَ یگ قالبِ ریختند و دَ شكلِ یگ گوسلهِ نَقش و نِگار كد. پس اونا كُفِت: "ای اِسرائیل، اینمی خُدا ی تُو آسته كه تُو ره از سرزمینِ مِصر بَرُو اُورد!" ۵ وختی هارونِ امی كارِ مردُم ره دید، اُو دَ پیشِ رُوی گوسلهِ یگ قُربانگاهِ جور كد و كُفِت: "صَباحِ بلده خُداوند

جشن گرفته موشه. ^۶ صبحگاه روز دیگره شی مردم باله شده قربانی‌های سوختنی تقدیم کد و قربانی‌های سلامتی آورد. و مردم تاه ششسته خورد و وچی کد و بعد ازو باله شده خرمستی کد.

^۷ پس خداوند د موسی گفت: "ری شو و تاه برو، چون ای قوم از تو که از سرزمین مصر برو آوردی، فاسد شده. ^۸ اونا د زودی امو راه ره که ما دزوا نشو ددم ایله کده و بلده خو یگ گوسله طلایی جور کده و او ره پرستش مکنه و دزو قربانی کده موگه: 'ای اسرائیل، اینمی خدای تو آسته که تو ره از سرزمین مصر برو آورده!'" ^۹ و خداوند ادامه دده د موسی گفت: "ما امی مردم ره هوش کدم که چیقس یگ قوم سرکش آسته. ^{۱۰} و آلی مره تنها بیل تاکه آتش قار-و-غصب مه د سر ازوا زیاد شنه و اونا ره نابود کنم، مگم از تو یگ قوم بزرگ جور مونم." ^{۱۱} لیکن موسی د پیش خداوند، خدای خو عذر-و-زاری کده گفت: "ای خداوند، چرا آتش قار-و-غصب خو ره د سر قوم خو زیاد کده، د سر قومی که خود تو قدرت عظیم و دست زورثوی خو اونا ره از سرزمین مصر برو آوردی؟" ^{۱۲} چرا د مصریا دلیل میدی که بگیه، خداوند اونا ره بازی دده از ملک بر کد تا اونا ره د کوه ها بگشه و از روی زمی پای پاک گم کنه؟ خداوند، از قار-و-غصب خو تاه شو و رحم کده قوم خو ره د بلا گرفتار نکو. ^{۱۳} خدمتگرای خو ابراهیم، اسحاق و اسرائیل ره د یاد خو بیر که تو بلده ازوا د ذات خو قسم خورده گفندی که 'نسل شمو ره مثل ستاره‌های آسمو کلو مونم و تمام سرزمینی ره که د باره شی توره گفتیم، د اولاده شمو مویخشم و تمام سرزمی تا ابدالاباد ازوا موشه.'" ^{۱۴} پس خداوند د سر قوم خو رحم کد و بلای ره که گفته بود "ری مونم،" ری نکد.

^{۱۵} پس موسی دور خورد و قد امو دو لوح شهادت که د دست شی بود، از کوه تاه شد؛ امو دو لوح د هر دو طرف شی نوشته بود، ام د پشت و ام د روی شی. ^{۱۶} امو لوح ها کار خدا بود و نوشته شی نوشته خدا که د روی ازوا نقش شده بود. ^{۱۷} وختیکه یوشع صدای چیغ مردم ره شنید، او د موسی گفت: "ما صدای جنگ ره از خیمه‌گاه میشنوم." ^{۱۸} موسی گفت: "ای نه صدای چیغس پیروزی آسته و نه صدای ناله شکست، بلکه صدای بیت خاندو د گوش مه میبه." ^{۱۹} وختیکه موسی د نزدیک خیمه‌گاه رسید و گوسله طلایی و خرمستی مردم ره دید، قار-و-خشم موسی باله آمد و او امو لوح ها ره د دامون کوه از دست خو پورته کده اونا ره تکه-و-پرچه کد. ^{۲۰} و امو گوسله طلایی ره که اونا جور کدد، گرفته د آتش سوختند. بعد ازو او ره سیده خوب نرم کد تاکه خاک آلی جور شد و او ره د آو اندخت و امو او ره د بنی اسرائیل وچیدلجی کد. ^{۲۱} اوخته موسی د هارون گفت: "ای قوم دز تو چی کار کده بود که تو اینا ره دزی گناه عظیم گرفتار کدی؟" ^{۲۲} هارون د جواب شی گفت: "د سر ازمه قار نشو صاحب! خود تو میدنی که ای قوم چیقس فاسد و گناه آلود آسته. ^{۲۳} اونا دز مه گفت که 'بلده مو یگ خدا جور کو که پیش روی مو رفته مو ره هدایت کنه، چون مو نموفامی د سر امزی موسی که مو ره از سرزمین مصر برو آورد، چی آمده.' ^{۲۴} اوخته ما دزوا گفتیم، هر کسی که چیزی طلایی داشته بشه، او ره بر کده دز مه بیره. 'و اونا طلا ره دز مه دد و ما او ره د آتش اندختم و اینی گوسله بر شد.'" ^{۲۵} موسی دید که مردم از چته بر شده ری یه، چون هارون اونا ره سر ایله ایشند و موقع دد که د پیش دشمنای خو رسوا شنه. ^{۲۶} پس موسی د درگه خیمه‌گاه ایسته شد و د صدای بلند چیغ زده گفت: "کسی که طرفدار خداوند آسته، پیش ازمه بیبه!" و تمام بنی لای د دیر ازو جم شد. ^{۲۷} و موسی دزوا گفت: "خداوند، خدای اسرائیل موگه که 'شمشیر د کمر خو بسته کنید و ازی سون خیمه‌گاه تا او سون خیمه‌گاه بورید و هر نفر شمو برار و دوست و همسایه خو ره بکشید.'" ^{۲۸} پس بنی لای از گفته موسی اطاعت کد و دمرو روز تقریباً سه هزار نفر از قوم کشته شد. ^{۲۹} بعد ازو موسی د لاویا گفت: "امروز شمو خود ره د خداوند وقف کدید، چون حتی د خلاف باچه و برار خوباله شدید. امزی خاطر امروز شمو صاحب برکت موشید." ^{۳۰} روز دیگره شی موسی د قوم گفت: "شمو گناه کنه کدید. آلی ما سربله د حضور خداوند مورم؛

^a ۳۲: ۱۳ «اسرائیل» یعنی یعقوب باچه اسحاق. ^b ۲۷: ۳۲ یعنی، هر کسی که د گوسله طلایی ره پرستش کده، باید کشته شنه.

شاید بتنم بلده گناه شمو کفاره کنم. " ۳۱ پس موسیٰ دَ حُضُورِ خُداوند رفت و گفت: "آه خُداوند، ای مردُم گناه بسیار کته کده، چُون اونا بلده خُو یگ خُدا ی طَلائی جور کده. ۳۲ و آلی ما دَ پیش ازتو عذر-و-زاری مونتُم که گناه ازوا ره بئخشی و اگه نموبخشی، نام از مره از کتاب خُو گُل کو. " ۳۳ پس خُداوند دَ موسیٰ گفت: "کسی که دَز مه گناه کده، نام ازو ره از کتاب خُو گُل مونتُم. ۳۴ آلی بورو، قوم ره دَ امزو جای که گفته بودُم راهنمای کو و ملایکه مه پیشلون تو موره. لیکن دَ روزی که ما بازخواست مونتُم، ما اونا ره بخاطر خطای ازوا جزا میدم. " ۳۵ پس خُداوند قوم اسرائیل ره دَ بلا گرفتار کد، چراکه اونا بلده خُو گوسله جور کدد، یعنی امو گوسله ره که هارون شکل ددد.

تِیاری بلده کوچ کدو از کوه سینا

۳۳ بعد ازو خُداوند دَ موسیٰ گفت: "از اینجی کوچ کده بورو و ای قوم ره که از سرزمین مصر برو اوردی، طرف امزو سرزمی هدایت کو که دَ ابراهیم، اسحاق و یعقوب قسم خورده گفتم که 'او ره دَ اولاده شمو موبخشم.' ۱ ما یگ ملایکه ره پیشلون تو ری مونتُم تا که کنعانیا، اموریا، حتیا، فریزیا، جویا و ییوسیا ره ازونجی بر کنه. ۲ شمو دمزو سرزمی که از شی شبر و عسل جاری آسته بورید. لیکن ما قد شمو نمورم، چُون شمو یگ قوم سرکش آستید و امکان دَره که شمو ره دَ بین راه نابود کنم. " ۳ وختیکه مردُم ای تورای بد ره شنید، اونا ماتم گرفت و هیچ کس گوش-و-گانه خُو ره دَ جان خُو نکد، ۴ چُون خُداوند پیشتر دَ موسیٰ گفت: "دَ بنی اسرائیل بگی که 'شمو یگ قوم سرکش آستید؛ اگه یگ لحظه ام دَ بین شمو بییم، امو وخت شمو ره نابود مونتُم.' آلی گوش-و-گانه خُو ره از جان خُو بر کنید تا بفامم که قد شمو چی کار کنم. " ۵ پس بنی اسرائیل وختیکه از کوه حوریب^a ری شد، گوش-و-گانه خُو ره از جان خُو بر کد. ۶ دمزو غیت موسیٰ یگ خیمه ره میگرفت و او ره دَ برو دورتر از خیمه گاه میزد. او امو خیمه ره خیمه ملاقات نام ایشند و هر کسی که میخواست قد خُداوند راز-و-نیاز کنه دَ برون خیمه گاه دَ جایی که خیمه ملاقات بود، مورفت. ۷ وختیکه موسیٰ طرف خیمه ملاقات برو مورفت، تمام مردُم باله شده دَ دان خیمه خُو ایسته موشد و از پشت موسیٰ توخ موکد تا وختیکه موسیٰ داخل خیمه موشد. ۸ و امی که موسیٰ دَ خیمه داخل موشد، ستون اُور تاه آمده دَ دان خیمه ایسته موشد و خُداوند قد موسیٰ توره موگفت. ۹ وختی مردُم ستون اُور ره دَ دان خیمه ملاقات ایسته میدید، پگ شی باله موشد و هر کس دَ دان خیمه خُو سجده موکد. ۱۰ اوخته خُداوند قد موسیٰ روی دَ روی توره موگفت، مثل که یگ آدم قد دوست خُو گپ میزنه. بعد ازو موسیٰ پس دَ خیمه گاه میمد و له دستیار جوان شی یوشع باچه نون، از منه خیمه بر نموشد.

موسیٰ دَ حُضُورِ جلالِ خُدا

۱۲ موسیٰ دَ خُداوند گفت: "اینه، تو دَز مه موگی که 'ای قوم ره ببر.' مگم مره نکفتی که کی ره قد ازمه ری موکنی. علاوه ازی، تو دَز مه گفتی که مره دَ نام مینخشی و نظر لطف تو دَ بله مه آسته. ۱۳ پس آلی اگه نظر لطف تو دَ بله مه آسته، راه-و-طریق خُو ره دَز مه یاد بدی تا که تو ره پنخشم. دمزی رقم نظر لطف تو دَ بله مه قرار میگیره. ای ام دَ یاد تو بشه که ای مردُم قوم خود تو یه. " ۱۴ اوخته خُداوند دَ موسیٰ گفت: "حُضُور مه^b قد تو آسته و ما خاطر تو ره جم مونتُم. " ۱۵ و موسیٰ بسم دَ خُداوند عرض کد: "اگه حُضُور تو قد مو نبشه، مو ره از اینجی هیچ نبر. ۱۶ پس چطور فامیده شنه که نظر لطف تو دَ بله خود مه و ای قوم تو آسته؟ آیا امزی فامیده نموشه که تو قد ازمو بوری و ما و قوم تو، از پگ قومای که دَ روی زمی آسته، فرق دشته بشی؟"

a ۳۳:۶ کوه حوریب یعنی کوه سینا. b ۳۳:۱۴ دَ جای "حُضُور مه" دَ زبون عبرانی "روی مه" نوشته یه.

۱۷ و خُداوند دَ مُوسَى كُفَّت: "امی کار ره ام بلده ازتو مونم، چراکه ما از تو راضی استم و تو ره خوب مینخشم." ۱۸ اوخته موسی كُفَّت: "آی خُداوند، مَره بیل که بزرگی-و-جلال تو ره بنگرم." ۱۹ پس خُداوند كُفَّت: "ما تمام خوبی خو ره از پیش روی تو تیر مونم و نام خو یعنی «خُداوند» ره دَز تو اعلان مونم. ما دَ بِلَه کسی رَحِم مونم که دَزو رَجیم استم و دَ کسی دِلسوزی مونم که دَزو دِلسوز استم." ۲۰ او ادامه دده كُفَّت: "مگم تو نَمیتنی روی مَره بنگری، چون هیچ انسان نَمیتنه که مَره بنگره و زنده بُمه." ۲۱ بعد ازو خُداوند كُفَّت: "اینه، دَ نزدیک ازمه یگ جای آسته؛ دَ بِلَه امزو سنگ کته ایسته شو. ۲۲ وختیکه بزرگی-و-جلال مه از پالوی تو تیر موشه، تو ره دَ سُلَاحِ سنگ کته میلم و قد آله خو پوٹ مونم تا وختیکه ازونجی تیر شُم. ۲۳ مگم دست خو ره باله مونم تاکه پشت مَره بنگری؛ لیکن روی مه دیده نُموشه."

لوح های نو

۳۴

۱ بعد ازو خُداوند دَ مُوسَى كُفَّت: "دو لوح سنگی مثل لوح های اولنه بلده خو تراش کو و ما دَ بِلَه ازوا کلمه های ره نوشته مونم که دَ بِلَه لوح های اولنه نوشته بود و تو اونا ره میده کدی. ۲ صبحگاه خود ره تیار کده دَ بِلَه کوه سینا باله بیه و دَ شیخی کوه دَ حُضُور ازمه حاضر شو. ۳ هیچ کس قد ازتو باله نیه و هیچ کس ام دَ تمام کوه دیده نَشَنه و گله و رمه ام دَزی کوه نَجَره." ۴ پس موسی دو لوح سنگی رقم لوح های اولنه تراش کد و صبحگاه باله شده دَ بِلَه کوه سینا رفت، امو رقم که خُداوند دَزو امر کده بود. او امو دو لوح سنگی ره دَ دست خو گرفته قد خو بُرد. ۵ و خُداوند دَ آور نازل شده قد ازو دَ اونجی ایسته شد و نام خو ره «خُداوند» كُفَّت. ۶ خُداوند از پیش روی موسی تیر شده اعلان کد: "خُداوند! خُداوند، خُدای رَجیم و پُرْفِیض آسته، دیر خَشَم-و-قار، مگم پُر از مُحَبَّت و وفادار. ۷ نگاه کُننده رَحمت بلده هزارها و بخشش کُننده گناهها، شرارت ها و خطاها، لیکن مُجَرِم ره هرگز بیه جزا نَمیله و بخاطر گناه آته گو از اولادا و از بچکیچای اولادا، تا پشت سِوَم و چارم انتقام میگیره." ۸ اوخته موسی فوری روی دَ خاک اُفتد و سجده کده ۹ كُفَّت: "خُداوند! اگه واقعا نظر لطف تو دَ بِلَه مه آسته، ما عذر مونم که تو ام قد ازمو بوری، چون ای قوم یگ قوم سرکش آسته. یا مولا، باز ام دَ پیش تو عذر-و-زاری مونم که گناهها و خطاهای ازمو ره ببخش و مو ره بحیث مال خو قبول کو."

خدا قد بنی اسرائیل عهد و قول خو ره تازه مونه

۱۰ و خُداوند كُفَّت: "اینه، ما یگ عهد بسته مونم. ما دَ پیش روی پگ قوم تو کارای عجیب ره انجام میدم که تا آلی ره دَ هیچ جای و دَ بین هیچ ملت دنیا دیده نشده بشه. و تمام قوم که تو دَ بین ازوا استی مینگره که خُداوند چی کارای ترسناک ره دَ پیش شمو انجام میدیه. ۱۱ از احکامی که امروز ما دَز تو امر مونم، اطاعت کو. اینه، ما اموریا، کنعانیا، حِتیّا، فرزیا، جویا و یبوسیا ره از پیش روی تو بر مونم. ۱۲ احتیاط کو، دَ امزو سرزمی که موری قد مردم امزو سرزمی عهد بسته نکو؛ نَشَنه که اونا دَ بین قوم تو دام جور شنه. ۱۳ بلکه شمو قربانگاه های ازوا ره چپه کده ستون های پرستی ازوا ره میده کُنید و بُت های آشیره^a ره خراب کُنید. ۱۴ بَعیر ازمه خُدای دیگه ره پرستش نکو، چراکه ما خُداوند استم و نام ازمه «خُدای عبور» آسته. ۱۵ فکر خو ره بگیر که قد مردم امزو سرزمی عهد بسته نکنی، چراکه اونا از روی شهوت دَ خُدايون خو عبادت مونه و دَ بُت های خو قربانی مونه و ازتو دعوت مونه که قد ازوا یگجای شنی و دَ خوردن قربانی ازوا شریک شنی. ۱۶ بعد ازو تو دخترن ازوا ره دَ باچه های خو میگیری و دخترن ازوا که دَ پشت خُدايون خو موره، اونا باچه های تو ره ام گمراه کده دَ بُت پرستی هدایت مونه. ۱۷ ^b بُت های ریختنده شده ره بلده خو خُدايو جور نکو. ۱۸ عید ^a ۳۴:۱۳ آشیره یگ بُت چوبی بود که شکل خاتو ره دشت. ^b ۳۴:۱۶ ای کار ره خُداوند مثل زناکاری آلی حساب مونه. چون اونا از خُداوند دور شده خُدايون دیگه ره پرستش مونه، امو رقم که یگ خاتو از شوی خو دور رفته دَ پشت یگو مرد دیگه موره.

فطیر ره نگاه کُنید و مُدّت هفت روز نانِ فطیر بُخوَرید، اُمّو رقم که دَز شُمّو امر کدیم. ای ره دَ وختِ مُعین دَ ماهِ اَیبب^۱ پوره کُنید، چراکه شُمّو دَ ماهِ اَیبب از مصر بُر شُدید. ^{۱۹} تمامِ اُولباری‌های نَر از مه موشه: اُولباری‌های نَر حیوانات شُمّو ام، چی از گِله گاو بَشه، چی از رمه گوسپو. ^{۲۰} لیکن دَ عَوْضِ اُولباری خَر خُو باید یگ باره فِدیّه بَدید و اگه فِدیّه نَمیدید باید گردون شی ره میده کُنید. بلده تمام باچه‌های اُولباری خُو باید فِدیّه بَدید. هیچ کس دِسِتِ خالی دَ حُضوَرِ ازمه حاضر نَشنه. ^{۲۱} شش روز^b باید کار کُنی و دَ روزِ هفتم باید آرام بگیری؛ حتی دَ فصلِ قلبه کدو و دِرَو کدو باید روزِ آرام ره نگاه کُنی. ^{۲۲} عیدِ هفته ها ره برگزار کُنید، یعنی عیدِ نَوَبَرِ حاصِلاتِ ره از حاصِلِ گندم. امچنان عیدِ جم‌آوری ره دَ آخرِ فصلِ دِرَو، هر سال نگاه کُنید. ^{۲۳} سالِ سه دفعه پگِ مَردا-و-باچه‌های شُمّو دَ حُضوَرِ مولا، خُداوند-خُدایِ اسرائیل، حاضر شنه. ^{۲۴} ما دیگه قوم ها ره از پیشِ رُویِ شُمّو دُتلجی مَوْنَم و سرحدِ شُمّو ره پراخ مَوْنَم و وختیکه شُمّو هر سال سه دفعه دَ حُضوَرِ خُداوند، خُدایِ خُو حاضر موشید، هیچ کس دَ قَصِدِ گِرِفتونِ زمینِ شُمّو نَمییه.

^{۲۵} خُونِ قُربانی ره قد نانِ خمیرمایه‌تُو دَز مه تقدیم نَکُنید و گوشتِ قُربانی عیدِ پَصَح تا صُبحِ باقی نَمنه. ^{۲۶} بهترینِ نَوَبَرِ حاصِلاتِ زمینِ خُو ره دَ خانه خُداوند، خُدایِ خُو بَیرید. بُزغله ره دَ شیرِ آبه شی پُخته نَکُنید. ^{۲۷} بعد ازو خُداوند دَ موسیٰ گُفت: «ای توره ها ره نوشته کو، چون دَ مطابقِ امزی توره ها ما قد تُو و قومِ اسرائیل عهد بسته کدیم.» ^{۲۸} موسیٰ چل شاو و چل روز اُونجی دَ پیشِ خُداوند بُود؛ اُو نه نان خورد و نه آو وچی کد. اُو تورای عهد، یعنی ده حُکم^c ره دَ بِلَه لوحِ های سنگی نوشته کد.

نورانی شُدونِ چهره موسیٰ

^{۲۹} وختیکه موسیٰ از کوه سبنا تاه میمد و دُو لوحِ سنگی ام دَ دِسِتِ شی بُود، پوستِ رُویِ شی دَ سَبَبِ توره گُفتو قد خُداوند نورانی شُدُد (جَلَجَلِ مَوکد)؛ مگم خودِ موسیٰ از نورانی شُدونِ جَلَجَلِ کدونِ رُویِ خُو خبر نَدَشِت. ^{۳۰} وختی هارون و بنی اسرائیل موسیٰ ره دید که رُویِ شی نورانی شُدِه (جَلَجَلِ مونه)، اونا ترس خورد که دَرُو نزدیک شنه. ^{۳۱} مگم موسیٰ اونا ره کوی کد و هارون و تمام رهبرای قوم دَ پیشِ ازو آمد و اُو قد ازوا توره گُفت. ^{۳۲} بعد ازو تمام بنی اسرائیل نزدیک شی آمد و اُو تمام احکام ره که خُداوند دَ بِلَه کوه سبنا دَرُو گُفتُد، دَرُو نقل کد. ^{۳۳} وختیکه موسیٰ توره خُو ره قد ازوا تامو کد، اُو دَ رُویِ خُو رُویِ بَند کش کد. ^{۳۴} مگم زمانیکه موسیٰ بلده توره گُفتو دَ حُضوَرِ خُداوند مورفت، اُو رُویِ بَند خُو ره از رُویِ خُو پس مَوکد، تا وختیکه از خیمه بُر موشُد. و غیتیکه اُو از خیمه بُر موشُد، اُمّو چیزی که دَزشی امر شُدِه بُود، اُو ره دَ بنی اسرائیل نقل مَوکد، ^{۳۵} و بنی اسرائیل رُویِ موسیٰ ره میدید که پوستِ چهره شی نورانی شُدِه. پس موسیٰ تا زمانِ دُوباره رفتونِ خُو دَ حُضوَرِ خُداوند، رُویِ بَند ره بسم دَ رُویِ خُو کش مَوکد.

قانونِ روزِ آرامِ تاکیدِ موشه

^۱ موسیٰ تمام جماعتِ بنی اسرائیل ره جم کده، دَرُو گُفت: «اینی توره های آسته که خُداوند امر کده تا شُمّو اونا ره اجرا کُنید: **۳۵**

^۲ شش روز مینید کار کُنید و روزِ هفتم بلده شُمّو یگ روزِ مُقَدَسِ بَشه، یگ روز، کاملاً بلده آرام و دَمَرسی کدو و تقدیم دَ خُداوند. هر کسی که دَرُو روز کار کُنه، باید کُشته شنه. ^۳ دَ روزِ آرام دَ تمام خانه‌های شُمّو آتش نَباید روشو شنه.»

^a ۳۴:۱۸ ماهِ اَیبب یعنی ماهِ حَمَل. ^b ۳۴:۲۱ دَ یگ هفته شش روز کار و یگ روز آرام. ^c ۳۴:۲۸ «ده حُکم» امچنان دَ نامِ «لوحِ محفوظ»

هدیه ها بلده جایگاه مُقدّس

^۴ موسیٰ د تمام جماعتِ بنی اسرائیل گفت: "اینی توره آسته که خُداوند دَز مه امر کده: ^۵ از بین قوم خُو هدیه بلده خُداوند بگیری. کسای که از تی دل و د رضایت خُو هدیه بدیه، میتنه که ازی چیزا بیره: طلا، نُقره و برونز؛ ^۶ چوغ لاجوردی، ارغوانی و سُرخ رنگ و کتان نرم و موی بُز؛ ^۷ پوست سُرخ شده قوچ و پوست نرم-و-قیمتی، چپو درخت آکاسی، ^۸ روغون زبُتون بلده چراغا، موادِ خوشبوی بلده روغون مَسح و بلده بَخور خوشبوی، ^۹ سنگای عقیق و دیگه سنگای قیمتی بلده ایفود و سینه بند پیشوای بُزرگ."

أسباب لازم بلده جایگاه مُقدّس

^{۱۰} تمام آدمای لایق و دانادل از بین شُمو بییه و هر چیزی ره که خُداوند امر کده جور کنه: ^{۱۱} جایگاه مُقدّس ره د شُمولِ خیمه شی و پوش شی، چنگک ها و چپو های چارتراش شی، پشت‌بندا، ستون ها و پایه های شی؛ ^{۱۲} صندوقِ شهادت و دستک‌چپو های شی، جای کِفاره یعنی سرپوشِ صندوق و پرده که مُقدّسترین جای ره پُوت مونه؛ ^{۱۳} میز و دستک‌چپو ها و پگِ ظرفای شی و نانِ حُضورِ خُداوند؛ ^{۱۴} چراغدان بلده روشنی د شُمولِ چراغا و روغو و دیگه أسباب شی؛ ^{۱۵} قربانگاهِ بَخور خوشبوی و دستک‌چپو های اُزو، روغونِ مَسح و بَخور خوشبوی؛ پرده درگه جایگاه؛ ^{۱۶} قربانگاهِ قربانی سوختنی و اُجاقِ برونزی اُزو، دستک‌چپوها و تمام أسباب شی؛ حوض و پایه شی، ^{۱۷} پرده های چاردیوالی حولی، ستون ها و پایه های ازوا و پرده درگه حولی؛ ^{۱۸} میخ های جایگاه و میخ های چاردیوالی و ریسپونای ازوا؛ ^{۱۹} کالا های بافته شده که بلده خدمت کدو د جایگاهِ مُقدّس پوشیده موشه، یعنی کالا های مُقدّس هارون پیشوا و کالا های باچه های شی که اونا بلده خدمتِ پیشوایی موبوشه."

هدیه های مردم و کارای اُستاد ها

^{۲۰} بعد اُزو تمام جماعتِ بنی اسرائیل از حُضورِ موسیٰ رفت. ^{۲۱} هر کس که د دل شی شور-و-شوق پیدا شد و روح و روان شی او ره حرکت دد، او آمده بلده خُداوند هدیه اُورد و امو هدیه ها بلده جور کدون خیمه مُلاقات و أسباب شی و امچنان بلده کالاهای مُقدّس استعمال شد. ^{۲۲} پس خاتونو و مردکو آمده از تی دل خُو د رضایت خُو حلقه های بینی، گوشواره ها، انگشتری ها، گردو بندها و دیگه چیزای طلائی خُو ره اُورد و د عنوانِ هدیه د خُداوند تقدیم کد. ^{۲۳} و هر کسی که صاحبِ رختِ لاجوردی، ارغوانی و سُرخ رنگ و کتان و موی بُز و پوستِ سُرخ شده قوچ و پوستِ نرم-و-قیمتی بود، اونا ره اُورد. ^{۲۴} و ام تمام کسای که هدیه نُقره و برونز اُورد، او ره د خُداوند تقدیم کد. و د پیش هر کس که چپو آکاسی پیدا شد، او ره بلده خدمت د خیمه اُورد. ^{۲۵} پگِ خاتونوی لایق و دانادل قد دستای خُو پاشم میریشت و چوغ ریشته شده لاجوردی، ارغوانی و سُرخ رنگ و کتان نرم میورد. ^{۲۶} امچنان پگِ خاتونوی که شوق و لیاقت دشت، موی بُز میریشت. ^{۲۷} رهبرای قوم سنگای عقیق و دیگه سنگای قیمتی ره بلده ایفود و سینه بند اُورد. ^{۲۸} اونا موادِ خوشبوی و روغونِ زبُتون بلده روشنی و بلده روغونِ مَسح و بَخور خوشبوی ام اُورد. ^{۲۹} خُلاصه، پگِ مردکو و خاتونوی قومِ اسرائیل که دل ازوا اونا ره تشویق کد، بلده تمام کارای که خُداوند د موسیٰ امر کدد، اونا د رضایت و خوشی دل خُو بلده خُداوند هدیه ها اُورد.

اُستاد ها بلده کارِ جایگاهِ مُقدّس

^{۳۰} پس موسیٰ د بنی اسرائیل گفت: "اینه، خُداوند بصلّیل باچه اوری نوسه خور ره که از طایفه یهودا آسته، انتخاب کده د نام کوی کد ^{۳۱} و او ره از روحِ الهی پُر کده دزو حکمت و عقل و دانایی و مهارت بلده هر کار هنری دد، ^{۳۲} تا که

دَ طِلَّاسازی، نقره سازی و دَ کارای برونز قابل و ماهر بشه. ^{۳۳} اَو امچنان دَ کارِ سنگ تراشی، جواهر سازی، نجاری و حجاری و دَ رقم رقم کارای هنری اُستایه. ^{۳۴} خُداوند دَزُو و دَ اهلویاب باچه اخیسامک از طایفه دان، اِستعدادِ تعلیم دَدون هنر ره دَ دیگر ام بخشید. ^{۳۵} خُداوند دِل ازوا ره پُر از حکمت کده تا اونا دَ هر رقم کارا مهارت دَشته بشه، یعنی دَ نقاشی، دِست دوزی و گلدوزی قد چوغ های لاجوردی، ارغوانی و سُرخ رَنگ و دَ بافتونِ کتانِ نَرم و میده بافت؛ و ام تا توانایی جور کدون هر چیز ره دَشته بشه.

۳۶

^۱ بَصَلتیل و اهلویاب و پگ اُستاد های که خُداوند دَزُوا بلده جور کدون جایگاهِ مُقَدَّس اِستعداد و قابلیت دده، خدمت کنه و تمام کارا ره دَ مُطابقِ اَمْرِ خُداوند انجام بدیه.

شروع کار جایگاهِ مُقَدَّس

^۲ پس مُوسا بَصَلتیل و اهلویاب و دیگه آدمای قابل ره کوی کد، یعنی کسای ره که خُداوند بلده ازوا مهارت و دانایی دده بُود و دَ دِل شی شور-و-شوق پیدا شُد که نزدیک اَمده کار ره انجام بدیه. ^۳ اونا تمام هدیه های ره که بنی اسرائیل بلده خدمت و جور کدون جایگاهِ مُقَدَّس اُورده بُود، از دِستِ مُوسا گرفت و مردُم هر صَباح دَ رضایتِ خود خُو هدیه های دیگه دَ پیشِ اَزُو اُورده ریی بُود. ^۴ پس تمام اُستاد های که مشغولِ کارِ جایگاهِ مُقَدَّس بُود، از سرِ کارای خُو دَ دِبرِ مُوسا اَمَد و دَزُو گُفت: "مردُم بلده انجام دَدون کاری که خُداوند اَمَر کده، از ضرورت کده کلو مواد میره." ^۵ اوخته مُوسا حُکم دَد و ای حُکم دَ تمام خیمه گاه اعلان شُد که مُوگُفت: "مردکو و خاتونو بلده هدیه های جایگاهِ مُقَدَّس دیگه هیچ کار نکنه." پس قوم از اُوردونِ هدیه ها قوی شُد، ^۶ چراکه هدیه های موجود بلده جور کدون جایگاهِ کفایت مُوكد و از خَد ام کلو بُود.

تَرتیبِ کار

^۸ تمام آدمای ماهر و دانا که دَ کار مشغول بُود، بلده جایگاه ده دانه پرده کتانِ نَرم و میده بافت ره قد چوغ های لاجوردی، ارغوانی و سُرخ رَنگ جور کد و دَ رُوی پگ شی عکسِ کِروبی ها دَ وسیله دِست دوز لایق گلدوزی شُد. ^۹ درازی هر پرده بیست و هشت توغی و بر شی چار توغی بُود و تمام پرده ها یک اندازه بُود. ^{۱۰} اونا پنج پرده ره قد یگدیگه شی کوک کده یک پرچه جور کد و پنج پرده دیگه ره ام قد یگدیگه شی کوک کده یک پرچه دیگه. ^{۱۱} دَ لبِ پرده آخر پنج پرده اول اونا بُتونوی ها از تارِ لاجوردی رَنگ دوخت و دَ پنج پرده دَوَم ام امی رقم کد. ^{۱۲} بعد ازُو اونا پنجاه دانه بُتونوی دَ لبِ یک تخته و پنجاه دانه بُتونوی دَ لبِ دیگه تخته جور کد، پنجاه پنجاه بُتونوی که رُوی دَ رُوی یگدیگه بُود. ^{۱۳} اونا امچنان پنجاه چنگکِ طَلایی تیار کد و دَ وسیله ازوا پنج پرده اول ره قد پنج پرده دَوَم وصل کد و پرده های جایگاه مثل یک پرچه جور شُد. ^{۱۴} بعد ازُو اونا چند پرده از موی بُر بافت تا یک خیمه دَ بله جایگاهِ مُقَدَّس بشه. جُمله پرده ها یازده بُود. ^{۱۵} درازی هر پرده سی توغی و بر شی چار توغی بُود؛ امو یازده پرده یک اندازه بُود. ^{۱۶} اونا پنج پرده ره دَ یگدیگه شی کوک کده یک پرچه جور کد و شش پرده دیگه ره ام یک پرچه دیگه. ^{۱۷} بعد ازُو اونا پنجاه بُتونوی دَ لبِ پرده آخر یک پرچه و پنجاه بُتونوی دَ لبِ پرده آخر پرچه دیگه جور کد. ^{۱۸} اونا بلده یگجای کدون خیمه پنجاه چنگکِ برونزی ام جور کد تا که خیمه یگ پرچه بشه. ^{۱۹} بعد ازُو اونا بلده خیمه از پوستِ سُرخ شده فُوج یگ پوش جور کد و دَ بله ازُو یگ پوش دیگه از پوستِ نَرم-و-قیمتی.

^{۲۰} بعد ازُو اونا چپو های چار تراش ره از درختِ اَکاسی بلده دیوالای جایگاه جور کد و اونا ره شیخکی ایسته کد. ^{۲۱} درازی هر چپو چار تراش ده توغی و بر شی یگ و نیم توغی بُود. ^{۲۲} هر چپو چار تراش دُو دانه زبونک دشت که دَ چپو چار تراشِ پالوی خُو جُفت مُوشُد. و اونا تمام چپو های چار تراشِ جایگاه ره دَ امزی طریقه تیار کد. ^{۲۳} اونا امزو چپو های چار تراش بیست دانه شی ره بلده طرفِ جنوبِ جایگاه جور کد ^{۲۴} و بلده تینه حصه امزو بیست چپو چار تراش چل پایه

نقره‌یی ام تیار کد؛ دَ زیرِ هر چپوِ چارتراش دُو پایه بَلدِه امزُو دُو زبونک بُود و دُو پایه دَ زیرِ چپوِ چارتراشِ پَالوِ شی بَلدِه دُو زبونکِ اَزُو. ^{۲۵} بَلدِه طرفِ دوّم جایگاه، یعنی طرفِ شمالِ شی، اونا بیست چپوِ چارتراش جور کد ^{۲۶} قد چل پایه نقره‌یی، یعنی دُو پایه دَ زیرِ یگِ چپوِ چارتراش و دُو پایه دَ زیرِ چپوِ چارتراشی که دَ پَالوِ شی بُود. ^{۲۷} بَلدِه پُشتِ جایگاه، طرفِ غَرَبِ اونا شَش چپوِ چارتراش جور کد. ^{۲۸} اونا امچنان دُو چپوِ چارتراش بَلدِه هر کُنچِ پَسنه حصّه جایگاه جور کد. ^{۲۹} امی دُو چپوِ چارتراشِ کُنچِ از زیرِ تا باله دَ یگدیگه خُو چسپیده بُود و دَ مَنه یگ حلقه سخت شُدُد. دُو چپوِ کُنچِ دیگه ام دَ امزی رقم جور شُدُد. ^{۳۰} پس دَ اُو طرفِ هشت چپوِ چارتراش قد شونزده پایه نقره‌یی بُود: دُو پایه دَ تِی هر چپوِ چارتراش. ^{۳۱} علاوه ازی اونا پُشت‌بندِ ها ره از چپوِ درختِ آکاسی تیار کد، یعنی پَنجِ پُشت‌بندِ بَلدِه چپوِ های چارتراشِ یگ طرفِ جایگاه، ^{۳۲} و پَنجِ پُشت‌بندِ بَلدِه چپوِ های چارتراشِ دیگه طرفِ جایگاه و پَنجِ پُشت‌بندِ بَلدِه چپوِ های چارتراش که طرفِ غَرَبِ دَ پَسنه حصّه جایگاه یه. ^{۳۳} پُشت‌بندی که دَ غولِ چپوِ های چارتراش بُود، از سر تا آخِرِ دیوالِ خیمه تیر شُدُد. ^{۳۴} بعد اَزُو اونا پگِ چپوِ های چارتراش ره قد رُو کَشِ طَلایی پوشند و بَلدِه محکمِ گِرِفتونِ پُشت‌بندِ ها اونا حلقه های طَلایی جور کد و پُشت‌بندِ ها ره ام قد رُو کَشِ طَلایی پوشند.

^{۳۵} اونا پرده داخلِ خیمه ره از کتانِ نَرَم و میده بافت قد چُوغِ های لاجوردی، اَرغوانی و سُرخِ رَنگِ جور کد و عکسِ کِرُوبی ها ره دَ وسیله دست‌دوزِ لایق دَ رُو پرده گلدوزی کد. ^{۳۶} بعد اَزُو اونا چار ستون از چپوِ آکاسی بَلدِه امزُو پرده جور کد و اونا ره قد رُو کَشِ طَلایی پوشنده بَلدِه شی چنگکِ های طَلایی و چار پایه نقره‌یی تیار کد. ^{۳۷} اوخته یگ پرده بَلدِه دروازه خیمه از چُوغِ های لاجوردی، اَرغوانی و سُرخِ رَنگِ و از کتانِ نَرَم و میده بافت دَ وسیله یگ گلدوزِ لایق جور کد. ^{۳۸} و بَلدِه امزی پرده اونا پَنجِ ستون ره قد چَنگکِ های شی جور کد و سرِ ستون‌ها و تیرِ سرِ ستون‌ها ره قد رُو کَشِ طَلایی پوشند و پَنجِ پایه شی ره ام از برونز تیار کد.

جور کدونِ صندوق

۳۷ ^۱ بعد اَزُو بَصَلتیلِ صندوق ره از چپوِ آکاسی جور کد که درازی شی دُو و نیمِ توغی، بَر شی یگ و نیمِ توغی و بَلندی شی ام یگ و نیمِ توغی بُود. ^۲ مَنه شی و بَرُون شی ره قد رُو کَشِ طَلایی خالص پوشند و دَ گِرِداگِرِد شی یگ چُفتی طَلایی جور کد. ^۳ اُو چار حلقه طَلایی تیار کده اونا ره دَ چار پایه صندوق سخت کد، یعنی دُو حلقه دَ یگ طرف شی و دُو حلقه دَ دیگه طرف شی. ^۴ بعد اَزُو دُو دستکِ چپوِ دراز از درختِ آکاسی جور کد و اونا ره قد رُو کَشِ طَلایی پوشند ^۵ و اَمُو دستکِ چپوِها ره دَ مَنه حلقه ها دَ دُو بَعْلِ صندوق تیر کد. اونا بَلدِه بُردونِ صندوق بُود. ^۶ اُو «جای کِفاره»^a یعنی سرپوشِ صندوق ره از طَلایی خالص جور کد که درازی شی دُو و نیمِ توغی و بَر شی یگ و نیمِ توغی بُود. ^۷ اوخته اُو دُو مُجَسِمِه کِرُوبی ره ^b دَ هر دُو سرِ جای کِفاره از طَلایی چکش کاری شده جور کد. ^۸ یگ کِرُوبی دَ یگ سرِ جای کِفاره و دیگه شی دَ دیگه سرِ جای کِفاره بُود. هر دُو شی ره قد جای کِفاره از یگ پرچه طَلایی جور کد. ^۹ بالِ های کِرُوبیا دَ بَله جای کِفاره واز شده دَ بَله اَزُو سایه کدُد. رُو های ازوا طرفِ یگدیگه و نظرِ های شی طرفِ جای کِفاره بُود.

جور کدونِ میزِ نانِ مُقَدَّس

^{۱۰} اُو میز ره ام از چپوِ آکاسی جور کد که درازی شی دُو توغی، بَر شی یگ توغی و بَلندی شی یگ و نیمِ توغی بُود. ^{۱۱} اُو میز ره قد طَلایی خالص پوشند و دَ گِرِداگِرِد شی یگ چُفتی طَلایی جور کد. ^{۱۲} و یگ لَبکی دَ اندازه چار ناخُو دَ گِرِد شی جور کده اَمُو لَبکی طَلایی ره باله‌تر از چُفتی دَ گِرِداگِرِد میز گرفت. ^{۱۳} اُو چار حلقه طَلایی بَلدِه میز ریختند و حلقه ^a ۳۷:۶ دَ بَله جای کِفاره پیشوای بزرگ بَلدِه گناه‌های بَنی اسرائیل کِفاره مُوکد. ^b ۳۷:۷ "مُجَسِمِه کِرُوبی" یعنی یگ جاندارِ خاص که همیشه دَ خدمتِ خُدا بُود.

ها ره د چار شنگ میز، یعنی د پایه های شی سخت کد. ^{۱۴} حلقه ها نزدیک لبکی بود و مثل خانه بلده دستک چپو های دراز د وخت بردون میز استعمال موشد. ^{۱۵} او دستک چپو های دراز ره بلده بردون میز از درخت آکاسی جور کد و اونا ره قد روی کش طلایی پوشند. ^{۱۶} او امچنان ظرفای ره که د بله میز ایشته موشد از طلای خالص جور کد، یعنی قاب ها و کاسه ها، و جام ها و پیله های ره که بلده ریختنودن هدیه های وچی کدنی استعمال موشد.

جور کدون چراغدان

^{۱۷} او چراغدان ره از طلای خالص و چکش کاری شده، جور کد. امو چراغدان، پایه و شاخه های شی، قد کاسه های گل، پندوق ها و بلگای گل پگ شی از یگ پرچه بود. ^{۱۸} از دو بغل چراغدان شش شاخه بر شدد: سه شاخه از یگ طرف شی و سه شاخه از دیگه طرف شی. ^{۱۹} سه کاسه گل بادامی قد پندوق و بلگ گل د شاخه طرف راست و سه کاسه گل بادامی قد پندوق و بلگ گل د شاخه طرف چپ بود. امو شش شاخه که از چراغدان بر شدد عین چیز بود. ^{۲۰} و د خود پایه چراغدان چار کاسه گل بادامی قد پندوق ها و بلگای گل شکل دده شدد. ^{۲۱} یگ پندوق د زیر دو شاخه اول که از دو بغل چراغدان بر شدد، یگ پندوق د زیر دو شاخه دوم و یگ پندوق د زیر دو شاخه سوم، یعنی د زیر هر شش شاخه که از چراغدان بر شدد پندوق بود. ^{۲۲} شاخه ها و پندوق ها پگ شی از یگ پرچه طلای خالص و چکش کاری شده بود. ^{۲۳} بعد ازو هفت چراغ قد چراغ گلگرک ها و پطنوس های شی از طلای خالص جور کد. ^{۲۴} او چراغدان و تمام اسباب شی ره از یگ وزنه طلای خالص جور کد.

جور کدون قربانگاه بخور خوشبوی

^{۲۵} بعد ازو قربانگاه بخور ره از چپو آکاسی د شکل چار کنج جور کد که یگ توغی درازی، یگ توغی بر و دو توغی بلندی دشت و شاخای شی قد خود شی از یگ چپو بود. ^{۲۶} سر، چار طرف و شاخای شی ره قد طلای خالص پوشند و د گرداگرد شی یگ چفتی طلایی جور کد. ^{۲۷} و د دو طرف قربانگاه د زیر چفتی طلایی، د هر دو گوشه شی دو حلقه طلایی تیار کد که اونا جای بلده دستک چپو های دراز بود و قد دستک چپو ها که قد دستک چپو ها قربانگاه برده موشد. ^{۲۸} امو دستک چپو های دراز ره از درخت آکاسی تیار کد و اونا ره قد روی کش طلایی پوشند. ^{۲۹} بعد ازو روغون مقدس مسح و بخور خالص خوشبوی ره د وسیله یگ عطر ساز جور کد.

جور کدون قربانگاه بلده قربانی های سوختنی

۳۸ ^۱ او قربانگاه قربانی سوختنی ره از چپو آکاسی د شکل چار کنج جور کد که پنج توغی درازی شی، پنج توغی بر شی و سه توغی بلندی شی بود. ^۲ او د چار کنج ازو چار شاخ تیار کد که قربانگاه و شاخای شی از یگ چپو جور شدد و تمام قربانگاه ره قد روی کش برونزی پوشند. ^۳ بعد ازو تمام اسباب قربانگاه، یعنی سطل ها، خاک انداز ها، کاسه ها، چنگک ها و آتشدان ها ره از برونز جور کد. ^۴ و بلده قربانگاه یگ اجاق برونزی ام تیار کد که تاهتر از لب قربانگاه تا نیم بلندی شی جای-د جای شد. ^۵ او چار حلقه برونزی ریختند که د چار کنج اجاق سخت شد. اونا مثل خانه بلده دستک چپو های دراز بود. ^۶ او دستک چپوها ره از درخت آکاسی جور کد و اونا ره قد روی کش برونز پوشند ^۷ و امو دستک چپوها ره د مینه حلقه های دو بغل قربانگاه تیر کد تا که قد ازوا برده و آورده شنه. خلاصه، او قربانگاه ره قد تخته ها جور کد و مینه شی خالی بود.

^a ۲۴: ۳۷ یگ «وزنه» تقریباً سی و چار کیلوگرام آسته.

^۸ بعد از و حوض و پایه ها شی ره از برونز جور کد و امو برونز ره از آینه‌های برونزی^۳ خائونوی که د دان درگه خیمه ملاقات خدمت موكد، گرفت.

جور کدونِ حولی جایگاهِ مقدّس

^۹ بعد از و چاردیوالی حولی ره جور کد:

طرفِ جنوبِ حولی پرده ها از کتانِ نرم و میده بافت که صد توغی درازی دشت، گرفته شد. ^{۱۰} امو پرده ها بیست ستون دشت و بیست پایه برونزی، و چنگک ها و پشت‌بند های ستون ها نقره‌یی بود.

^{۱۱} و طرفِ شمال شی پرده ها د درازی صد توغی بود که بیست ستون قد بیست پایه برونزی دشت و چنگک های ستون‌ها قد پشت‌بند های شی از نقره بود.

^{۱۲} و طرفِ غرب شی پرده های پنجاه توغی بود که ده ستون قد ده پایه دشت و چنگک های ستون‌ها قد پشت‌بند های شی نقره‌یی بود.

^{۱۳} و طرفِ شرق شی یعنی طرفِ آفتاب‌رشد پنجاه توغی بود.

^{۱۴} پرده های یک طرفِ درگه پوزده توغی بود که سه ستون و سه پایه دشت. ^{۱۵} و پرده های دیگه طرفِ درگه حولی ام پوزده توغی بود که سه ستون و سه پایه دشت. یعنی پرده های ای طرف و او طرف شی یک رقم بود.

^{۱۶} تمام پرده های چاردیوالی حولی از کتانِ نرم و میده بافت جور شدند. ^{۱۷} پایه های ستون‌ها از برونز بود، مگم چنگک ها و پشت‌بند های ستون‌ها از نقره، و سر ستون‌ها قد نقره پوشنده شدند. تمام ستون های چاردیوالی حولی قد پشت‌بند های نقره‌یی د یکدیگه وصل شدند.

^{۱۸} پرده دروازه چاردیوالی از کتانِ نرم و میده بافت قد چوغ های لاجوردی، ارغوانی و سرخ رنگ د وسیله یگ گلدوز لایق جور شدند. درازی شی بیست توغی و بلندی شی رقم پرده های چاردیوالی پنج توغی بود ^{۱۹} که چار ستون دشت و چار پایه برونزی، و چنگکا و تیرای پشت‌بند شی از نقره بود و سر ستون‌ها قد نقره پوشنده شدند. ^{۲۰} تمام میخ های جایگاه و چاردیوالی حولی از برونز بود.

مواد و حسابِ جور کدونِ جایگاهِ مقدّس

^{۲۱} اینی حسابِ موادِ جایگاه، یعنی جایگاهِ صندوقِ شهادت^۴ آسته که د امرِ موسی ثبت شد و لاویا خدمت کده د تی نظرِ ایتامار باچه هارون پیشوا امی کار ره انجام دد. ^{۲۲} بصَلْتِیل باچه اوری و نوسه حور از قبیله یهودا، پگ چیزای ره که خداوند د موسی امر کد، جور کد. ^{۲۳} دستیارِ ازو اهلویاب باچه آخیسامک از قبیله دان بود. او د کارای نقاشی، طراحی و گلدوزی قد چوغ ارغوانی و سرخ رنگ د بله کتانِ نرم و میده بافت قابل و ماهر بود.

^{۲۴} تمام طلائی که بلده پگ کارای جور کدونِ جایگاهِ مقدّس مصرف شد و طلائی هدیه مردم بود، بیست و نه وزنه و هفت صد و سی منقال^b د مطابقِ منقالِ جایگاهِ مقدّس وزن دشت. ^{۲۵} و نقره که از درکِ سرشماری جماعت جم شد، صد وزنه و یگ هزار و هفت صد و هفتاد و پنج منقال^c د مطابقِ منقالِ جایگاهِ مقدّس وزن دشت. ^{۲۶} از هر مرد که عمر شی بیست یا باله‌تر از بیست سال بود و د سرشماری حساب شد، فی نفر یگ بیقع، یعنی نیم منقال نقره د مطابقِ منقالِ جایگاهِ مقدّس جم اوری شد. و تعدادِ ازوا شش صد و سه هزار و پنج صد و پنجاه نفر بود. ^{۲۷} بلده ریختون پایه‌های خیمه مقدّس و پایه‌های

^a ۳۸:۸ «آینه‌های برونزی» د او زمان، خائونو از آینه‌های برونزی استفاده موكد، که روی امرو آینه ها بکلی صاف بود و جلجل موكد.
^b ۳۸:۲۴ یعنی تقریباً نه صد و نود و نه کیلوگرام. ^c ۳۸:۲۵ یعنی تقریباً سه هزار و چار صد و بیست کیلوگرام.

سُتُونای پرده داخل اَرُو صد وَزنه نُقره^{۲۸} مَصْرَف شد. صد پایه از صد وَزنه، یعنی یگ وَزنه^b بلده هر کدم ازوا. ۲۸ و از یگ هزار و هفت صد و هفتاد و پنج مِثقال نُقره^c چنگک های سُتُونها، پُشتبندا و رُو کَش بله سر سُتُونها جور شد. ۲۹ برونز هدیه شده هفتاد وَزنه و دُو هزار و چار صد مِثقال بود. ۳۰ قد امزُو موادِ برونز اونا پایه‌های دَرِوازه خیمه مِلاقات، قُربانگاه برونزی، اُجاتِ برونزی و تمام سامانِ قُربانگاه ره جور کد. ۳۱ امچنان پایه‌های چاردیوالی حولی و پایه‌های درگه حولی و پگ میخ‌های خیمه و تمام میخ‌های گردوبر حولی ره امزُو موادِ برونز تیار کد.

جور کدون کالای پیشوایو

۳۹^۱ از چوغ های لاجوردی، اَرغوانی و سُرخ رَنگ، اونا کالاهای بافتگی بلده خدمتگرای جایگاه مُقدَّس جور کد. اونا امچنان کالای مُقدَّس ره بلده هارون تیار کد، امو رقیمیکه خُداوند دَ موسی اَمَر کُدد. ۲ ایفود پیشوا از طَلا و از چوغ های لاجوردی، اَرغوانی و سُرخ رَنگ و از کتانِ نَرم و میده بافت جور شد. ۳ اونا وَرَق های طَلا ره چکش زده بریک کد و دَ شکل تارای نازک بُرید تاکه دَ وسیله یگ دِست‌دوزِ لایق دَ بَین چوغ های لاجوردی، اَرغوانی و سُرخ رَنگ دَ بله کتانِ نَرم کار شنه. ۴ اونا بلده ایفود دُو سرشانه‌یی جور کد که دَ دُو شَنگِ ایفود بَند موشد. ۵ و بَند ایفود که دَ بله شی بسته موشد، قد خود ایفود از یگ رخت و یگ جنس بود یعنی از تارِ طَلائی و از چوغ های لاجوردی، اَرغوانی و سُرخ رَنگ و از کتانِ نَرم و میده بافت جور شد، فقط امو رقیمیکه خُداوند دَ موسی اَمَر کُدد.

۶ و اونا دُو سنگِ عقیقِ آسمانی ره دَ قابک های طَلائی سخت کد و نام های باچه های اسرائیل^d ره دَ رُو ازوا نقش کد، امو رقم که یگ مهر نقش موشه. ۷ بعد ازوا اونا ره دَ بله دُو سرشانه‌یی ایفود نَصَب کد تاکه سنگ های یادگاری بلده بتی اسرائیل بشه، امو رقیمیکه خُداوند دَ موسی اَمَر کُدد.

۸ او سینه-بند ره مثل ایفود وری از تارِ طَلائی و چوغ های لاجوردی، اَرغوانی و سُرخ رَنگ و از کتانِ نَرم و میده بافت دَ وسیله یگ دِست‌دوزِ لایق جور کد. ۹ او دَ شکل چارکنج بود و اونا او ره دُو وقت کد که دِرازی شی یگ قَریش و بر شی ام یگ قَریش و دُو وقت بود. ۱۰ اونا دَزُو چار قطار سنگ نَصَب کد: دَ قطارِ اوّل عقیقِ جگری، یا قُوتِ زرد و زَمَرْد؛ ۱۱ دَ قطارِ دوّم فیروزه، یا قُوتِ نیلی و اَلماس؛ ۱۲ دَ قطارِ سوّم سنگِ یمانی، عقیقِ آوی و لعلِ کَبود؛ ۱۳ و دَ قطارِ چارم زَرَجِدِ زرد، عقیقِ آسمانی و یشم. پگ شی دَ قابک های طَلائی نَصَب شُدد. ۱۴ تعدادِ سنگا دَ مُطابِقِ تعدادِ نام های باچه های اسرائیل^e دوازده سنگ بود و نام هر کدم ازوا دَ بله یگ سنگ نقش شُدد، رقمی که دَ مهر نقش موشه و هر کدم ازوا قد نام خُو از یکی امزُو دوازده طایفه اسرائیل نمایندگی موكد. ۱۵ اونا دَ بله سینه-بند زنجیرای بافته شده ره رقم ریسپو آلی از طَلائی خالص جور کد. ۱۶ اونا دُو قابکِ طَلائی و دُو حلقه طَلائی جور کد. پس امو دُو حلقه ره دَ دُو لبِ سینه-بند محکم کد. ۱۷ بعد ازوا امو دُو زنجیرِ طَلائی ره دَ دُو حلقه که دَ دُو لبِ سینه-بند نَصَب شُدد، بسته کد ۱۸ و دُو سرِ دِیگه امزُو دُو زنجیر ره دَ دُو قابکِ نَصَب کد، و امو دُو قابکِ ره دَ دُو شانِه ایفود دَ پیشِ رُو محکم کد. ۱۹ بعد ازوا اونا دُو حلقه طَلائی دِیگه جور کد و اونا ره دَ دُو گوشه سینه-بند که دَ لبِ طرفِ داخلِ ایفود بود، سخت کد. ۲۰ اونا بسم دُو حلقه طَلائی دِیگه جور کد و اونا ره دَ تینه حصّه سرشانه‌یی دَ پیشِ رُو ایفود، نزدیکِ درز شی کم ذره باله‌تر از بَندِ ایفود سخت کد. ۲۱ بعد ازوا اونا حلقه های سینه-بند ره قد یگ فِیتِه لاجوردی رَنگ دَ حلقه های ایفود بسته کد تاکه دَ بله بَندِ ایفود قرار دَشته بشه و سینه-بند از ایفود جدا نَشنه، امو رقیمیکه خُداوند دَ موسی اَمَر کُدد.

۲۲ او امچنان پیرون ایفود ره مُکَمَل از چوغ لاجوردی رَنگ دَ وسیله یگ تانسته باف جور کد. ۲۳ بلده جای سر شی، دَ غول، یگ سُلاخ تیار کد و گرداگردِ جاغه شی ره مثل زَرّه قیغ شده جور کد تاکه پاره نَشنه. ۲۴ دَ قیغ دامون پیرو اونا قد ^a ۳۸:۲۷ یعنی تقریباً سه هزار و چار صد کیلوگرام. ^b ۳۸:۲۷ یعنی تقریباً سی و چار کیلوگرام بود. ^c ۳۸:۲۸ یعنی تقریباً سی کیلوگرام بود. ^d ۳۹:۶ یعنی نام های دوازده باچه های یعقوب. ^e ۳۹:۱۴ یعنی باچه های یعقوب.

چُوغ های لاجوردی، ارغوانی و سُرخ رَنگ و از تارای کتانِ نَرَمِ ثوبِیکِ ها دَ شکلِ اَنارِ جورِ کد. ^{۲۵} اونا امچنان زنگوله ها ره از طَلایِ خالصِ جورِ کد و امو زنگوله ها ره دَ بَینِ ثوبِیکِ های اَنارِ دَ قَیغِ دامونِ پیروِ اوزو کد؛ یعنی دَ گرداگردِ دامونِ پیروِ دَ بَینِ هر دُو ثوبِیکِ اَنارِ یکِ زنگولهِ اوزو کد: ^{۲۶} یکِ زنگوله و یکِ ثوبِیکِ اَنار، یکِ زنگوله و یکِ ثوبِیکِ اَنار، دَ گرداگردِ دامونِ پیرونِ که بلدهِ خِدْمَتِ کدو پوشیده موشد اوزو بود، امو رَقْمِیکه خُداوند دَ موسیٰ اَمَرِ کُدد.

^{۲۷} اونا بلده هارون و باچه های شی پیرونا ره دَ وسیله یکِ تانسته باف از کتانِ نَرَم، ^{۲۸} لُونگی ره از کتانِ نَرَم، کوله های نُوریند ره از کتانِ نَرَم و زیر پوشی ره از تَیکه کتانِ نَرَم و میده بافت جور کد. ^{۲۹} و کمر بسته ره از کتانِ نَرَم و چُوغ های لاجوردی، ارغوانی و سُرخ رَنگ دَ وسیله یکِ گلدوزِ لایقِ جور کد، امو رَقْمِیکه خُداوند دَ موسیٰ اَمَرِ کُدد.

^{۳۰} اَخْرِکارِ اونا نشانِ نِیمِ تاجِ مُقَدَّسِ ره از طَلایِ خالصِ جور کد و امو رَقْمِیکه یکِ حَکاکِ اَنگُشتِری ها ره نَقشِ مُونه، اینی کَلِمه ها ره دَ رُویِ شی حَک کد: «وَقَفْ شُدِه خُداوند.» ^{۳۱} و اونا امو نشان ره قد یکِ فِیتِه لاجوردی رَنگ دَ بِلِه لُونگی بسته کد، امو رَقْمِیکه خُداوند دَ موسیٰ اَمَرِ کُدد.

^{۳۲} پس پَگِ کارای جایگاه یعنی خَیمه مَلاقاتِ تَکْمیلِ شُد و بنی اسرائیل پَگِ چیزا ره امو رَقْمِیکه خُداوند دَ موسیٰ اَمَرِ کُدد، دَ اَخِرِ رَسَنَد. ^{۳۳} و اونا جایگاه ره پیشِ موسیٰ اُورِد: خَیمه و تمامِ اَسبابِ شی ره قد چَنگِکِ ها، چِیو های چار تراش، پُشتِ بَنَدَا، سَتُونِ ها و پایه های شی؛ ^{۳۴} پوش های پوستِ سُرخِ شُدِه قُوجِ قد پوش های پوستِ نَرَم-و-قِیمَتی و پرده مُقَدَّسَتَرینِ جای؛ ^{۳۵} صَنَدُوقِ شَهادَتِ ره قد دِستِکِ چِیو های دِراز و جای کِیفاره یعنی سرپوشِ صَنَدُوقِ؛ ^{۳۶} میز و تمامِ ظَرْفایِ شی ره قد نانِ حُضُورِ خُداوند؛ ^{۳۷} چِراغدانِ طَلایِ خالصِ ره قد چِراغایِ قَطارِ چِینده شُدِه و تمامِ اَسبابِ شی و روغو بلده روشنی شی؛ ^{۳۸} قُربانگاهِ طَلایی،^{۳۹} روغونِ مَسَح، بُخُورِ خوشبُوی و پرده درگه خَیمه ره؛ ^{۳۹} قُربانگاهِ برونزی ره قد اُجاقِ برونزی و دِستِکِ چِیو های دِرازِ اَزُو و دِیگه اَسبابِ شی؛ حُوضِ ره قد پایه شی؛ ^{۴۰} پرده های چاردیوالی حُولی ره قد سَتُونِ ها و پایه های شی؛ پرده درگه حُولی ره قد رِیسپونا و میخِ های شی و پَگِ اَسبابِ شی بلده خِدْمَتِ کدو دَ جایگاه یعنی خَیمه مَلاقاتِ؛ ^{۴۱} امچنان کالا های بافته شُدِه ره بلده خِدْمَتِ کدو دَ جایگاه مُقَدَّسِ، یعنی کالا های مُقَدَّسِ ره بلده هارون پیشوا و کالا ها ره بلده باچه های شی بخاطرِ خِدْمَتِ پیشوایی. ^{۴۲} امو رَقْمِیکه خُداوند دَ موسیٰ اَمَرِ کُدد، بنی اسرائیل تمامِ کارا ره عملی کد ^{۴۳} و موسیٰ تمامِ کارای انجام شُدِه ره توخ کد و دید که اونا پَگِ شی ره دَ مُطابِقِ توره خُداوند پُوره کده. پس موسیٰ اونا ره بَرکَتِ دَد.

ایستلجی کدون جایگاهِ مُقَدَّس

۴۰ ^۱ بعد اَزُو خُداوند دَ موسیٰ گُفت: ^۲ "دَ روزِ اوّلِ ماهِ اوّل، جایگاه یعنی خَیمه مَلاقاتِ ره ایستلجی کُو ^۳ و صَنَدُوقِ شَهادَتِ ره دَ اُونجی بیل و بعد اَزُو پرده مُقَدَّسَتَرینِ جای ره پیشِ رُویِ شی اوزو کُو. ^۴ میز ره دَ خَیمه بَیر و اَسبابِ شی ره دَ بِلِه اَزُو دَ تَرتیبِ بَچی و چِراغدانِ ره ام داخلِ اُورده چِراغایِ شی ره برابر کُو. ^۵ قُربانگاهِ طَلایی ره بلده بُخُورِ خوشبُوی رُویِ دَ رُویِ صَنَدُوقِ شَهادَتِ بیل و پرده درگه جایگاه ره اوزو کُو. ^۶ قُربانگاهِ قُربانی سوختنی ره پیشِ درگه جایگاه یعنی خَیمه مَلاقاتِ جای-د-جای کُو ^۷ و حُوضِ ره بَینِ خَیمه مَلاقاتِ و قُربانگاهِ بیل و دَ مَنِه اَزُو آو شیو کُو. ^۸ گرداگردِ حُولی ره پرده بَگِیر و پرده درگه حُولی ره ام دَ جای شی اوزو کُو. ^۹ روغونِ مَسَحِ ره بَگِیر و جایگاه ره قد تمامِ چیزای که دَ مَنِه شی اَسْتِه و قد تمامِ اَسبابِ شی مَسَحِ کده تقدیس کُو و اُو پاک موشه. ^{۱۰} پس اَزُو قُربانگاهِ قُربانی سوختنی ره قد پَگِ اَسبابِ شی مَسَحِ کده قُربانگاهِ ره تقدیس کُو و قُربانگاهِ بیخی مُقَدَّسِ موشه. ^{۱۱} امچنان حُوضِ و پایه شی ره مَسَحِ کده تقدیس کُو. ^{۱۲} بعد اَزُو هارون و باچه های شی ره دَ دانِ خَیمه مَلاقاتِ بَیر و اونا ره قد آو غُسلِ بَدی ^{۱۳} و هارون ره

^{۳۸:۳۹} بلده سوختندون بُخور خوشبُوی.

قد کالاهای مُقَدَّس بپوشن و او ره مَسَح کده تقدیس کو تا که او بحیثِ پیشوا مره خدمت کنه. ^{۱۴} اوخته باچه‌های شی ره بیر و پیرونای ازوا ره دزوا بپوشن. ^{۱۵} اونا ره ام مَسَح کو، امو رقمیکه آته ازوا ره مَسَح کدی، تا که اونا ام بحیثِ پیشوایو مره خدمت کنه. مَسَح شُدونِ ازوا د مقامِ پیشوایی بلده دایم آسته و د تمام نسل های ازوا ادامه پیدا مونه. ^{۱۶} و موسی پگ چیزا ره امو رقم که خُداوند دزشی امر کُدد، دقیق امو رقم انجام دد.

^{۱۷} پس د ماهِ اوّل سالِ دوّم،^a د روزِ اوّل ماه، جایگاهِ مُنظّم باله شد ^{۱۸} یعنی موسی جایگاه ره باله کد: او پایه‌های شی ره شند و چپو های چارتراش شی ره محکم کد، پشت‌بند های ازوا ره بند و ستونای شی ره ایستلجی کد. ^{۱۹} بعد ازو خیمه ره بله جایگاه آوار کد و پوشِ خیمه ره د سرِ ازو کش کد، امو رقمیکه خُداوند د موسی امر کُدد. ^{۲۰} او امو د لُوحِ شهادت ره د مَنه صندوقِ ایشیت و دسِتک‌چپو های دراز ره د حلقه های صندوقِ جای-د-جای کد و جای کِفاره یعنی سر پوشِ صندوق ره بله شی ایشیت. ^{۲۱} بعد ازو صندوقِ شهادت ره داخلِ جایگاه آورد و پرده مُقَدَّسترین جای ره آوزو کده د پیشِ روی شی کش کد، امو رقمیکه خُداوند د موسی امر کُدد. ^{۲۲} او امچنان میز ره د خیمه مُلاقات آورده طرفِ شمالِ خیمه برو از پرده که د پیشِ روی صندوقِ بود، جای-د-جای کد ^{۲۳} و نانِ مُقَدَّس^b ره د بله شی د حُضُورِ خُداوند ایشیت، امو رقمیکه خُداوند د موسی امر کُدد. ^{۲۴} او چراغدان ره داخلِ خیمه مُلاقات روی د روی میز طرفِ جنوبِ جایگاه ایشیت ^{۲۵} و چراغای شی ره د حُضُورِ خُداوند روشو کد، امو رقمیکه خُداوند د موسی امر کُدد. ^{۲۶} او قُربانگاهِ طَلایی ره ام د خیمه مُلاقات پیشِ روی پرده ایشیت ^{۲۷} و د بله شی بخورِ خوشبوی ره سوختنده دود کد، امو رقمیکه خُداوند د موسی امر کُدد. ^{۲۸} بعد ازو پرده درگه جایگاه ره آوزو کد ^{۲۹} و قُربانگاهِ قُربانی سوختنی ره پیشِ درگه جایگاه، یعنی خیمه مُلاقات ایشیت و د بله شی قُربانی سوختنی و هدیه غلّه-و-دانه ره تقدیم کد، امو رقمیکه خُداوند د موسی امر کُدد. ^{۳۰} بعد ازو حوضِ برونزی ره د مابینِ خیمه مُلاقات و قُربانگاه ایشیت و د مَنه ازو بلده شُشت-و-شوی آو شیو کد ^{۳۱} و موسی، هارون و باچه‌های شی دست و پایای خو ره قد آو ازو شُشت. ^{۳۲} هر وختیکه اونا د خیمه مُلاقات داخلِ موشد و یا نزدیکِ قُربانگاه میمد، اول خود ره موششت، امو رقمیکه خُداوند د موسی امر کُدد. ^{۳۳} بعد ازو چاردیوالی ره د گرداگردِ جایگاه و قُربانگاه جای-د-جای کد و پرده درگه حولی ره آوزو کد. دمزی رقم موسی کار ره تکمیل کد.

جلالِ خُداوند

^{۳۴} پس آورِ خیمه مُلاقات ره پوشند و جلالِ خُداوند جایگاه ره پُر کد ^{۳۵} و موسی نَتَنِست د خیمه مُلاقات داخلِ شنه، چراکه آورِ د بله شی تاه شُد و جلالِ خُداوند جایگاه ره پُر کُدد. ^{۳۶} د تمامِ سَفَرایِ بنیِ اسرائیل، هر وختیکه آور از بله جایگاه باله موشد، اونا کوچِ موکد. ^{۳۷} و لے اگه آور از بله جایگاه باله موشد، اونا تا روزِ باله شُدون شی ره کوچِ نَمُوکد، ^{۳۸} چراکه آورِ خُداوند از طرفِ روزِ د بله جایگاه موجود بود و د وختِ شاو آتش د بینِ آورِ وجود دشت و د نظرِ پگِ قومِ اسرائیل^c د تمامِ سَفَرایِ شی معلوم موشد.

^a ۴۰:۱۷ بعد از بُر شُدونِ بنیِ اسرائیل از سر زمینِ مصر ^b ۴۰:۲۳ د جای "نانِ مُقَدَّس" د زبونِ عبرانی "نانِ حُضُور" نوشته یه. ^c ۴۰:۳۸ د جای «قومِ اسرائیل» د زبونِ عبرانی «خانهِ اسرائیل» نوشته یه.